ZACHODNIOPOMORSKI
MAGAZYN Rolniczy

Nr 169
Kwiecień 2022
ISSN 1734-6657
Cena 3,00 zł

ZACHODNIOPOMORSKI OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO W BARZKOWICACH

NOWE ODMIANY W REJESTRZE

KWIECIEŃ W OGRODZIE

- Jak kupować ule, aby służyły nam długie lata?
- Fenomen czarnego czosnku
- Groch na nasiona w perfekcyjnej uprawie
- 19 zrównoważonych praktyk Europy

eprasa.pl ddd411c448

Camaro® 306 SE

Moc 306 koni!

HERBICYD

CAMARO

Bezkonkurencyjny w wiosennym zwalczaniu dwuliściennych chwastów w zbożach ozimych i jarych.

- gotowe rozwiązanie na problem chwastów dwuliściennych
- długi i elastyczny termin stosowania
- stosowanie także w niskich temperaturach
- szybko widoczne efekty działania
- skuteczność potwierdzona praktyką rolniczą

www.adama.com/polska

ADAMA

Autoryzowany dystrybutor

"AGRO-BIZNES" Sp.j.

Gorzów Wlkp., ul. Myśliborska 56
tel./fax 95 731 42 24, tel. 95 720 62 75
www.agro-biznes.pl

® zarejestrowana nazwa ADAMA Polska

Ze środków ochrony roślin należy korzystać z zachowaniem bezpieczeństwa. Przed każdym użyciem przeczytaj informacje zamieszczone w etykiecie i informacje dotyczące produktu. Zwróć uwagę na zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia oraz przestrzegaj środków bezpieczeństwa zamieszczonych w etykiecie.

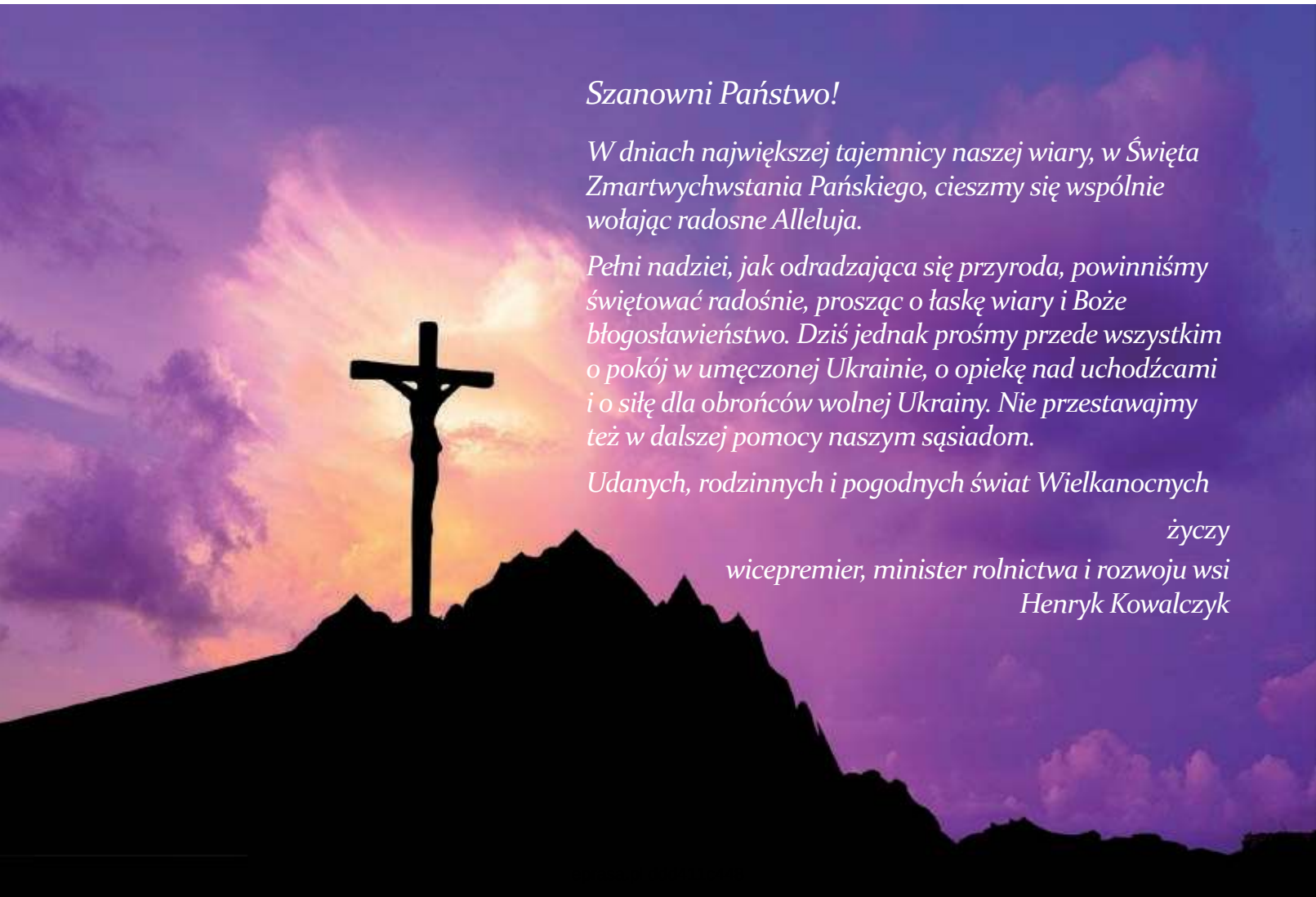

Szanowni Państwo!

W dniach największej tajemnicy naszej wiary, w Święta Zmartwychwstania Pańskiego, cieszmy się wspólnie wołając radosne Alleluja.

Pełni nadziei, jak odradzająca się przyroda, powinniśmy świętować radośnie, prosząc o łaskę wiary i Boże błogosławieństwo. Dziś jednak prośmy przede wszystkim o pokój w umęczonej Ukrainie, o opiekę nad uchodźcami i o siłę dla obrońców wolnej Ukrainy. Nie przestawajmy też w dalszej pomocy naszym sąsiadom.

Udanych, rodzinnych i pogodnych świąt Wielkanocnych

życzy

wicepremier, minister rolnictwa i rozwoju wsi
Henryk Kowalczyk

W NUMERZE

SYGNAŁY - INFORMACJE

6/ Rada Kobiet w rolnictwie
8/ Minister Henryk Kowalczyk o doradztwie i sytuacji w rolnictwie (2)
10/ III Zachodniopomorska Konferencja Rybacka
11/ Nasza misja – uczyć wiedzy praktycznej
13/ Fenomen czarnego czosnku
17/ Nasze hasło przewodnie: ZESPÓŁ, DOŚWIADCZENIE, JAKOŚĆ
20/ Aż żal nie skorzystać? Rolniku, uważaj na okazyjne oferty środków ochrony roślin!
21/ Wiosenny obrót materiałem siewnym
22/ Zastosowanie bezzałogowych statków powietrznych w rolnictwie precyzyjnym
24/ ZOO-zwierzenia zootechnika: Pocztówka z Karaibów

TECHNOLOGIA PRODUKCJI ROLNEJ

28/ Nowe odmiany w rejestrze
30/ Zalecenia
32/ Groch na nasiona w perfekcyjnej uprawie
34/ Jak kupować ule, aby służyły nam długie lata? Ule drewniane (2)

W ZGODZIE Z NATURĄ

37/ 19 zrównoważonych praktyk Europy
39/ Czy to koniec opłacalności fotowoltaiki?

PORADNIK GOSPODYNI

41/ Wielkanocne świętowanie
42/ 8 sposobów parzenia kawy
44/ Kwiecień w ogrodzie
45/ Ryby i inne stwory na naszych stołach – Pieczony halibut z sosem szpinakowo-serowym
46/ Kalendarz biodynamiczny

EKONOMIKA DLA ROLNIKA

47/ Dopłaty bezpośrednie i obszarowe z PROW za 2022 rok
49/ Szansa na dopłaty do nawozów
48/ 150 tys. zł premii dla młodych rolników
49/ W 2022 r. można produkować na ugorach
50/ Okienko dla rolnika
50/ Wymiar składki na ubezpieczenie zdrowotne za domowników z działów specjalnych produkcji rolnej i pomocników rolnika od 1 kwietnia 2022 r.
51/ Modernizacja gospodarstw: ruszyły dwa nabory
52/ Wsparcie na tworzenie zadrzewień śródpolnych
52/ 35,5 mln zł pomocy dla pszczelarzy
53/ Przewaga kontraktowa – nowe przepisy
54/ Informacja handlowo-rynkowa
57/ Rynki rolne

Szanowni Państwo

Ruszyła kampania wnioskowa, ale też zabiegi agrotechniczne i wysiewy nasion. Terminowość zasiewów to beznakładowy sposób na poprawę plonowania. Przed rolnikami nowe wyzwania związane z nowym sezonem wegetacyjnym. Jaki będzie ten rok? Jakie przyniesie niespodzianki pogodowe? Takie pytania stawia sobie dzisiaj wielu producentów rolnych z naszego regionu. Na te pytania nie sposób odpowiedzieć jednoznacznie, jednak pewne skutki można zniwelować i skorzystać z programów, które przewidują wsparcie prowadzonej działalności rolniczej. Straty spowodowane tegorocznym huraganem objęte są wsparciem ARiMR w ramach działania dotyczącego inwestycji odtwarzających potencjał produkcji rolnej. Nabór wniosków odbywa się w trybie ciągłym, w tym roku o taką pomoc zwróciło się 14 rolników. Według ARiMR wniosek o pomoc rolnik może złożyć w każdym momencie. Przyjmowanie wniosków rozpoczęło się 3 stycznia i potrwa do 30 grudnia. Warto wspomnieć o dodatkowych środkach finansowych m.in. dla pszczelarzy. 1 kwietnia ruszył nabór i potrwa do 31 maja 2022 r. Kolejne wsparcie to „Modernizacja gospodarstw rolnych": od 29 marca ruszyły dwa nabory wniosków w obszarach – rozwój produkcji prosiąt oraz nawadniania w gospodarstwie. Wnioski będą przyjmowane przez ARiMR do 27 maja. Od 15 marca ARiMR rozpoczęła przyjmowanie wniosków o płatności bezpośrednie i obszarowe z PROW za 2022 rok. Od ubiegłego roku dokumenty można składać wyłącznie drogą elektroniczną. Główną zmianą w tegorocznym naborze jest wprowadzenie uzupełniającej płatności podstawowej (UPP). Premia dla młodych rolników na rozpoczęcie samodzielnego gospodarowania to duże wsparcie w kwocie 150 tys. zł. Wnioski do ARiMR można składać od 31 marca do 29 maja. Pomoc finansowa pochodzi z budżetu Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Przewidziana jest także pomoc dla hodowców loch i prosiąt. Wnioski o wsparcie dla gospodarstw zagrożonych utratą płynności finansowej w związku z ograniczeniami na rynku rolnym spowodowanymi epidemią COVID-19, można składać do 29 kwietnia. Dotychczas do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa po taką pomoc zgłosiło się 7,16 tys. rolników. ARiMR rozpoczęła wypłatę pieniędzy, a na konta 3,6 tys. rolników wpłynęły już środki z tego tytułu.

Jako jednostka doradztwa rolniczego służymy rolnikom pomocą i wsparciem niemal w każdej sferze ich działalności, natomiast w ramach szkoleń przekazujemy informacje o wprowadzanych zmianach w prawie oraz możliwościach korzystania z finansowych instrumentów dostępnych dla gospodarstw rolnych, konkursach i szkoleniach. Od początku roku realizujemy szereg szkoleń, także z zastosowaniem formy online. Zapraszamy Państwa do zapoznania się z dostępnym na naszej stronie harmonogramem szkoleń i do udziału w bezpłatnych webinariach. Polecamy Państwu nasze usługi w Powiatowych Zespołach Doradztwa Rolniczego jako pomoc w wypełnieniu wniosków o przyznanie dopłat bezpośrednich i obszarowych z PROW za 2022, które ARiMR przyjmuje za pośrednictwem aplikacji eWniosekPlus, ale również w przygotowaniu innych wniosków o wsparcie finansowe czy opracowania planów nawozowych lub biznesplanów dla młodych rolników.

Państwowe doradztwo realizowane przez Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach zasięgiem służy rolnikom i mieszkańcom obszarów wiejskich z całego województwa zachodniopomorskiego. Warto zatem wspomnieć, że z inicjatywy MRiRW powstał Zespół ds. promocji państwowego doradztwa rolniczego, którego celem jest wypracowanie dobrych, trwałych i długofalowych rozwiązań, które ułatwią i pomogą lepiej promować publiczne doradztwo rolnicze, kształtowanie pozytywnego wizerunku doradztwa, pozyskanie nowych klientów, wykorzystanie i uporządkowanie dotychczasowego dorobku WODR do usprawnienia działań promocyjnych i informacyjnych. Ogłoszony został również konkurs na logo „Państwowego Doradztwa Rolniczego", na który nadesłano łącznie 46 prac. Rozstrzygnięcie konkursu nastąpi w kwietniu i od tego czasu wszystkie ODR będą posługiwać się dodatkowym logo, które stanie się rozpoznawalną marką państwowego doradztwa rolniczego w Polsce.

Jak mowa o marce, to z pewnością znana jest Państwu nasza Wiosenna Wystawa Ogrodniczo-Pszczelarska, która odbędzie się w dniach 9-10 kwietnia. Wystawa ta, mająca charakter targów wiosennych, to idealne miejsce, aby na początku sezonu ogrodniczo-pszczelarskiego zapoznać się z bogatą ofertą roślin, drzew i krzewów owocowych, narzędzi i maszyn ogrodniczych, florystyki, sadzonek i cebul kwiatowych. Dla pasjonatów szukających inspiracji ciekawą propozycją będą elementy architektury ogrodowej oraz akcesoria dekoracyjne do ogrodu, altanki czy tarasu. Miłośników pszczelarstwa zapraszamy do stoisk pszczelarskich, gdzie właściciele pasiek oferują bogatą gamę miodów odmianowych, wyrobów pszczelarskich oraz akcesoria przydatne w pracy pszczelarza. Stoiska ze zdrową, tradycyjną żywnością skuszą niejednego uczestnika. My natomiast polecamy Państwu udział w szkoleniu „Produkty tradycyjne szansą na pokazanie tożsamości regionu i zachowanie dziedzictwa kulinarnego". W czasie Wystawy planowany jest także kiermasz ogrodniczy, Wystawa Rękodzieła, V Międzyregionalny Pokaz Alpak, Strefa EKO czy zabawa plastyczna pt. „Pszczółki krążą, krążą, ile sił, znoszą z łąki złoty pył". Każdy, kto jeszcze nie odwiedził Barzkowic wiosną, powinien sobie zaplanować drugi weekend kwietnia i wybrać się tutaj z rodziną. Udział w Wystawie to nie tylko możliwość zdobycia i poszerzenia fachowej wiedzy na temat ogrodnictwa i pszczelarstwa, ale także ciekawy sposób na miłe i atrakcyjne spędzenie czasu w plenerowych warunkach.

Zapraszamy zatem Państwa do udziału w Wiosennej Wystawie Ogrodniczo-Pszczelarskiej oraz składamy serdeczne życzenia Obfitych łask i błogosławieństw od Chrystusa Zmartwychwstałego oraz pełnych pokoju Świąt Wielkanocnych.

Dyrekcja ZODR w Barzkowicach

eprasa.pl ddd411c448

Patronat Honorowy:

MINISTERSTWO ROLNICTWA I ROZWOJU WSI
PATRONAT HONOROWY
WICEPREZES RADY MINISTRÓW
MINISTER ROLNICTWA I ROZWOJU WSI
Henryk Kowalczyk

WOJEWODA ZACHODNIOPOMORSKI

PATRONAT HONOROWY
WICEMARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA
ZACHODNIOPOMORSKIEGO
OLGIERDA KUSTOSZA

PATRONAT HONOROWY
STAROSTY STARGARDZKIEGO
IWONY WIŚNIEWSKIEJ

WÓJT GMINY STARGARD

ZACHODNIOPOMORSKA IZBA ROLNICZA

WOJEWÓDZKI ZWIĄZEK PSZCZELARZY

Sponsorzy Wystawy:

PORT SZCZECIN-ŚWINOUJŚCIE

Infra-Port | sp. z o.o.

Partner Ekologiczny:

WOJEWÓDZKI FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ

Patronat Medialny:

TVP 3 SZCZECIN

RADIO SZCZECIN

GŁOS SZCZECIŃSKI

GS24.pl

Kurier Pomorski

ZACHODNIOPOMORSKI OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO
W BARZKOWICACH

ZAPRASZA NA

SIR SIEĆ NA RZECZ INNOWACJI W ROLNICTWIE I NA OBSZARACH WIEJSKICH

WIOSENNĄ WYSTAWĘ OGRODNICZO-PSZCZELARSKĄ

9-10 kwietnia 2022 r.

- V MIĘDZYREGIONALNY POKAZ ALPAK
- STOISKA PSZCZELARSKIE
- STOISKA OGRODNICZE
- STOISKA ROLNO-SPOŻYWCZE
- PRODUKTY PSZCZELE I EKOLOGICZNE
- STREFA EKO
- WYSTAWA RĘKODZIEŁA
- STOISKA HANDLOWE
- STOISKA GASTRONOMICZNE
- KONKURSY, ZABAWY
  i wiele innych atrakcji

WYSTĘPY ARTYSTYCZNE
9.04.2022 r.
godz. 15.00 Krystyna Giżowska
godz. 16.30 Paweł Stasiak w repertuarze PAPA D

ORGANIZATOR WYSTAWY: ZODR w Barzkowicach, 91 479 40 81, 91 561 37 00 - 02
e-mail: a.zuk@zodr.pl, www.zodr.pl

eprasa.pl ddd411c448

Rada Kobiet w rolnictwie

8 marca powołana została Rada Kobiet w rolnictwie.

Zadaniem Rady Kobiet w rolnictwie, jako ciała doradczego MRiRW, jest proponowanie rozwiązań korzystnych dla rolnictwa, a zwłaszcza dla kobiet pracujących w tym sektorze. Przewodniczącą Rady Kobiet w Rolnictwie została sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Anna Gembicka. Kadencja Rady będzie trwać 3 lata, a w jej skład może wchodzić nie więcej niż 20 osób.

Zadania Rady Kobiet w rolnictwie

• Analiza bieżącej sytuacji kobiet na obszarach wiejskich i identyfikowanie problemów.
• Rekomendowanie i podejmowanie inicjatyw w zakresie polepszania lub wzmacniania pozycji i roli kobiet na obszarach wiejskich i ich aktywizacji, a także przeciwdziałanie dyskryminacji w szczególności kobiet ze szczególnymi potrzebami (niepełnosprawnych).
• Inicjowanie i wspieranie akcji społecznych, szkoleń, debat, konferencji oraz programów i kampanii społecznych, podnoszących świadomość społeczną w zakresie praw kobiet.
• Opiniowanie projektów aktów prawnych dotyczących obszarów bezpośrednio lub pośrednio związanych z równouprawnieniem i sytuacją kobiet i dziewcząt.
• Współpraca z komórkami organizacyjnymi w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz jednostkami podległymi ministrowi rolnictwa lub przez niego nadzorowanymi w zakresie działań na rzecz równości i respektowania praw kobiet, w tym dotyczących polityki rodzinnej, dostępności opieki zdrowotnej, profilaktyki zdrowia psychicznego, ochrony przed przemocą, aktywizacji zawodowej i równouprawnienia we wszystkich dziedzinach życia.
• Wspieranie i rekomendowanie działań mających na celu promowanie:
– dobrych praktyk w rolnictwie i przetwórstwie,
– ekologicznej żywności,
– dziedzictwa i kultury wsi,
– pozytywnych aspektów życia na terenach niezurbanizowanych.
• Podejmowanie innych działań bezpośrednio lub pośrednio związanych z szeroko pojętą sytuacją kobiet w rolnictwie.

Dodatkowo w celu realizacji powyższych zadań Rady Kobiet w rolnictwie przewodniczący będzie mógł zapraszać, z własnej inicjatywy lub na wniosek członka Rady, inne osoby w charakterze ekspertów z głosem doradczym. Ponadto przewodniczący będzie mógł również tworzyć grupy robocze i tematyczne złożone z członków Rady oraz innych osób zaproszonych do udziału w pracach Rady, a także zlecać wykonanie opracowań, analiz, raportów i ekspertyz.

Rada Kobiet w rolnictwie

✓ Przewodnicząca – Anna Gembicka, sekretarz stanu w ministerstwie rolnictwa, pełnomocnik rządu ds. lokalnych inicjatyw społecznych.
✓ Aleksandra Hadzik – prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.
✓ Halina Szymańska – prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.
✓ Małgorzata Gośniowska-Kola – p.o. Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa.
✓ Katarzyna Boczek – zastępca dyrektora Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie.
✓ Katarzyna Saks – dyrektor Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi.
✓ Teresa Hałas – poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Przewodnicząca NSZZ Rolników Indywidualnych Solidarność.
✓ Barbara Gładysz – pracuje w Inspekcji Sanitarnej. Jest rzeczoznawcą ds. sanitarnohigienicznych. Posiada gospodarstwo rolne. Absolwentka Wydziału Technologii Żywności Akademii Rolniczej w Krakowie. Mieszka w podkrakowskiej wsi Wawrzeńczyce.
✓ Justyna Jasińska – rolnik, społecznik, samorządowiec. Wójt gminy Kutno. Absolwentka Akademii Rolniczej w Poznaniu, Uniwersytetu im. Łazarskiego i Collegium Humanum w Warszawie. Wraz z mężem Pawłem prowadzi gospodarstwo rolne.
✓ Agnieszka Maliszewska – dyrektorka Polskiej Izby Mleka, organizator Między-

eprasa.pl ddd411c448

W skład Rady Kobiet w rolnictwie powołano przedstawicielki Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, Jednostek Doradztwa Rolniczego, Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi, ogólnopolskich, zarejestrowanych organizacji rolniczych, przetwórczych, samorządu rolniczego, kół gospodyń wiejskich, jednostek samorządu terytorialnego oraz przedstawicielki kobiet działających na rzecz rozwoju obszarów wiejskich.

narodowego Forum Spółdzielczości Mleczarskiej. Od 2019 pierwsza wiceprzewodnicząca COGECA. Odznaczona Srebrnym Krzyżem Zasługi przez Prezydenta RP oraz Kawalerem Orderu za Zasługi dla Rolnictwa za wkład w umacnianie stosunków polsko-francuskich i dwustronnej wymiany w dziedzinie rolnictwa.

✓ Justyna Rupniewska – społeczniczka, absolwentka historii na Wydziale Historycznym Uniwersytetu Łódzkiego. Założycielka Koła Gospodyń Wiejskich w Sworzycach. Inicjatorka, założycielka, a także przewodniczącą pierwszej w Polsce Powiatowej Rady Kół Gospodyń Wiejskich.

✓ Danuta Kędziorska-Cieszyńska – samorządowiec. Z wykształcenia politolog oraz familiolog. Najmłodsza kobieta pełniąca funkcję wójta w Polsce. Wychowała się w małym gospodarstwie rolnym, mieszkanka wsi.

✓ Dorota Jamrozy – kierownik w Departamencie Rolnictwa Geodezji i Gospodarki Mieniem, a także pełnomocnik do spraw produktów tradycyjnych w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie. Absolwentka Akademii Rolniczej w Krakowie. Laureatka wielu nagród, m.in. „Zasłużony dla Polskiej Ekologii" oraz „Klucz do Polskiej Spiżarni".

✓ Agnieszka Sendor – współzałożycielka gospodarstwa rybackiego Pstrąg Ojcowski w Ojcowie. Działając na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, za swoje aktywności w 2018 wraz z mamą uznana została przez Organizację COPA – COGECA działającą przy Parlamencie Europejskim w Brukseli za „Najbardziej Innowacyjną Rolniczkę w Europie". W 2019 roku otrzymała tytuł Ambasadora ds. Innowacji w Rolnictwie europejskiego projektu LIAISON.

✓ Maria Sikorska – dziennikarka, autorka i prowadząca telewizyjnego programu „Z klimatem i z pasją" w Polsat News. Laureatka wielu nagród branżowych, która otrzymała również ministerialne odznaczenie „Zasłużony dla rolnictwa". Prezeska Stowarzyszenia Liderki Innowacji – aktywizującego, promującego i łączącego kobiety polskiej wsi.

✓ Ewa Maria Słodyczka – społeczniczka, aktywistka, organizatorka i liderka wielu lokalnych społeczności. Mieszkanka wsi Kościelisko, położonej na Podhalu. Współzałożycielka i przewodnicząca Koła Gospodyń Wiejskich w Kościelisku. Propagatorka działań mających na celu promocję Jagnięciny Podhalańskiej.

✓ Elżbieta Szumska – sołtys wsi Ciemnoszyje, radna Gminy Grajewo, delegatka Rady Powiatowej do Walnych Zgromadzeń w Podlaskiej Izbie Rolniczej. Członek Ochotniczej Straży Pożarnej. Aktywnie działa w Kole Gospodyń Wiejskich.

✓ Beata Szymańska – doktor nauk rolniczych Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Zajmuje się hodowlą zachowawczą Konika Polskiego, a także kur czubatek staropolskich. Mieszka we wsi Zaborowo, koło Książa Wielkopolskiego. Aktywny członek Koła Gospodyń Wiejskich Zaborowo.

✓ Anna Węgłowska – kierownik placówki terenowej Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Iławie. Prowadzi gospodarstwo rolne nastawione na hodowlę bydła mlecznego rasy Wagyu. Wywodzi się z rodziny rolniczej i jest bardzo związana ze środowiskiem rolniczym.

✓ Natalia Latocha (sekretarz Rady Kobiet w rolnictwie) – zastępca Dyrektora Departamentu Oświaty i Polityki Społecznej w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Z wykształcenia prawnik oraz sekuritolog. W ministerstwie zajmuje się współpracą z organizacjami pozarządowymi, w tym kołami gospodyń wiejskich, a także działaniami związanymi z szeroko pojętą sytuacją kobiet, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet na obszarach wiejskich.

Źródło: gov.pl/web/rolnictwo
Fot. MRiRW

RED.

Głos kobiet, także w rolnictwie i sektorze rolno-spożywczym, jest coraz lepiej słyszalny. To znajduje swoje odbicie w działaniach ministerstwa, nie tylko w powołaniu tej Rady. Pierwszy raz w historii mamy taką sytuację, kiedy szefami instytucji rolniczych podległych ministerstwu są właśnie kobiety. Kobiety są także liderkami wielu organizacji branżowych, związków zawodowych, organizacji pozarządowych, oczywiście kół gospodyń wiejskich, a także prowadzą gospodarstwa rolne.

Anna Gembicka

eprasa.pl ddd411c448

Minister Henryk Kowalczyk o doradztwie i sytuacji w rolnictwie (2)

Rozmowa z wicepremierem, ministrem rolnictwa i rozwoju wsi **HENRYKIEM KOWALCZYKIEM**

Na początku lutego w Zachodniopomorskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach miało miejsce spotkanie pracowników instytucji zajmujących się rolnictwem, takich jak Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa i inne z ministrem rolnictwa Henrykiem Kowalczykiem. W stosunku do instytucji okołorolniczych pan premier nie krył pozytywnego odbioru ich roli:

Bardzo doceniam ludzi pracujących w instytucjach działających na rzecz rolnictwa, czyli w Ośrodkach Doradztwa Rolniczego, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa, Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Jednak dziś moja główna uwaga skupia się na rozmowie z pracownikami Ośrodka Doradztwa Rolniczego. Wiele zadań jest jeszcze przed nami. Dziś chciałbym skierować słowa podziękowania do pracowników doradztwa, Inspekcji Weterynaryjnej oraz Agencji, którzy pomagali hodowcom trzody chlewnej w opracowywaniu planów bioasekuracji. Na początku listopada 2021 roku plany te posiadało jedynie 2-3% rolników deklarujących chęć przemieszczania świń, chociaż termin obowiązkowego ich opracowania zbliżał się do końca. I to właśnie pracownicy Ośrodków Doradztwa, Weterynarii oraz Agencji kontaktowali się bezpośrednio z rolnikami, oferując im pomoc. Na koniec listopada 70% rolników miało już opracowane plany bioasekuracji, a na koniec grudnia było to już ponad 90% rolników. Sądzę, że przygotowanie tych planów i wzrost świadomości rolników na temat znaczenia bioasekrucji przyczynił się do tego, że od 17 grudnia ubiegłego roku w naszym kraju nie odnotowaliśmy ani jednego ogniska ASF.

Minister odniósł się także do stosunku wynagrodzenia pracowników instytucji okołorolniczych w stosunku do pracy przez nich wykonywanych:

Zauważyłem problemy z wynagradzaniem pracowników. Na przykład zaniepokoił mnie fakt, że połowa pracowników KRUS powinna mieć pensje wyrównane do poziomu płacy minimalnej. Oznaczało to, że nawet przy tych wysokich kwalifikacjach, wynagrodzenia były bardzo niskie. Udało się wygospodarować środki finansowe na podniesienie tych pensji.

Uwaga ministra Kowalczyka skupiała się głównie na Ośrodkach Doradztwa Rolniczego:

Ośrodki Doradztwa Rolniczego są niezwykle ważne, ponieważ jest tu możliwość ubiegania się o środki finansowe na różnego rodzaju programy szkoleniowe. Szczególnie program „Transfer wiedzy", który działa w ramach Wspólnej Polityki Rolnej, jest skierowany do doradców, którzy są realizatorami szkoleń w tym zakresie. Są to dodatkowe źródła dochodu – pozabudżetowe dla Ośrodków Doradztwa Rolniczego, co jest bardzo ważne.

Niezwykle istotną sprawą, jaką minister poruszył na spotkaniu z pracownikami instytucji okołorolniczych były ubezpieczenia rolnicze. Jest to ta kwestia, która wydaje się być priorytetową dla Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi:

Moim zamysłem jest wprowadzić powszechny system ubezpieczeń w oparciu o zasadę ubezpieczeń wzajemnych. Udziały w dotychczasowym Pocztowym TUW zostały wykupione przez Fundusz Składkowy, który stał się jego 100% właścicielem. Na tej bazie budujemy nowy system ubezpieczeń, który będzie obejmował wszystkie ryzyka, łącznie z suszą. Dopłata do składki z budżetu państwa wyniesie 65%. Rolnik zapłaci tylko pozostałe 35% składki. Mamy na ten cel zabezpieczone w budżecie 4,5 mld złotych Ideą systemu jest to, aby ubezpieczenie było powszechne, co spowoduje obniżenie wysokości składek. Natomiast formuła towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych pozwala na przesunięcie niewydanych środków z danego roku na rok następny, co pozwolił na dalszą redukcję wysokości składki.

Musimy zachęcić rolników, aby chcieli się ubezpieczać, ale także musimy sprawnie szacować powstałe szkody. Wiemy, że jeśli chodzi o uprawy, to szkody występują nie tylko w jednym miejscu, ale mogą obejmować znaczny obszar, który nie może czekać z wyszacowaniem szkód. Stąd moim pomysłem jest, aby doradztwo rolnicze zechciało się włączyć w ten proces. Będzie to działalność dodatkowo wynagradzana doradcom. Nie widzę innej grupy zawodowej, która zrobiłaby to lepiej, bo doradcy są do tego znakomicie przygotowani. Oczywiście potrzebne będą odpowiednie szkolenia dotyczące proceduralnego szacowania szkód. Dwa tygodnie to maksymalny czas, w jakim zaistniała szkoda powinna być oszacowana. Jeśli chcemy mówić o powszechnej skali ubezpieczeń, a nie jak do tej pory symbolicznej, to musi to być ten system szybki i sprawny. Przy wsparciu doradców z ODR

eprasa.pl ddd411c448

można to zrobić. Dlatego zachęcam doradców, aby chętnie przystępowali do szkoleń na rzeczoznawców odszkodowań rolniczych, ponieważ jest to bardzo istotne dla realizacji całego programu ubezpieczeń.

Podczas spotkania minister nie omieszkał poinformować także o planowanych zmianach we wnioskach o płatności obszarowe, które mają obowiązywać już od 2023 roku:

Kolejną bardzo ważną rolą doradztwa rolniczego widzę przy wdrażaniu Wspólnej Polityki Rolnej w nowej perspektywie finansowej, w której w stosunku do poprzednich lat zostaną wprowadzone duże zmiany. Poprzednio systemy były proste, jedynie wnioski o płatności rolnośrodowiskowe wymagały nieco więcej wysiłku poprzez przygotowanie planu rolnośrodowiskowego. System, który będzie obowiązywał od 2023 roku przewiduje nowy sposób ubiegania się o płatności. Wnioski składane będą w nowej formule, czyli wciąż będą obowiązywać płatności obszarowe i redystrybucyjne, wynikające z ilości hektarów, a także uzupełniająca płatność obszarowa i płatność do produkcji, ale będzie też kolejny element – ekoschematy, w ramach których będzie można pozyskać jedną trzecią pieniędzy.

Będą to bardzo istotne elementy wsparcia rolników. Nie możemy pozwolić sobie na to, aby rolnik, który gospodaruje należycie, nie miał możliwości skorzystania z ekoschematów. Bardzo prostym ekoschematem będzie plan nawożenia. Taki plan trzeba będzie przygotować, wykonać i potem go przestrzegać. To jest jeden z ekoschematów. Będą jeszcze inne, wymienić można m.in. doglebowe stosowanie nawozów naturalnych, poprawianie dobrostanu zwierząt czy rolnictwo ekologiczne. Kładę tak wielki nacisk na ekoschematy, ponieważ chciałbym, aby rolnicy wykorzystali wszystko co tylko możliwe, ale bez pomocy doradztwa tego nie zrobią. I tu kolejny apel do doradców, aby się do tego dobrze przygotować.

Bardzo ważkim tematem zarówno dla doradców rolniczych, jak i dla samych rolników jest szacowanie szkód suszowych. Na ten temat minister wypowiedział się jednoznacznie:

System, który obecnie szacuje suszę, oparty na aplikacji IUNG, jest niedoskonały. Jego niedoskonałość polega po pierwsze na tym, że stacji meteorologicznych jest za mało i w momencie, kiedy na danej stacji spadnie punktowo deszcz, to znaczny obszar wyłącza z suszy. Drugi błąd to niebranie pod uwagę wszystkich parametrów, takich jak np. temperatura, wilgotność gleby, wiatry. Największym problemem jest jednak zbyt mała gęstość rozłożenia stacji do pomiarów. Rolnicy są zawiedzeni tym systemem i oczekują jego zmiany. Skłaniam się w kierunku szacowania strat przed zbiorem, ponieważ szacowanie po zbiorach na podstawie faktur stanowi daleko idące retrospektywne myślenie, które niekoniecznie musi być zgodne z rzeczywistością.

Uczestnicy spotkania z Ministrem Kowalczykiem zauważyli także problem w braku jednolitości szacowania szkód i w tym kontekście minister odpowiada:

Jeżeli chodzi o jednolitość szacowania szkód stanowi o tyle problem, że chcemy wprowadzić powszechny system ubezpieczeń i jestem zdeterminowany, żeby to zrobić. Nie możemy jednak narzucić warunków umów ubezpieczycielom, którzy mają już podpisane umowy z ministerstwem. Dlatego chciałbym, aby te warunki zostały dopracowane dla AGROTUW-u, utworzonego już na bazie wykupionego Pocztowego Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych. Mam nadzieję na wypracowanie jednolitego modelu szacowania szkód, co będzie oznaczało, że pozostałe firmy ubezpieczeniowe powinny się do tego modelu dostosować.

Na pytanie o system szacowania szkód poza suszowych padła odpowiedz:

Nie mamy systemu aplikacji, który obecnie szacowałby szkody niesuszowe, takie jak np. gradobicie.

O dotychczasowym systemie szacowania szkód minister mówi:

Docelowo chcemy odejść od tego ułomnego systemu szacowania szkód, takich jak komisje powoływane przez wojewodę, ponieważ wypłacamy obecnie odszkodowania dla tych, którzy się nie ubezpieczyli albo ubezpieczyli się nie od tego ryzyka, które ich zastało. Są to nieadekwatne rekompensaty i jedynie częściowe. Chcemy przejść do sprawnego systemu ubezpieczeń, czego rolnicy się domagają. Rolnik, który ubezpieczył się na 5 tysięcy złotych od hektara, a który ma szkodę w wysokości 50%, może się spodziewać 2000 zł odszkodowania, ponieważ część ryzyka pokrywa on sam. Chcemy odejść od tego dotychczasowego systemu rekompensat, ponieważ rolnicy oczekują rekompensat za utracone plony.

Niepokojem napawają rolników wysokie ceny nawozów rolniczych. Pod znakiem zapytania staje zakup nawozów, gdy jeszcze nie ustalono możliwości uzyskania rekompensaty do tych materiałów. Pan minister uspokaja:

Staramy się o to, aby Unia Europejska pozwoliła na wdrożenie dopłat do nawozów. Nie możemy tego zrobić samodzielnie, bo byłaby to niedozwolona pomoc publiczna. Jesteśmy gotowi wspomóc rolników z budżetu publicznego. Staramy się także o wpisanie fabryk nawozowych na tzw. listę przemysłów energochłonnych. Taka lista była utworzona przez Komisję Europejską w roku 2019, a obowiązuje od 2020. Są na niej huty, elektrownie, ale nie ma fabryk nawozów. Te przemysły otrzymują rekompensaty krajowe z tytułu dużych cen energii – gazu, energii elektrycznej. My sami, jako rząd, nie możemy fabryk nawozów wpisać na tę listę, bo to znowu byłaby niedozwolona pomoc publiczna. Czynimy jednak starania, aby fabryki nawozów zostały wpisane na listę. Byłaby wtedy możliwość otrzymania rekompensaty do produkcji nawozów rolniczych. I tu uwaga: system, który projektujemy, w oczekiwaniu na zgodę Komisji Europejskiej, zapewni rolnikowi tę rekompensatę do nawozów, bez względu na to kiedy je kupi. Podstawą do zwrotu będzie faktura, bez względu na to w jakim miesiącu została wystawiona. Proszę, aby rolnicy nie czekali na możliwe dopłaty do nawozów tylko już je kupowali, jeśli ich na to stać, a jeśli będą dopłaty do nawozów to ten zwrot kosztów na pewno otrzymają.

Opracowanie: CECYLIA WOJNIK, PZDR w Szczecinie

AGRO-BIZNES Sp. j.
Sularz – Rudnicki
prowadzi całoroczny skup zbóż, roślin oleistych i strączkowych oferując:

- KONKURENCYJNE CENY
- KRÓTKIE TERMINY PŁATNOŚCI
-ODBIÓR TOWARU WŁASNYM TRANSPORTEM
-ODBIORY CAŁOSAMOCHODOWE
-BIEŻĄCY TERMIN REALIZACJI

ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY!!!

Kontakt:
Agnieszka Jasińska-Andrzejszczak : 519-176-506
Piotr Styrczula: 516-399-869

Adres e-mail: zboza@agro-biznes.pl
ul. Myśliborska 56, 66-400 Gorzów Wlkp.

eprasa.pl ddd411c448

III Zachodniopomorska Konferencja Rybacka

18 marca w Zachodniopomorskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach odbyła się III Zachodniopomorska Konferencja Rybacka pt. „Ichtiologia, rybactwo, przetwórstwo i akwakultura”.

AGNIESZKA KLESZCZ, ZODR w Barzkowicach

Celem konferencji było stworzenie platformy do spotkania, wymiany doświadczeń oraz dyskusji o potencjale, aktualnych zagrożeniach i możliwościach w rybołówstwie śródlądowym. W spotkaniu, obok przedstawicieli instytucji państwowych, wzięły udział osoby związane z branżą rybacką zawodowo: rybacy, hodowcy, producenci oraz przedstawicieli nauki. Uczestnicy konferencji mieli możliwość degustacji wędzonych ryb.
W programie konferencji zaprezentowano zagadnienia dotyczące:
- ✓ kontroli zarybień w minionych latach,
- ✓ programu operacyjnego „Rybactwo i Morze” 2014-2020,
- ✓ uregulowań prawnych na wewnętrznych wodach morskich,
- ✓ połowów rybackich w Zalewie Szczecińskim,
- ✓ wędkarskich połowów i zarybień na wodach użytkowanych przez PZW w Szczecinie,
- ✓ ksenobiotyków chloroorganicznych zaburzających gospodarkę hormonalną w produktach rybnych sprowadzanych z Azji – ocena zagrożenia dla zdrowia człowieka,
- ✓ naturalnego rozrodu troci wędrownej,
- ✓ metod oczyszczania wody z systemów RAS,
- ✓ zawartości metali w inwazyjnych organizmach wodnych,
- ✓ naturalnego rozrodu troci wędrownej w zlewni rzeki Regi,
- ✓ czy warto modelować koryto rzeczne? Zmiany środowiskowe w małych ciekach po utworzeniu bystrzy,
- ✓ oczka wodne jako siedlisko ryb o możliwości wykorzystania w rybactwie.

Czynne uczestnictwo przybyłych osób, ich zainteresowanie oraz gorąca aprobata dla realizowanej Konferencji Rybackiej i powszechnie wyrażana chęć współdziałania pozwalają rokować pomyślną realizację dalszej współpracy i kolejnych przedsięwzięć pomiędzy przedstawicielami branży rybackiej a ZODR w Barzkowicach.

Konferencja została objęta honorowym patronatem przez Wojewodę Zachodniopomorskiego, Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Wicemarszałka Województwa Zachodniopomorskiego, Starostę Stargardzkiego, Państwową Straż Rybacką, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie, Wydział Nauk o Żywności i Rybactwa ZUT w Szczecinie, Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Szczecinie, Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Gorzowie, Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Koszalinie, LGR „Zalew Szczeciński”, Stowarzyszenie „Lider Pojezierza” , Towarzystwo Przyjaciół Rzek Iny i Gowienicy. Patronat medialny sprawowały: Telewizja Polska Szczecin i Radio Szczecin.

Fot. Rafał Ruducha

eprasa.pl ddd411c448

Nasza misja – uczyć wiedzy praktycznej

Sieć „Zagrody Edukacyjne" służy upowszechnieniu idei edukacji w gospodarstwie rolnym oraz promocji działalności gospodarstw edukacyjnych. Przystąpienie do sieci odbywa się na podstawie kwestionariusza zgłoszenia i rekomendacji uprawnionego doradcy ODR. Uczestnicy sieci otrzymują promocję ofert w ogólnopolskim systemie internetowym, wsparcie doradcze i szkoleniowe oraz otrzymują prawo do identyfikowania obiektu logiem - zagrody edukacyjnej. Udział w niej jest dobrowolny i bezpłatny.

ZBIGNIEW TROJANOWSKI, PZDR w Koszalinie

Z końcem ubiegłego roku na listę sieci zagród edukacyjnych w naszym województwie dołączyła „Zagroda Drzewiańska" w Drzewianch (gm. Bobolice). Pomysłodawczynią zagrody jest **Hanna Obławska**, wieloletnia sołtys Drzewian, propagatorka i inicjatorka wielu projektów dla społeczności lokalnej, dzięki czemu Drzewiany zyskały miano wsi aktywnej i gospodarnej. Z pomocą podobnych aktywistek jak pani Hanna zmieniło się oblicze wsi. Powstały kwietniki, miejsca odpoczynku, plac zabaw, a mieszkańcy uczestniczyli w projektach pozwalających podnieść swoje kwalifikacje. Pani Hanna jest także aktywnym członkiem Powiatowego Forum Sołtysów w Koszalinie.

Co przyświecało pani, aby zdecydować się na założenie Zagrody Edukacyjnej na bazie swojego gospodarstwa?

Moja aktywność gospodarcza, czyli prowadzenie gospodarstwa agroturystycznego oraz lokalu gastronomicznego spowodowała, że zainteresowałam się działalnością zagród edukacyjnych. Dzięki zaangażowaniu i pomocy pracowników ZODR w Barzkowicach postanowiłam, że spróbuję swoich sił w nowej działalności. Po zakończeniu wszystkich formalności prawnych i po zarejestrowaniu zaczęło się dziać coś nowego.

No właśnie, jakie programy edukacyjne ma pani zamiar wprowadzić w swojej zagrodzie. Wiem skądinąd, że niektóre programy już funkcjonują?

W planie działalności zagrody określiłam kilka programów, jest ich 9, które będą flagowymi działaniami skierowanymi głównie do dzieci i młodzieży ale także dla dorosłych. Będą zajęcia w ramach przetwórstwa warzyw i owoców pochodzących z naszego gospodarstwa, a więc: wyrób octów, suszenie ziół, będziemy prowadzić zajęcia w zakresie wytwarzania chleba, pieczywa itp., program przetwórstwa owoców z dodatkiem róży w roli głównej. Będzie przetwórstwo nieznanych a cennych owoców ekologicznych, np. dereń, którego wartości bardzo doceniam. Zajmiemy się także szeroko rozumianą tradycją świąt Wielkiej Nocy i Bożego Narodzenia – zwracam uwagę jak dzieci i młodzież niewiele już wiedzą o tradycjach tych świąt. Sięgniemy także po staropolskie obyczaje w kuchni polskiej – z pierogami i uszkami w roli głównej. Będzie też program dotyczący wypieku ciast drożdżowych i tu mam nadzieję, że uczestnicy przeżyją wielką przygodę. Uczestnicy wspomnianych projektów uzyskają wiedzę praktyczną, ukształtują w ten sposób swoje zainteresowania. Chciałabym, aby były to prawdziwe lekcje zaradności dla młodych ludzi. Naszą misją jest nauczyć młodego człowieka wiedzy praktycznej poprzez zabawę i edukację. To da się powiązać.

eprasa.pl ddd411c448

Kwestionariusz zgłoszenia można pobrać ze strony internetowej www.zagrodaedukacyjna.pl

Ma pani bardzo rozbudowaną bazę, aby prowadzić tego typu zajęcia? To przecież warunek, aby uczestnicy miło spędzili czas.

Tak, na bazę lokalową nie narzekam. Mamy do dyspozycji ogród rekreacyjny, miejsce na ognisko, teren zabudowany w plenerze, gdzie można sobie pobiesiadować. Ponadto dysponuję bazą gastronomiczną, oranżeriami oraz namiotem edukacyjnym. To podstawa, aby taką działalnością się zajmować. W planie jest wybudowanie pieca chlebowego. Wrócę jeszcze na chwilę do zajęć dotyczących wypieków drożdżowych. Chcemy, aby nie były to typowe ciasta drożdżowe, ale także inne wypieki. Ciasto drożdżowe jest bardzo wdzięczne, można z niego zrobić wypieki słodkie, jak i słone, a nawet użyć do dekoracji. Chodzi mi po głowie pomysł, aby podczas zajęć stworzyć pizzę drzewiańską, taką iście polską. Przecież w Drzewianach nie zrobimy prawdziwej, włoskiej pizzy. I będę nakierowywać dzieci, aby tworzyły pizzę typowo wiejską, z prawdziwymi, polskimi dodatkami.

Mieliśmy w Drzewianach kilku stolarzy. Wielką szkodą jest to, że nie mają następców. Jest to na chwilę zawód ginący. Mówię o stolarzach, takich, którzy wytwarzali proste, domowe rzeczy, np. krzesła, taborety, stoły, przyrządy kuchenne, grabie do siana i wiele innych. Kto to będzie robił w przyszłości? Być może spróbujemy na kolejnych warsztatach powrócić do starych rzemiosł, aby ocalić je od zapomnienia.

Dokonałam rozeznania co do udziału młodych ludzi w zaplanowanych programach. Powiem tak, jestem pełna optymizmu, bo zainteresowanie jest duże. I to mnie bardzo cieszy. Mam nadzieję, że będą to niezapomniane chwile spędzone z Zagrodzie Drzewiańskiej. Liczę też na wsparcie pedagogów z okolicznych szkół.

Widzę, że jest pani pełna optymizmu co do funkcjonowania Zagrody i to zapewne ucieszy przyszłych uczestników zajęć, czego pani bardzo życzymy, dziękując jednocześnie za rozmowę.

Gdybym nie znała swoich możliwości, pewnie bym się nie zdecydowała na rejestrację gospodarstwa w sieci Zagród Edukacyjnych. Liczę, że wszystko się uda tak jak zakładałam.

Czym jest zagroda edukacyjna?

Zagroda edukacyjna to przedsięwzięcie prowadzone przez mieszkańców wsi na obszarach wiejskich, gdzie realizowane są przynajmniej dwa cele edukacyjne spośród niżej wymienionych:

✓ edukacja w zakresie dziedzictwa kultury materialnej wsi, tradycyjnych zawodów, rękodzieła i twórczości ludowej,
✓ edukacja w zakresie produkcji roślinnej,
✓ edukacja w zakresie produkcji zwierzęcej,
✓ edukacja w zakresie przetwórstwa płodów rolnych,
✓ edukacja w zakresie świadomości ekologicznej i konsumenckiej.

Obiekt powinien posiadać zwierzęta gospodarskie lub uprawy rolnicze przeznaczone do prezentacji dla grup dzieci i młodzieży przyjmowanych w ramach programów szkolnych oraz udostępniane jako atrakcja turystyczna dla rodzin z dziećmi i dorosłych podróżujących indywidualnie.

Minimalne, obligatoryjne warunki, które muszą być spełnione

✓ Posiadanie zadaszonego miejsca do prowadzenia zajęć.
✓ Udostępnienie toalet dla uczestników zajęć.
✓ Spełnione wymagane prawem przepisy bezpieczeństwa.

CELE DZIAŁANIA SIECI ZAGRÓD EDUKACYJNYCH

1. Podniesienie prestiżu zawodu rolnika i upowszechnienie wiedzy na temat pochodzenia żywności
2. Różnicowanie pozarolniczej działalności na obszarach wiejskich
3. Zachowanie dziedzictwa kulturowego wsi

eprasa.pl ddd411c448

Wywiady Cecylii Wojnik

Fenomen czarnego czosnku

Rozmowa z **ALEKSANDRĄ PAPIEŻ-WIŚNIEWSKĄ**, żoną właściciela gospodarstwa rolnego w Karkowie w gminie Chociwel, producentką czarnego czosnku

Skąd wziął się pomysł na produkcję czarnego czosnku?
Mój mąż jest nowatorem, szuka nowinek, czegoś, czego nikt nie ma. I to on wymyślił czarny czosnek. Nie mamy własnej ziemi, wszystkie nasze grunty to dzierżawy, stąd też szukanie pomysłu na ciekawe uprawy na mniejszym areale. Zwyczajny czosnek nie przechowa nam się tak długo jak byśmy chcieli, a czarny czosnek ma wydłużony okres przechowywania. Zakupiliśmy piec do czosnku, który jest tak naprawdę komorą, do której wkłada się na miesiąc czosnek. Tam jest on przechowywany w dużej wilgotności i niskiej temperaturze. Dzięki tym warunkom samoistnie przeistacza się w czarny czosnek, który w smaku staje się słodki, podobny do suszonej śliwki. Jest pozbawiony drażliwego smaku i zapachu, a jest wielokrotnie zdrowszy od białej główki. Przyjęło się, że jeden ząbek czarnego czosnku odpowiada całej główce białego czosnku. Tego typu czosnek łatwo przemycić dzieciom, ponieważ smakuje zupełnie inaczej, jest rozsmarowywalny.

Co sprawia, że państwa czarny czosnek jest tak wyjątkowy?
Nasz czosnek pochodzi z rodzinnego gospodarstwa, położonego w otulinie Ińskiego Parku Krajobrazowego, w miejscowości Podlipce w województwie zachodniopomorskim. Klimat tego miejsca sprzyja uprawie produktów, które spełniają najwyższe wymagania zarówno pod względem smakowym, jak i jakościowym. W naszym gospodarstwie postawiliśmy na starą polską odmianę czosnku, jakim jest Harnaś. Uprawa nastawiona jest na uzyskanie możliwie najlepszego jakościowo produktu, w związku z czym szereg prac wykonywanych jest ręcznie po to, by produkt końcowy nie zawierał w sobie żadnych szkodliwych substancji chemicznych. Dbając o nasze rośliny stosujemy jedynie profilaktykę fungicydową, która pozwala nam utrzymać rośliny w nienagannym zdrowiu. Nasz czosnek nawożony jest nawozami naturalnymi. W gospodarstwie postawiliśmy na najwyższą jakość naszych produktów, a co za tym idzie nie stosujemy żadnych środków. Każda roślina, zanim zostanie zebrana, poddawana jest minimum czterokrotnej obróbce ręcznej, po czym czosnek trafia do magazynu, gdzie każda główka zostaje poddana weryfikacji i przechodzi ponownie przez nasze dłonie, gdzie po ostatecznej obróbce trafia w Państwa ręce.

A jakie są cechy czarnego czosnku? W czym tkwi jego unikatowość?
Czarny czosnek jest bardzo zdrowy. Naukowcy twierdzą też, że ma aż 10 razy więcej właściwości leczniczych niż nasz klasyczny czosnek. Wpływa bardzo pozytywnie na układ odpornościowy, krążeniowy i pokarmowy. Co ciekawe, czarny czosnek może wpływać pozytywnie na płodność – związek Allidiamin wytwarzany przez allicynę w czarnym czosnku w połączeniu z witaminą B1 reguluje hormony i wzmacnia fizjologiczne funkcje układu rozrodczego. Poza tym działa przeciwzapalnie, przeciwwirusowo, przeciwbakteryjnie i przeciwgrzybicznie, obniża ciśnienie krwi, jest źródłem magnezu, wapnia i cynku. Czarny czosnek obniża poziom cukru, wspomaga detoksykację, pobudza, dodaje energii, a także działa korzystnie na układ nerwowy.

eprasa.pl ddd411c448

Na jakim areale uprawiacie czosnek?
Na chwilę obecną produkujemy czosnek z trzech hektarów.

A czy myślą państwo o powiększeniu tej działalności?
Oczywiście, że myślimy o powiększeniu areału. Na chwilę obecną wszystkie prace przy czosnku wykonujemy ręcznie, myślimy o zakupieniu kombajnu. Pielenie, obcinanie kwiatów, przebieranie główek – to wszystko wykonujemy ręcznie i to jest też wyznacznikiem do powierzchni, na jakiej możemy pracować. Jeśli powiększymy areał tej produkcji, nie jest powiedziane, że pokryjemy koszty pracy pracowników.

Jeśli jednak zdecydujecie się na zwiększenie areału, to czy piec do przetwarzania czosnku będzie wystarczający, czy i tu będzie musiała zajść zmiana w sprzęcie?
Nasz dotychczasowy piec jest na tyle duży, że jest w stanie pomieścić o wiele większe ilości czosnku, więc tu nie ma przeszkód.

Państwa gospodarstwo uzyskało certyfikat bezpieczeństwa żywności Global G.A.P. Co to oznacza w praktyce?
Global G.A.P to standard zapewnienia bezpieczeństwa żywności dla pierwotnej produkcji rolnej. To standard opracowany z myślą o producentach pierwotnych, w szczególności z branży owocowo-warzywnej. Zapewnia wysoką jakość i bezpieczeństwo produktu, co ułatwia konkurowanie zarówno na rynku polskim, jak i światowym. Standard GlobalGAP został pierwotnie opracowany pod nazwą EurepGAP przez grupę roboczą sieci handlu detalicznego zrzeszonych w organizacji EUREP (Euro-Retailer Produce Working Group) w celu wypracowania wspólnych procedur oraz jednolitego standardu dla Dobrej Praktyki Rolniczej GAP (Good Agricultural Practice) i zapewnienia bezpieczeństwa żywności. Standard GlobalGAP powstał jako bezpośredni następca 3. wersji EurepPGAP Integrated Farm Assurance. Jednym z głównych celów standardu jest ograniczenie do niezbędnego minimum stosowania nawozów i środków ochrony, aby przez to ograniczyć niekorzystny wpływ rolnictwa na środowisko, a także zapewnić jak najdłuższe użytkowanie terenów rolniczych.

Jak wyglądają rynki zbytu czarnego czosnku?
Tak naprawdę ludzie nie znają czarnego czosnku. Udział w targach, wydarzeniach, reklama naszego produktu jest bardzo ważna. Niestety, większość klientów nie zdaje sobie sprawy z nakładu pracy, jaki musi być poniesiony, aby uzyskać czarny czosnek. Powszechnie myśli się, że czosnek już rośnie jako czarny. Spotkała się także ze spostrzeżeniami, że można w domowym zaciszu z białego zrobić czarny czosnek przy pomocy zalew i piekarnika. Niestety, to tak nie działa. Trzeba mieć specjalistyczny sprzęt w postaci specjalistycznego pieca i żeby jego użycie było racjonalne ekonomicznie, ten wkład do niego musi być ogromny.

Czy cały zbiór z trzech hektarów jest wkładany do pieca czy część zbiorów jest wykorzystywana w inny sposób?
Staramy się cały zbiór przeznaczyć na przetwórstwo na czarny czosnek. Później taki czarny czosnek sprzedajemy jako całe główki lub jako ząbki czosnku w różnych zalewach, czosnek kiszony, a także pastę.

Skąd biorą się pomysły i przepisy na przetwory z czarnego czosnku?
Wiele jest źródeł. Przede wszystkim inspiracją dla nas jest nasza rodzina, znajdujemy też przepisy w internecie. Oczywiście każdy z przepisów testujemy na sobie, dokładamy przyprawy, które są według nas wskazane i mamy sposób na sukces.

Czy są już pomysły na kolejne produkty?
Na chwilę obecną skupiam się na produktach, które już wprowadzamy na rynek. Zastanawiam się, jaki będzie ich odbiór, czy trzeba coś zmodyfikować. Jestem otwarta na uwagi klientów, na ich sugestie. Rok 2021 jest dla nas pierwszym rokiem zbioru i obecnie nie przewiduję nowych produktów z czosnku.

Gdzie można kupić państwa produkty?
Jesteśmy obecni na różnorakich targach, jarmarkach i festiwalach, a poza tym prowadzimy sprzedaż internetową na stronie www.polskiczosnek.com, gdzie nasze produkty są ogólnie dostępne.

Dziękuję za rozmowę.

eprasa.pl ddd411c448

ZSCKR im. W. Witosa w Boninie
Bonin 1-2, 76-009 Bonin
www.zsbonin.pl
szkola@zsbonin.pl
tel. **94 342 28 92**

Sieć Szkół Rolniczych MRiRW

ZSCKR
im. W. Witosa w Boninie

TWÓJ ZAWÓD, TWOJA PRZYSZŁOŚĆ

DOŁĄCZ DO SZKOŁY ZAWODOWCÓW

Oferta dla młodzieży
w roku szkolnym **2022/2023**

STAŻE ZAGRANICZNE DLA WSZYSTKICH ZAWODÓW

TECHNIKUM

- Technik weterynarii
- Technik architektury krajobrazu
- Technik żywienia i usług gastronomicznych
- Technik mechanizacji rolnictwa i agrotroniki

BRANŻOWA SZKOŁA I STOPNIA

- Kucharz
- Mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych

BRANŻOWA SZKOŁA II STOPNIA

- Technik mechanizacji rolnictwa i agrotroniki

TWÓJ ZAWÓD, TWOJA PRZYSZŁOŚĆ

DOŁĄCZ DO SZKOŁY ZAWODOWCÓW

ZSCKR

w Boninie zapewnia uczniom:

- stypendia motywacyjne
- kształcenie praktyczne na terenie szkoły lub u pracodawcy
- uzyskanie kwalifikacji rolniczych dla wybranych zawodów
- staże zagraniczne dla wszystkich zawodów (Hiszpania, Szwecja, Dania, Portugalia, Francja, Irlandia, Malta)
- częściową refundację kosztów produktów dla zawodów gastronomicznych
- profesjonalną odzież na zajęcia praktyczne
- współpracę z firmą Hortulus w Dobrzycy
- bezpłatny kurs prawa jazdy kat. B i T (plac manewrowy)
- indywidualne wsparcie: pedagoga szkolnego, doradcy zawodowego, socjoterapeuty
- internat ze stołówką

ZSCKR im. W. Witosa w Boninie
Bonin 1-2, 76-009 Bonin

www.zsbonin.pl
szkola@zsbonin.pl
tel. **94 342 28 92**

ZSCKR
im. W. Witosa w Boninie

eprasa.pl ddd411c448

Wywiady Cecylii Wojnik

Nasze hasło przewodnie: ZESPÓŁ, DOŚWIADCZENIE, JAKOŚĆ

Rozmowa z **MARKIEM MUSIELAKIEM**, Dyrektorem Handlowym Centrali Nasiennej w Nidzicy

Czym zajmuje się Centrala Nasienna w Nidzicy?

Gospodarstwo Produkcji Rolnej „Centrala Nasienna" Sp. z o.o w Nidzicy jest firmą, która skupia się na kompleksowej obsłudze sektora rolnego. Główne przedmioty działalności spółki to: produkcja i dystrybucja kwalifikowanego materiału siewnego, w tym sadzeniaków ziemniaka, produkcja rolna, skup i sprzedaż płodów rolnych, sprzedaż nawozów, środków ochrony roślin, transport krajowy oraz prowadzenie usług w zakresie skupu, transportu, czyszczenia, suszenia i przechowalnictwa płodów rolnych.

Od pewnego czasu zajmuje się pan rewitalizacją starych odmian ziemniaka. Na czym to polega?

Rewitalizacja jest to obecnie popularne słowo – prowadzi się przecież rewitalizację starych rynków miast, można rewitalizować kamieniczki, a ja wprowadziłem to pojęcie do ziemniaków, do odmian, które kiedyś zostały skreślone z Krajowego Rejestru Odmian. Wśród tych odmian są odmiany, które królowały na Polskim rynku od lat 80. do mniej więcej 2010 roku. Rewitalizacja wznawia produkcję, hodowlę tych właśnie odmian. Z początkiem 2017 roku zarząd CN Nidzica podjął decyzję o utworzeniu pierwszej po 1990 roku samodzielnej, w pełni prywatnej hodowli roślin bazującej na puli genowej najlepszych polskich wolnych odmian, wyhodowanych przez hodowle między innymi w Dybowie, Mielnie, Krokowej, Boninie, Zamartem. W 2019 roku wystąpiliśmy z wnioskiem do COBORU o ponowną rejestrację kilkunastu odmian, aby umożliwić wprowadzenie tych odmian do certyfikowanego obrotu. COBORU w lutym 2020 roku wprowadziło do Krajowego Rejestru 9 odmian regionalnych ziemniaka. Wprowadzanie na rynek odmian regionalnych nie dotyczy tylko ziemniaka, ale także innych warzyw i owoców. W Polsce stało się popularne powracanie do starych odmian, gdyż one nie wymagały tak wysokiego nawożenia i intensywnej produkcji rolnej. Poza ziemniakiem, mamy przykład szarej renety, która wraca do łask. Odmiany ziemniaka były skreślane z Krajowego Rejestru z tego względu, że intensywnie na rynek polski wchodziły hodowle zagraniczne. Jasno trzeba powiedzieć, że hodowle zagraniczne wyparły z naszego rynku nasze polskie ziemniaki. Polskie hodowle w latach 90. zostały praktycznie zlikwidowane, ponieważ podczas likwidacji PGR-ów zlikwidowano również Stacje Hodowli Roślin, Centrale Nasienne. A trzeba powiedzieć, że to był bardzo dobry system nasiennictwa. Naszemu krajowi brakowało pieniędzy na promocję, nasiennictwo i dalszą hodowlę naszych odmian. W roku 2006 zlikwidowano dopłaty rządowe do hodowli twórczej, więc każda firma, która prowadziła hodowlę twórczą, musiała sama wypracować środki, żeby móc wprowadzać na rynek nowe odmiany. Wyprodukowanie nowej odmiany trwa 10 lat, więc jeśli zaczęliśmy pracę nad jakąś odmianą w roku 1998 to dopiero

eprasa.pl ddd411c448

w 2008 mamy ją na rynku. Brakujące pieniądze z naszej strony nie wyrównywały nam tej dziury w rynku, którą mogły zapełnić firmy zachodnie. Powstawały filie ogromnych firm z zachodu, te firmy prosperują bardzo dobrze, ale weszły dzięki temu, że nasze przedsięwzięcia rządowe zakładały usunięcie Stacji i PGR-ów.

Czy powrót do starych odmian jest opłacalny finansowo?

Są krytycy tego tematu. Są to ludzie, którzy znają się na ziemniakach, są super specjalistami, ale pominęli jedną rzecz – sądzą, że wprowadzając na rynek stare odmiany chcemy zrobić konkurencję dla polskich hodowców. A my takiej konkurencji nikomu nie robimy, ponieważ założeniem naszym jest, aby każdej odmiany zarejestrowanej jako regionalną nie produkować więcej niż 200-300 ton kwalifikowanego sadzeniaka. W tej chwili mamy już zarejestrowane osiemnaście odmian regionalnych i sukcesywnie wprowadzamy je na rynek.

Wynika z tego, że przywracanie starych odmian nie jest procesem trudnym i długotrwałym?

Nie jest to proces tak długotrwały jak w hodowli twórczej (10 lat), ale potrzeba 5 lat, żeby uzyskać materiał handlowy. W firmie nie jesteśmy w stanie rozmnożyć roślin (potrzebne szklarnie). Instytut w Boninie rozmnaża dla nas rośliny i produkuje minibulwy, które wysadzamy u siebie w polu. Po zbiorze otrzymujemy wysokiej jakości materiał, który po przechowaniu ponownie wysadzamy. Następny rok zbioru to otrzymanie wysokiej klasy materiału handlowego, którego część zostawiamy do dalszego rozmnożenia u siebie a resztę rozprowadzamy na rynek.

Czy współpracujecie z gospodarstwami rolnymi, które także prowadzą dla was takie badania?

Jak na razie nie nawiązaliśmy współpracy i jako jedyni prowadzimy nasiennictwo odmian regionalnych ziemniaka. Może w najbliższej przyszłości zaczniemy współpracę.

A jak wygląda państwa działalność poza rewitalizacją?

Poza rewitalizacją starych odmian prowadzimy współpracę w zakresie nasiennictwa ziemniaka z firmami hodowlanymi polskimi i zagranicznymi. Ogółem współpracujemy z pięcioma hodowlami. Oprócz tego zajmujemy się normalną produkcją rolną, przede wszystkim zbóż.

Jakie sukcesy na swoim koncie posiada Centrala Nasienna Nidzica?

Na pewno warto powiedzieć o sukcesie naszego pana prezesa Tomasza Bieńkowskiego, który wpadł na wspaniały pomysł zawiązania Federacji Polski Ziemniak. Federacja, która powstała (rejestracja luty 2019 rok) ma skupiać całą branżę ziemniaka w Polsce i wejść intensywnie z ziemniakiem na rynek europejski, a nawet światowy. Dzięki działaniu Federacji Polski Ziemniak w tak krótkim czasie Polska uzyskała prawo wejścia do organizacji Potato Europe, gdzie dotychczas było zarejestrowane tylko pięć krajów. Polska dołączyła jako szósty. W związku z tą działalnością pojawiły się także słowa krytyczne, ale nie da się zaprzeczyć, że to prezes wylansował Polskę na rynku zagranicznym. Pan Bieńkowski działa dalej intensywnie, np. jeżeli chodzi o fundusz wsparcia owoców i warzyw. Osiągnięciem jest również to, że otworzyliśmy do handlu rynek ukraiński. Mamy podpisany list intencyjny z Izbą Handlową Ukrainy i w roku 2020 wysłaliśmy ponad dwa tysiące ton ziemniaka na Ukrainę. Obecnie uczestniczymy też w Programie Trójmorza, czyli Litwa, Łotwa i Estonia, gdzie pracujemy nad wspólnym programem ziemniaka.

Czy każdy ma możliwość korzystania z wyników waszych badań?

Oczywiście, każdy może u nas korzystać z doświadczenia i szukać porady. Można np. wysyłać do nas zdjęcia ze swojej produkcji z zapytaniami o choroby, agrotechnikę itp. Rozmawiamy także w temacie dystrybucji. W zakresie odmianowym – poletka demonstracyjne – współpracują z nami ODR-y i także one przekazują rolnikom szczegółowe informacje z wyników otrzymanych na swoim terenie.

eprasa.pl ddd411c448

Od pewnego czasu też Centrala Nasienna Nidzica współorganizuje Krajowe Dni Ziemniaka

Od 2019 roku weszliśmy jako Federacja wspólnie z IHAR-em, który jest głównym organizatorem od ponad dwudziestu lat Krajowych Dni Ziemniaka, w ich organizację. Dzięki organizacji Krajowych Dni Ziemniaka w Nidzicy w roku 2019 i w roku 2020 w Lubkowie zdołaliśmy przebić się i wejść, jak wcześniej wspomniałem, do Potato Europe. W roku 2021 Krajowe Dni Ziemniaka odbyły się w Charbrowie, niedaleko Łeby (powiat lęborski, który jest zagłębiem ziemniaka frytkowego i chipsowego). Krajowe Dni Ziemniaka cieszą się bardzo dużą frekwencją rolników produkujących ziemniaki. Rolnicy mogą bezpośrednio zapoznać się z charakterystyką odmian prezentowaną na poletkach demonstracyjnych, porozmawiać z wystawcami z firm hodowlanych, nawozowych, środków ochrony roślin, maszyn i urządzeń rolniczych itp. Jest to impreza typowo branżowa, skupiająca wyłącznie branżę ziemniaczaną.

Jakie plany na przyszłość ma Centrala?

Planem jest dalsze rozszerzenie rynków eksportowych. Dla Federacji głównym zadaniem jest dalsza konsolidacja branży ziemniaczanej oraz prowadzenie wszelkich działań umożliwiających jak najszybsze zmniejszenie ilości procentowej choroby kwarantannowej – bakteriozy pierścieniowej ziemniaka. Prowadzimy m.in. szkolenia i konferencje dla rolników, żeby jak najwięcej otrzymywali wiadomości jak walczyć z tą chorobą – Cs. Centrala Nasienna w Nidzicy na pewno będzie dalej umacniać swoją pozycję na ryku, rozbudowywać bazę przechowalniczą, dalej pracować z certyfikatami GLOBAL GAP, GMP. I na zakończenie myślę, że to, co najważniejsze – preferować dalej w firmie i na zewnątrz nasze hasło przewodnie: ZESPÓŁ, DOŚWIADCZENIE, JAKOŚĆ.

Dziękuję za rozmowę.

eprasa.pl ddd411c448

Aż żal nie skorzystać? Rolniku, uważaj na okazyjne oferty środków ochrony roślin!

W marcu wystartowała kolejna odsłona kampanii edukacyjnej Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Krajowej Administracji Skarbowej (KAS), Policji oraz Polskiego Stowarzyszenia Ochrony Roślin przeciwko nielegalnym, w tym podrobionym środkom ochrony roślin *Kupując nielegalne środki ochrony roślin, tracisz wiele razy!*

Komisja Europejska i Urząd Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej szacują, że co siódme opakowanie środka ochrony roślin w Europie może być podrobione. Atrakcyjne oferty na aukcjach internetowych, od sąsiadów czy obwoźnych sprzedawców powinny obudzić czujność rolnika, zwłaszcza jeśli środki ochrony roślin mają obcojęzyczną etykietę i wyróżnia je niska cena. Rolnik powinien także pamiętać, że nie należy samemu sprowadzać środków ochrony roślin zza granicy, bez stosownych zezwoleń MRiRW.

W 2021 roku w wyniku międzynarodowej operacji kontrolnej Silver AXE VI, w której udział wzięło 35 państw, wycofano z rynku 1 203 ton nielegalnych pestycydów o łącznej wartości niemal 80 milionów euro. W Polsce w ramach wspólnych działań służb zatrzymano 988 kg/L nielegalnych środków ochrony roślin oraz tych, co do których stwierdzono nieprawidłowości.

Podrobione środki ochrony roślin są łudząco podobne do oryginalnych produktów. Podobieństwo to dotyczy jednak tylko wyglądu zewnętrznego – oszuści budują zaufanie do oferowanych produktów zaopatrując je w podrobione etykiety i oznaczenia łudząco podobne to tych, stosowanych przez legalnie działających producentów. Faktycznie jednak nie mają one nic wspólnego z oryginalnymi środkami. Skład takich produktów jest zawsze inny, a trzeba pamiętać, że w przypadku środków ochrony roślin każda, nawet najdrobniejsza, zmiana czyni poważną różnicę. Po badaniu okazuje się, że w opakowaniu jest np. zupełnie inna substancja, towarzyszą jej inne zanieczyszczenia, zdarzają się substancje o zupełnie innej klasie toksyczności. Tymczasem każdy oryginalny środek ochrony roślin zanim trafi na rynek jest bardzo skrupulatnie badany, badania takie trwają średnio 9 lat i wymagają inwestycji rzędu 250 mln dolarów.

Źródłem nielegalnych środków ochrony roślin w Polsce jest najczęściej import. Dlatego też kluczowa w walce z podróbkami jest współpraca sektora rządowego i prywatnego oraz instytucji państwowych na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej. Dzięki skutecznym kontrolom na granicy w 2021 r. KAS we współpracy z PIORiN ujawniła 186 przypadków nieprawidłowości polegających na nielegalnym przywozie lub na niedopełnieniu obowiązków dokumentacyjnych. KAS udaremniła wprowadzenie na rynek 2 816 kg/L środków ochrony roślin pochodzących z przemytu. Ponadto ujawniła 21 615 kg/L środków, które nie zostały zgłoszone do WIORiN. *Nielegalne środki ochrony roślin to zagrożenie bezpieczeństwa konsumenta, upraw i środowiska naturalnego oraz straty dla legalnie działających producentów. Walka KAS z tym niebezpiecznym procederem to nie tylko działania kontrolne, ale także edukacja i uświadamianie, dlaczego nie opłaca się używać podrabianych środków i wspierać oszustów, którzy wprowadzają je na rynek. Dlatego już po raz czwarty wspólnie prowadzimy kampanię informacyjną na ten temat.* – mówi Magdalena Rzeczkowska, wiceminister finansów i szef Krajowej Administracji Skarbowej.

Kompendium wiedzy na temat oryginalnych środków ochrony roślin, a także odpowiedzialnego oraz zgodnego z prawem zakupu i stosowania środków ochrony roślin znajduje się na stronie internetowej http://bezpiecznauprawa.org/kampania/

Konsekwencje

Za stosowanie podrobionych środków ochrony roślin rolnika mogą spotkać poważne konsekwencje, zwłaszcza że w 2020 roku do ustawy o środkach ochrony roślin wpisano przepis karny, określający odpowiedzialność karną za posiadanie i stosowanie takich preparatów. ■

Źródło: PSOR

RED.

Jak ustrzec się przed zakupem nielegalnego produktu? Rolnik powinien zawsze pamiętać o tym, aby kupować tylko środki ochrony roślin: oryginalne, zawierające etykietę w języku polskim trwale przytwierdzoną do opakowania, od sprzedawców zarejestrowanych i kontrolowanych przez PIORiN. Gwarancją oryginalności produktu jest także dowód zakupu.

eprasa.pl ddd411c448

Wiosenny obrót materiałem siewnym

Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa przypomina, że wybór materiału siewnego – jako środka produkcji – ma kluczowy wpływ na wielkość i jakość uzyskanego plonu, a także na koszty zabiegów ochrony roślin oraz możliwość pozyskania określonych dopłat.

Zgodnie z przepisami o nasiennictwie, w obrocie na terenie Polski może znajdować się materiał siewny odmian roślin rolniczych i warzywnych wpisanych do:

• Krajowego rejestru (coboru.gov.pl/pl/kr/kr_gat)

• Wspólnotowego katalogu (ec.europa.eu/food/plants/plant-reproductive-material/plant-variety-catalogues-databases--information-systems_en)

• odpowiednich rejestrów państw Unii Europejskiej lub rejestrów państw stowarzyszonych.

ABC... kupującego

Kupując materiał siewny należy pamiętać o kilku zasadach:

• kupować wyłącznie materiał siewny w zamkniętym i zaplombowanym opakowaniu;

• trwale zabezpieczonym w etykietę nasienną potwierdzającą, że materiał siewny został poddany ocenie urzędowej lub ocenie pod urzędowym nadzorem oraz spełnia wymagania jakościowe dla danej kategorii i stopnia kwalifikacji;

• pochodzący od podmiotów wpisanych do ewidencji prowadzonych przez PIORiN.

Dla poszczególnych kategorii stopni kwalifikacji materiału siewnego oraz rodzajów materiału siewnego etykiety mają różne kolory i rozmiary. Niektóre gatunki roślin rolniczych oraz roślin warzywnych wymagają zaopatrzenia w paszport roślin. Jeżeli na etykiecie jest informacja, że materiał siewny został zaprawiony zaprawą nasienną, to należy zwrócić uwagę czy środek ochrony roślin użyty do zaprawiania jest dopuszczony do obrotu i stosowania w Polsce.

Kupując materiał siewny należy żądać dokumentu sprzedaży, który powinien zawierać następujące dane: nazwę gatunku, nazwę odmiany, kategorię lub stopień kwalifikacji, numer partii.

Reklamacje

Jeżeli pomimo zachowania powyższych zasad, kupujący ma zastrzeżenia do jakości nabytego materiału siewnego, przysługuje mu prawo reklamowania u podmiotu, od którego ten materiał nabył. Aby reklamacja u dostawcy materiału siewnego mogła być była skuteczna należy:

• koniecznie zachować dowód zakupu materiału siewnego – faktury i etykiety nasienne;

• po otwarciu opakowania ocenić wizualnie jakość materiału, tj. jego jednorodność i tożsamość gatunkową, obecność innych gatunków, zanieczyszczeń lub uszkodzeń, a także jakość zaprawienia;

Jeżeli po otwarciu opakowania stwierdzimy wady materiału nie otwierajmy kolejnych opakowań. Takie działanie umożliwi wykonanie kontroli materiału, w tym jeśli zaistnieje potrzeba, pobranie prób do kontroli.

O stwierdzeniu wadliwego materiału siewnego należy poinformować wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa. Dane kontaktowe wojewódzkich inspektoratów dostępne są na stronie piorin.gov.pl/wiorin/ ■

Źródło: piorin.gov.pl.

RED.

eprasa.pl ddd411c448

Zastosowanie bezzałogowych statków powietrznych w rolnictwie precyzyjnym

Bezzałogowe statki powietrzne w rolnictwie mogą efektywnie wspierać pracę rolników.

BOGUSŁAWA BERNER, ZODR Oddział w Koszalinie

Drony – bezzałogowe statki powietrzne, nazywane również platformami latającymi, stworzone zostały głównie na potrzeby wojska: do ćwiczeń, obserwacji, rozpoznania oraz ataku na wroga. Popularność sprzętu i postęp technologiczny sprawiły, że są one masowo produkowane i powszechnie dostępne również wśród użytkowników cywilnych. Amatorsko stosowane są do zabawy, wykonywania fotografii i filmowania z wysokości.

Dzięki zamontowanym na nich systemach do nawigacji, pozycjonowania i orientacji oraz multispektralnym sensorom optycznym o dużej rozdzielczości drony stały się niskobudżetowym narzędziem, coraz powszechniej stosowanym sprzętem w fotogrametrii i teledetekcji. Powoli znajdują również zastosowanie w leśnictwie i w rolnictwie precyzyjnym do patrolowania i monitorowania lasów, oceny stanu upraw, a także do obserwacji zwierząt. Zaletami wykorzystania dronów jako maszyn rolniczych jest brak ugniatania gleby podczas poruszania się po polu, możliwość dotarcia do obszarów położonych na różnych wysokościach, do miejsc trudno dostępnych oraz możliwość wykonania za ich pomocą zabiegu tam, gdzie jest niemożliwy lub trudny do zrealizowania dla opryskiwaczy polowych.

Korzyścią wykonywania oprysków na uprawach i w lasach za pomocą dronów może również być to, że znajdujący się na ziemi operator, który powinien być wtedy poza miejscem wykonywania zabiegu, nie jest narażony na wdychanie rozpylanych środków chemicznych. W porównaniu do klasycznego agrolotnictwa, znajdujący się poza statkiem powietrznym, wykonującym zabieg, operator jest bezpieczny w przypadku katastrofy tego statku.

W porównaniu z pilotowanym statkiem powietrznym, bezzałogowy statek powietrzny, UAV może skoncentrować się na małych polach upraw, na niższych wysokościach lotu niż zwykłe samoloty, aby z większą precyzją zarządzać polem w zależności od miejsca. W rolnictwie bezzałogowe statki powietrzne są przede wszystkim opracowywane i wykorzystywane do teledetekcji oraz stosowania materiałów do produkcji roślinnej do ochrony roślin. Stosowanie nawozów i chemikaliów jest często potrzebne w określonych godzinach i miejscach, w celu zarządzania w konkretnym miejscu. Rutynowe monitorowanie kondycji roślin uprawnych jest często wymagane, w bardzo wysokiej rozdzielczości, również w celu dokładnego zarządzania uprawami w konkretnym miejscu.

Najpopularniejsze drony

Jednym z najpopularniejszych na świecie dronów, przystosowanych do zwalczaniem chwastów i szkodników za pomocą oprysków, jest zbudowany i wypuszczony na rynek w 1997 roku przez Yamaha Motor Company model Yamaha R-MAX. Jest to bezzałogowy helikopter napędzany dwusuwowym silnikiem spalinowym, chłodzonym wodą, o pojemnością 246 cm^3 i mocy 15,4 kW. Dron został zaprojektowany przede wszystkim na potrzeby rolnictwa precyzyjnego i poza rozpylaniem środków ochrony roślin może być wykorzystany również do nawożenia upraw płynnymi nawozami mineralnymi.

Fot. 1 Yamaha RMAX podczas wykonywania oprysku), fot. yamahamotorsports.com

eprasa.pl ddd411c448

Yamaha R-MAX stosowany jest do prac rolniczych w Japonii, Australii i Stanach Zjednoczonych. Ciecz z helikoptera jest rozpryskiwana rozpylaczami przymocowanymi do belki znajdującej się pod platformą. Dawki nanoszonego na rośliny płynu są rzędu od 10 do 50 $dm^3 \cdot ha^{-1}$. Można je regulować m.in. przez zmianę szerokości roboczej oprysku, a ta zależy od wysokości lotu. Efektywna wydajność pracy śmigłowca to około 2-5 ha/h , która w dużej mierze wynika z ograniczonej ładowności oraz czasu lotu drona do momentu wyczerpania się źródła energii. Cena platformy Yamaha R-MAX w wersji rolniczej wynosi 80-120 tys. dolarów.

Znacznie tańsze są drony napędzane silnikami elektrycznymi. Są to najczęściej multikoptery czerpiące energię z zamontowanych na nich baterii. Zdolne są one do przeniesienia ładunków cieczy użytkowej w granicach od 10 do 20 kg. Czas lotu zależny jest od masy ładunku i waha się w granicach od 15 do 25 minut. Przykładem takiego drona rolniczego jest najnowszy produkt firmy DJI - oktokopter Agras MG-1. Cena tego drona to około 15 tys. dolarów. Rama DJI Agras MG-1 zbudowana jest z wysokiej wytrzymałości odpornych na korozję materiałów, których głównym składnikiem jest włókno węglowe. Składana konstrukcja ramy i składane śmigła umożliwiają łatwy transport oraz możliwość przewożenia drona w bagażniku samochodu osobowego. Agras MG-1 może rozwijać prędkość roboczą do 8 metrów na sekundę. Według danych producenta w ciągu 1 godziny dron może opryskać od 4 do 6 hektarów pola. W czasie lotu, dzięki możliwości pomiaru wysokości za pomocą czujnika radarowego, platforma stara się zachować stały poziom nad opryskiwanymi roślinami, niezależnie od ich wysokości i nierówności pola, co pozwala na równomierne naniesienie dawki preparatu na rośliny. Całkowite natężenie wypływu cieczy z 4 rozpylaczy XR11001 wynosi 1,7 $dm^3 min^{-1}$, kroplistość rozpylonej strugi mieści się w zakresie rozmiaru kropel drobnych. Użytkownicy mogą wybierać pomiędzy manualnym, półautomatycznym oraz automatycznym trybem sterowania lotem, w zależności od zastosowań. Agras MG-1 automatycznie rejestruje współrzędne lotu. W przypadku, gdy operacja zostanie przerwana, na przykład ze względu na rozładowanie akumulatora, brak paliwa lub cieczy opryskującej, po wymianie akumulatora lub napełnieniu zbiorników lot może być wznowiony od tego punktu na polu, w którym praca została przerwana.

Montowane na dronach instalacje, które służą do rozpylania cieczy opryskowej, składają się ze zbiornika, pompy napędzanej silnikiem elektrycznym, przewodów

Fot. 2 DJI Agras MG-1, fot. dji.com

elastycznych i rozpylaczy, które mogą być montowane na ramionach drona centralnie pod silnikami (fot. 2) albo na belkach lub wysięgnikach umieszczonych poniżej zespołu śmigieł (fot. 1). Pęd powietrza generowanego przez śmigła drona przyspiesza prędkość opadania rozpylonej cieczy i rozchylając łan roślin ułatwia kroplom dotarcie do liści i łodyg, nawet tych, które znajdują się tuż przy ziemi. Do rozpylania cieczy stosowane są najczęściej wymienne rozpylacze ciśnieniowe szczelinowe. Najprostsze montowane na elektrycznych wielowirnikowcach instalacje do opryskiwania przypominają instalacje ręcznych opryskiwaczy. Brak jest przepływomierzy i urządzeń do automatycznego sterowania natężeniem wypływu cieczy z instalacji. Możliwa wtedy jego regulacja polega na wymianie rozpylaczy. Regulacja dawki cieczy na polu odbywa się przez zmianę wysokości lotu i prędkości przemieszczania się platformy. Przygotowywane są również bardziej zaawansowane instalacje, w których ciśnienie cieczy jest regulowane za pomocą zmiany prędkości obrotowej pompy, a system sterujący włącza i wyłącza rozpylanie automatycznie na podstawie wprowadzonej wcześniej mapy numerycznej opryskiwanej uprawy.

Drony opryskujące wpisują się w zakres coraz częściej stosowanej na świecie robotyki powietrznej. Sterowanie ich pracą nad polem powinno odbywać się na zasadach stosowanych w ramach rolnictwa precyzyjnego. Lot może być lotem autonomicznym, czyli według zaplanowanej wcześniej trasy, zgodnej z mapami numerycznymi pola. W porównaniu do zabiegów wykonywanych załogowymi statkami powietrznymi drony wykonują zabiegi na niższych pułapach, jak na razie nie mniejszych niż jeden metr. W przyszłości, ze względu na postępujący szybki rozwój ich systemów sterowania głównie w kierunku podnoszenia bezpieczeństwa lotów, zdalne omijanie przeszkód, precyzyjne utrzymywanie odległości nad uprawą, zastosowanie sieci neuronowych do sterowania, wysokość lotu może zmniejszyć się nawet do 0,5 metra nad poziomem roślin. W stosunku do pułapu lotów wykonywanych załogowymi statkami powietrznymi, 4-8 metrów, a nawet wyżej tak niska wysokość nalotu wykonywana bezzałogowymi platformami latającymi spowoduje, że zabiegi wykonywane za ich pomocą bardziej będą przypominały zabiegi wykonane sprzętem naziemnym niż z powietrza. Również znoszenie środków chemicznych przy nalotach wykonywanych na tak małej wysokości nie może być porównywalne ze znoszeniem rozpylanych preparatów podczas zabiegów wykonywanych załogowymi statkami powietrznymi. Drony mogą stać się w przyszłości nieodzownym wyposażeniem gospodarstw jako maszyny rolnicze.

Zastosowanie dronów w rolnictwie precyzyjnym jest uzasadnione i może być w przyszłości skuteczne ze względów ekonomicznych i ekologicznych. Drony już umożliwiają monitorowanie upraw, wykorzystując zjawiska związane z pochłanianiem i odbiciem światła w roślinach, które możliwe są do zarejestrowania za pomocą sensorów optycznych stosowanych w fotodetekcji. Uzyskane w ten sposób dane dostarczać będą rolnikom informacji w czasie rzeczywistym na temat stanu zdrowia roślin.

Drony mogą być również wykorzystane jako roboty do wykonania zabiegów ochronnych na uprawach, ze zmiennymi dawkami środków chemicznych, adekwatnymi do stanu zdrowotności roślin. Połączenie tych dwóch funkcji dronów w rolnictwie spowoduje powstanie nowych technologii ochrony roślin opartych na bezzałogowych statkach powietrznych. ■

eprasa.pl ddd411c448

ZOO-zwierzenia zootechnika

Pocztówka z Karaibów

PIOTR WŁÓDARCZAK

Podróż na Karaiby

Francuskie powietrze zmaterializowane w postaci wielkiego i trzęsącego się kadłuba samolotu pasażerskiego Airbus linii AIR France (w tłumaczeniu z francuskiego oznacza powietrze Francji), na wysokości ponad 9 km nad ziemią i w rozrzedzonym oraz mroźnym powietrzu, mknęło z prędkością kilkuset km/h w stronę Karaibów, a konkretnie na wyspę Gwadelupa. Tak zaczęła się podróż na Karaiby. Lot rozpoczął się na paryskim lotnisku Orly, na południu stolicy Francji, a po ponad 7 godzinach lotu samolot wylądował w stolicy Gwadelupy *Pointe a Pitre*.

Wyspa Motyla wita nas słońcem i deszczem. Podróż na Gwadelupę

Tak właśnie nazywa się wyspę. Ma kształt motyla w locie, lewe skrzydło – część zachodnia jest bardziej ciekawe i dzikie od prawego, położonego na wschodzie. Pointe a Pitre powitało nas jasnym karaibskim słońcem, leniwie pieszcząc nasze twarze popołudniowymi, ale jasnymi jęzorami światła, co powitaliśmy miłymi pomrukami. Wszak przylecieliśmy tutaj w styczniu, gdy w Polsce nominalnie mieliśmy zimę, deszcze i szarówkę.

Mieliśmy jeszcze kilka godzin do momentu przerzutu na wschodni kraniec wyspy, a więc udaliśmy się do centrum miasta, żeby zwiedzić jego ruchliwe uliczki, kolorowe domy z wymalowanymi grafitti i Muzeum Niewolnictwa. Niestety, nie dane nam było dotrzeć do tego budynku, bo ogromna, ciężka i czarna chmura zawiesiła się nad miastem i otworzyła swoje podwoje. Wylały się z niej potoki wody, które tropikalnym deszczem spadły na miasto. Ulewa trwała ponad 3 godziny, ulicami płynęła rwąca rzeka, sięgająca już powyżej kolan. Samochody tonęły w nurcie, a przechodnie wskakiwali na płoty, żeby uratować swoje obuwie. Miejscowe szczury tak samo wyskakiwały z zatopionych studzienek i uciekały przed kataklizmem wzdłuż ulic. Potem nagle pogoda się poprawiła i po chwili, jak gdyby nigdy nic się nie stało – miasto powróciło do swoich zajęć. Nikt się nie denerwował, nie przeklinał, nie spieszył. Karaibski spokój i luz – to pierwsze, czego tam doświadczyliśmy.

Następnie pojechaliśmy autobusem, w którym królowała głośna muzyka *reagge*, na prom, a ten z kolei przewiózł nas przez wzburzone i rozbryzgujące się wokół fale na najstarszą wyspę na Karaibach, zwaną *Desirades*. Królowały na niej jaszczury: legwany zielone i iguany, które wspinały się po drzewach, buszowały i hałasowały w liściach oraz śmieciach przy posesjach, szukając w nich jedzenia. Na elewację wychodziły wieczorem zielone jaszczurki i polowały ze spokojem na komary, obserwując nas, jak gramy w karty na tarasie. Po 3 dniach popłynęliśmy na wyspę *Marie Galante*, na południe od *Pointe a Pitre*, która była już bardziej zielona od poprzedniczki. Wreszcie, po kilku dniach wróciliśmy na Gwadelupę – na jej wspaniałe zachodnie wybrzeże.

Koguty pieją o świcie, a na wyspie królują kolory

Kolejną ciekawą rzeczą, która nas zafascynowała na wyspie – poza karaibskim luzem, iguanami, trawką paloną na stacjach benzynowych i w sklepach, były koguty. Były dosłownie wszędzie, ponieważ używa się ich do walk kogutów. Zaczynają piać już w środku nocy i przekrzykują się wzajemnie w tym procederze. Niektórzy z nas nie mogli spać od ciągłego hałasowania, ale mnie przypomniały się dawne czasy, spędzone na wakacjach u dziadków na wsi, kiedy babcine koguty tak samo budziły nas pianiem o świcie. Super!

Wyspa jest gejzerem kolorów: żółtego, czerwonego, pomarańczowego i innych, które nadają specyficznego kolorytu roz-

eprasa.pl ddd411c448

łożystym hacjendom i lichym domkom wykonanym z blachy falistej. Kopniesz ją i wchodzisz do środka jak do siebie. Wśród nich rosną palmy kokosowe, można napić się soku z kokosa lub zjeść wspaniały kokosowy sorbet. Jest także trzcina cukrowa. Wyspa słynęła przecież z produkcji rumu – porzucone i działające destylarnie spotkać można wśród plantacji trzciny, a także cukru. Napoleon sprowadzał go kiedyś z Haiti, a gdy wybuchło powstanie niepodległościowe na Haiti, wysłał dwa francuskie kontyngenty wojskowe – w tym Polaków, żeby okiełznać powstańców. Francuzów zdziesiątkowała choroba roznoszona przez komary, o czym wtedy jeszcze nie wiedzieli. Napoleon wkurzył się potem na niepokorne Karaiby i stwierdził, że będzie pić kawę bez cukru i tyle.

Na szczęście na Gwadelupie nie ma malarii, groźnych chorób, drapieżników, węży, ale są komary i najlepiej nieustannie smarować się środkami odstraszającymi lub spać pod moskitierą, ponieważ bzyczenie tych komarów jest naprawdę wkurzające. Rum za to sprzedaje się na każdym kroku, dla turystów jest słaby: 40%, ale miejscowi piją swój blisko 60%, co w połączeniu z trawą daje piorunujący efekt. Ogólnie jest ciepło, średnia dzienna temperatura powietrza wynosi 27-28 stopni Celsjusza, a woda

w morzu ma o 1-2 stopnie mniej. Można w niej nieustannie siedzieć, a po lądzie chodzić w gaciach i t-shircie, i szafa gra. Styl menela mile widziany.

Góry i las deszczowy....

...dopełniają obrazu wyspy, która pokryta jest górami. Najwyższy szczyt *La Soufriere* wynosi ponad 1.200 metrów nad poziomem morza i jest jednocześnie czynnym wulkanem. Oznacza to, że może dojść do erupcji i wyrzutu lawy, ale ostatnio zdarzyło się to kilkadziesiąt lat temu. Zamiast lawy, po okolicznych górach rozlewa się rzeka turystów i miejscowych, którzy pełzną, wspinają się na kolanach i po kamieniach lub wbiegają na sam szczyt wulkanu w pięknej scenerii karaibskich widoków na okoliczne wyspy. Na samym szczycie strasznie wieje, tak jakby wiatr chciał wszystkim śmiałkom urwać głowę, więc trzeba się pilnować, żeby nie zwiało czapki z głowy lub żeby żywioł nie zepchnął człowieka w dół. Wulkan znajduje się w parku narodowym Gwadelupy, niedaleko miasta *Basse Terre*. Góry z kolei są szczelnie pokryte zieloną kołderką w postaci lasu deszczowego. Każdy centymetr terenu pokryty jest gęstą i wielowarstwową roślinnością, walczącą o słońce i przestrzeń, w dole wiją się splątane korzenie, kamienie i woda płynąca strumieniami, która zamienia grunt w błoto. W takich warunkach nie będzie przebywać świnia domowa, ona woli zupełnie inne środowisko.

Karaibski żywot świni

Już na kamienistej *Desirades* widziałem pierwsze świnie, które wałęsały się wokół drzew i zabudowań, i prowadziły swobodny żywot, tak jak było to w Gruzji. Polegiwały sobie spokojnie w promieniach słońca, ryły dla siebie jamy w ziemi – trochę jak węgierskie Mangalice – i niczym się nie martwiły. Miały do dyspozycji przybudówkę z kolorowej blachy falistej. Taka karaibska świnia nie musi być efektywna, nie liczą się te wszystkie parametry: FCR, długość tuczu, wielkość przyrostu, nie stoi nad nimi żaden doradca żywieniowy ani lekarz weterynarii. Później, po powrocie do kraju, dowiedziałem się nawet, że niektórzy nasi producenci żywca usiłują naśladować zwyczaje świń na Karaibach. Mianowicie zdecydowali się na to, aby skarmiać swoją trzodę odpadkami spożywczymi pochodzącymi z różnych przetwórni spożywczych. Często ich trzoda jest karmiona na mokro i przy udziale fermentacji. Podobno rezultaty są bardzo dobre. Gdy inni plajtują, karmiąc zwierzęta paszami suchymi (drogie zboża), oni mają zysk. Wyliczyli nawet, że bardziej im się opłaca kupić dużą partię droższych warchlaków do tuczu i potem karmić je karaibską metodą (im więcej mają świń w rzucie, tym więcej odpadów pozyskają w jednym źródle, dzięki czemu są one znacznie tańsze). Nie opłaca im się mieć swojego stada loch, żeby produkować dla siebie prosięta i żywić je według dotychczasowego modelu. Hm... karaibska świnia nie jest taka głupia i wie co robi.

eprasa.pl ddd411c448

Czy można złowić świnię w morzu?

Okazuje się, że tak! W całym turystycznym świecie znane są przepiękne wyspy Bahamy, które są oddzielnym państwem i biją swoją atrakcyjnością nawet Gwadelupę. Bahamy leżą blisko Florydy, nad linią wysp: Kuba i Haiti. Tam żyje około 30 dzikich świń, które mają swoją plażę i pływają w morskich falach. Po co to robią? Nauczyły się, że w wodzie można znaleźć dużo pożywienia wyrzucanego przez ludzi ze statków i jachtów. Dlatego niektórzy turyści, chcąc je zwabić do morskiej toni, zanęcają je swoimi kanapkami. Wtedy świnki wskakują do wody i płyną po przygodę.

Ludzie podróżują na krańce świata, żeby popływać w morzu z delfinami, rekinami, rybami i innymi, a okazuje się, że najatrakcyjniejsze w tym rejonie jest pływanie ze świniami. Co to się porobiło? Moja babcia by się przeżegnała! Nie wiadomo skąd wzięły się te świnie na bezludnej wyspie. Jest kilka teorii na ten temat: porzucili je tam marynarze, kupili je lokalsi i wypuścili ku uciesze turystów lub że uratowały się z tonącego statku. Generalnie dzikie świnie nie są niczym dziwnym na Karaibach. Marynarze i podróżnicy nie raz opisywali w swych dziennikach, że widzieli świnie wałęsające się po wyspach. Przywieźli je w końcu pierwsi kolonizatorzy, a one uciekły i zaczęły żyć po swojemu. Ciekawe czy Twoje świnie też tak potrafią? Otwórz im wrota chlewni i poczekaj aż uciekną i osiedlą się gdzieś w lesie czy nad jeziorem. Ja widziałem kiedyś warchlaka, który żył w piwnicy, schował się w niej po tym jak wyskoczył z ciężarówki i żył z kotami w tych kazamatach. Inny świniak z kolei żył sobie z końmi w stajni, więc mają dużą zdolność adaptacyjną. Bahamy czy Karaiby są dla nich jak raj.

Wszystko zaczęło się w Ponte Allegre

Nie chodzi o portal *Allegro*, ale o punkt na północy Gwadelupy, na którym kiedyś (w 1635 r.) wylądowali pierwsi biali osadnicy, a bywali i piraci. Przybyszami byli Francuzi, dlatego wyspę dołączono do Francji i po licznych przygodach, w których przechodziła z rąk do rąk (brytyjskich, hiszpańskich i francuskich), nadal jest w posiadaniu Francji jako jej zamorski departament. Co prawda wyspę odkrył Kolumb 142 lata wcześniej, podczas swojej II wyprawy, ale Hiszpania nie zdołała jej utrzymać. W każdym razie fakt wylądowania nie ucieszył miejscowych Kreoli i w chwili obecnej pomnik wystawiony ku

eprasa.pl ddd411c448

czci pionierów jest rozwalony na kawałki, które walają się po plaży.

Część karaibskich wysp należy do różnych państw europejskich, a część jest niepodległa, jak Haiti czy Dominikana. Gwadelupa na razie o tym nie myśli, bo gdy wybuchły na ulicach zamieszki przeciwko Covidowi, obostrzeniom i szczepieniom oraz palono samochody, których wraki dało się zauważyć, ktoś dorzucił pomysł oderwania się od Francji. Ale wszystkim zrzedła mina, gdy pomyśleli o tym, kto będzie im wtedy wypłacać zasiłki socjalne? I co będzie, gdy odejdą z wyspy francuskie firmy?

Gwadelupa to obszar Ameryki Środkowej, ale jest terytorium Unii Europejskiej i nie potrzeba tam mieć paszportów. Walutą jest po prostu euro. *Ponte Allegre* charakteryzuje się fajnym wiejskim pejzażem z krowami i świniami w tle, a na plaży drzewa kłaniają się człowiekowi w pas.

Najpiękniejsze na Gwadelupie są plaże

Karaiby w ogóle kojarzą się z jedną wielką plażą, wszędzie dostępna jest woda morska, co bardzo mi odpowiadało. Na Gwadelupie jest szereg plaż nawiedzanych masowo przez turystów, z białym piaskiem, czarnym piaskiem, z palmami wokół, są i kamieniste, i każdy znajdzie jakąś fajną dla siebie. Wzdłuż wybrzeża i niedaleko od plaży kotwiczą sznury jachtów i katamaranów, a wieczorem zapalają się na nich lampki. Powstaje cała sieć migoczących i kołyszących się wszędzie światełek. Te stateczki wyglądają wtedy na czarnej jak smoła wodzie nieziemsko, jak jakieś nawodne osiedle mieszkaniowe, a w jego wnętrzu toczy się życie. Gdy chcesz odwiedzić sąsiada, a nie chce ci się odpalać silnika małej łódki, po prostu wskakujesz do wody i płyniesz do wybranego katamaranu na pogaduszki.

Z plaży *Malendure*, niedaleko której mieszkaliśmy, można w ciągu dnia wynająć kajak i popłynąć w nim na wyspę *Gołębia*. W wejściu do zatoki na wyspie rozpościera się pod wodą rafa koralowa *Cousteau* – słynnego badacza oceanów. Można założyć kamizelkę ratunkową i dzięki jej wyporności „wisieć" w morskiej toni i gapić się na wiele gatunków kolorowych i zwinnych ryb pływających pod spodem i między ludźmi. Czasem można natrafić na długą i srebrną barakudę z wielkimi zębami. Może być nieprzyjemna, ale z reguły nie atakuje ludzi, tylko gapi się na nich wyłupiastymi oczyma. Piękny i nieznany oraz fascynujący podwodny świat jest w zasięgu ręki. Pływanie po morzu kajakiem też jest atrakcją – podczas wiosłowania woda przelewa się przez kajak i nieustannie moczy pasażerów.

Na koniec wizyta na planie filmowym

Jestem fanem brytyjskiego serialu policyjnego *„Death in Paradise"* u nas nazywanego *„Śmierć pod palmami"*, który ma już 11 sezonów i oglądam go w BBC. Jego akcja toczy się na Karaibach właśnie, na fikcyjnej wyspie *Honore*. Promuje karaibskie klimaty i w rzeczywistości kręcą go na Gwadelupie. W miejscowości *Deshaies* można zobaczyć obiekty filmowe w naturze, przede wszystkim słynny posterunek policji w *Honore* wraz z *incident room* dla detektywa i słynny bar *Catherine* na plaży. No cóż, Karaiby to wyspy marzeń i możliwości, tutaj nawet świnie mają swój film: *„The pigs of Paradise"*. ■

eprasa.pl ddd411c448

Nowe odmiany w rejestrze

W tegorocznym rejestrze COBORU pojawiło się sporo nowych odmian.

JĘCZMIEŃ JARY

- **Bizon** – odmiana typu pastewnego (Poznańska Hodowla Roślin)
- **Florence** – odmiana typu pastewnego (Danko Hodowla Roślin)
- **LG Belcanto** – odmiana typu browarnego (Limagrain)
- **RGT Gagarin** – odmiana typu pastewnego (RAGT Semences)
- **SM Redstar** – odmiana typu pastewnego (Hodowla Roślin Smolice)
- **Tilmor** – odmiana typu pastewnego (Danko Hodowla Roślin)

OWIES ZWYCZAJNY JARY

- **Magellan** – odmiana pastewna żółtoziarnista (Saaten-Union Polska)

OWIES NAGI JARY

- **Adorator** – odmiana pastewna (Hodowla Roślin Strzelce)

PSZENICA JARA

- **Akvitan** – jakościowa odmiana chlebowa (A) (DSV Polska)
- **Aplauz** – jakościowa odmiana chlebowa (A) (Hodowla Roślin Strzelce)
- **Florentyna** – jakościowa odmiana chlebowa (A) (Danko Hodowla Roślin)
- **KWS Carusum** – jakościowa odmiana chlebowa (A) (KWS)
- **KWS Rantum** – odmiana chlebowa (B) (KWS)

PSZENŻYTO JARE

- **Toristo** – odmiana pastewna (Hodowla Roślin Strzelce)

ŻYTO JARE

- **SM Stefano** – odmiana pastewna (Hodowla Roślin Smolice)

GROCH SIEWNY

- **Colin** – odmiana pastewna (Danko Hodowla Roślin)

ŁUBIN WĄSKOLISTNY

- **SM Orion** – odmiana niesamokończąca, niskoalkaloidowa (Hodowla Roślin Smolice)

SOJA

- **Adelfia** – odmiana późna (Saatbau Polska)
- **Asterix** – odmiana średnio późna (Farmsaat Polska)
- **ES Bachelor** – odmiana późn (Lidea Poland)
- **GL Susanna** – odmiana późna (IGP Polska)
- **Pamela** – odmiana wczesna (Saatbau Polska)
- **Pula** – odmiana późna (Farmsaat Polska)
- **Wojtek** – odmiana średnio późna (SZB Polska)

ZIEMNIAK – ODMIANY JADALNE

- **Lenka** – odmiana jadalna bardzo wczesna (Hodowla Ziemniaka Zamarte)
- **Meluzyna** - odmiana jadalna średnio wczesna (Hodowla Ziemniaka Zamarte)

ZIEMNIAK – ODMIANY SKROBIOWE

- **Karat** – odmiana skrobiowa średnio wczesna (Pomorsko Mazurska Hodowla Ziemniaka)

KUKURYDZA

- **Almondo** – odmiana mieszańcowa dwuliniowa, na ziarno (KWS)
- **Ashley** – odmiana mieszańcowa dwuliniowa, na ziarno (Limagrain)
- **Dolmino** – odmiana mieszańcowa trójliniowa, na ziarno (KWS)
- **ES Jetway** – odmiana mieszańcowa dwuliniowa na ziarno (Lidea Poland)
- **ES Midgard** – odmiana mieszańcowa dwuliniowa na ziarno (Lidea Poland)

- **ES Midway** – odmiana mieszańcowa dwuliniowa na ziarno (Lidea Poland)
- **ES Skytower** – odmiana mieszańcowa dwuliniowa na kiszonkę (Lidea Poland)
- **Farmalou** – odmiana mieszańcowa dwuliniowa na ziarno (Farmsaat Polska)
- **Farmarquez** – odmiana mieszańcowa dwuliniowa na kiszonkę (Farmsaat Polska)
- **Farmbeat** – odmiana mieszańcowa dwuliniowa na ziarno (Farmsaat Polska)
- **Fieldplayer** – odmiana mieszańcowa dwuliniowa na kiszonkę (Lidea Poland)
- **Garantio** – odmiana mieszańcowa trójliniowa na ziarno (KWS)
- **Interago** – odmiana mieszańcowa dwuliniowa na ziarno (KWS)
- **Justy** – odmiana mieszańcowa dwuliniowa na ziarno (Farmsaat Polska)
- **Kristallo** – odmiana mieszańcowa dwuliniowa na ziarno (Saatbau Polska)
- **KWS Camillo** – odmiana mieszańcowa dwuliniowa na ziarno (KWS)
- **KWS Esperanto** – odmiana mieszańcowa dwuliniowa na ziarno (KWS)
- **LG31240** – odmiana mieszańcowa dwuliniowa na ziarno (Limagrain)
- **LID1015C** – odmiana mieszańcowa dwuliniowa na ziarno (Lidea Poland)
- **LID2210C** – odmiana mieszańcowa dwuliniowa na ziarno (Lidea Poland)
- **LID3306C** – odmiana mieszańcowa dwuliniowa na ziarno (Lidea Poland)
- **MHR Paribus** – odmiana mieszańcowa trójliniowa na kiszonkę (Małopolska Hodowla Roślin)
- **Murphey** – odmiana mieszańcowa trójliniowa na ziarno (Limagrain)
- **P8754** – odmiana mieszańcowa dwuliniowa na ziarno (Pioneer Hi-Bred Poland)
- **P8904** – odmiana mieszańcowa dwuliniowa na ziarno (Pioneer Hi-Bred Poland)
- **P9610** – odmiana mieszańcowa dwuliniowa na ziarno (Pioneer Hi-Bred Poland)
- **P9978** – odmiana mieszańcowa dwuliniowa na ziarno (Pioneer Hi-Bred Poland)
- **Profito** – odmiana mieszańcowa dwuliniowa na ziarno (KWS)
- **Qualito** – odmiana mieszańcowa dwuliniowa na kiszonkę (KWS)
- **RGT Aloexx** – odmiana mieszańcowa dwuliniowa na ziarno (RAGT Semences Polska)
- **Rozeen** – odmiana mieszańcowa trójliniowa na kiszonkę (Limagrain)
- **Serrano** – odmiana mieszańcowa dwuliniowa na ziarno (Saatbau Polska)

eprasa.pl ddd411c448

- **SM Bard** – odmiana mieszańcowa trójliniowa na kiszonkę (Hodowla Roślin Smolice)
- **SM Chopin** – odmiana mieszańcowa trójliniowa na kiszonkę (Hodowla Roślin Smolice)
- **SM Doktor** – odmiana mieszańcowa dwuliniowa na ziarno (Hodowla Roślin Smolice)
- **SM Giewont** – odmiana mieszańcowa trójliniowa na kiszonkę (Hodowla Roślin Smolice)

BURAK CUKROWY

- **August** – odmiana jednokiełkowa, diploidalna, normalnopienna, normalnocukrowa (Strube)
- **Batory** – odmiana jednokiełkowa, diploidalna, niskopienna, wysokocukrowa (WHBC)
- **BTS 2420** – odmiana jednokiełkowa, diploidalna, wysokoplenna, niskocukrowa (Betaseed)
- **BTS Smart 2020** – odmiana Conviso Smart, jednokiełkowa, diploidalna, normalnoplenna, niskocukrowa (Betaseed)
- **Davorka KWS** – odmiana jednokiełkowa, diploidalna, wysokoplenna, normalnocukrowa (KWS)
- **Dobromira KWS** – odmiana jednokiełkowa, diploidalna normalnoplenna, normalnocukrowa (KWS)
- **FD Windy** – odmiana jednokiełkowa, diploidalna wysokoplenna, niskocukrowa, tolerancyjna na mątwika burakowego (Florimond Desprez)
- **Frederic** – odmiana jednokiełkowa, diploidalna wysokoplenna, niskocukrowa (Strube)
- **Gajus** – odmiana jednokiełkowa, diploidalna wysokoplenna, normalnocukrowa (Strube)
- **Jadwiga** – odmiana jednokiełkowa, diploidalna wysokoplenna, normalnocukrowa (WHBC)
- **Jagan** – odmiana jednokiełkowa, diploidalna, wysokoplenna, niskocukrowa (Sesvanderhave)

- **Jamajka** – odmiana jednokiełkowa, diploidalna, niskoplenna, wysokocukrowa (KHBC)
- **Janetka** – odmiana jednokiełkowa, diploidalna, wysokoplenna, niskocukrowa (KHBC)
- **Kolumb** – odmiana jednokiełkowa, diploidalna, normalnoplenna, normalnocukrowa (Strube)
- **Mecenas** – odmiana jednokiełkowa, diploidalna, normalnoplenna normalnocukrowa (Maribo Hilleshög)
- **Michelangelo** – odmiana jednokiełkowa, diploidalna, bardzo wysokoplenna, niskocukrowa (Strube)
- **Odysseus** – odmiana jednokiełkowa, diploidalna, normalnoplenna, wysokocukrowa, o podwyższonej odporności na chwościka buraka (Strube)
- **Smart Perla KWS** – odmiana jednokiełkowa, diploidalna, Conviso Smart, normalnoplenna, niskocukrowa (KWS)
- **Wallonia KWS** – odmiana jednokiełkowa, diploidalna, wysokoplenna, niskocukrowa (KWS)
- **Viola KWS** – odmiana jednokiełkowa, diploidalna bardzo wysokoplenna, normalnocukrowa, o bardzo dużej odporności na chwościka buraka (KWS)

BURAK PASTEWNY

- **Elicieuse** – odmiana jednokiełkowa, o czerwono-pomarańczowej barwie korzeni (DLF Seeds)

LUCERNA SIEWNA

- **Legumy** – odmiana pastewna (G.I.E. GRASS)

RZEPAK OZIMY

- **Bachus** – odmiana populacyjna (Cluser Breeding)
- **Crocant** – odmiana mieszańcowa o potwierdzonej odporności na kiłę kapusty *Plasmodiophora brassicae* (Saaten-Union Polska)
- **DK Exaura** – odmiana mieszańcowa (Monsanto Polska)
- **DK Excentric** – odmiana mieszańcowa (Monsanto Polska)
- **DK Expose** – odmiana mieszańcowa (Monsanto Polska)
- **ES Criterio** – odmiana mieszańcowa o potwierdzonej odporności na kiłę kapusty *Plasmodiophora brassicae* (Lidea Poland)
- **Jurek** – odmiana mieszańcowa (DSV Polska)
- **KWS Lauros** – odmiana mieszańcowa (KWS)
- **LG Apollonia** – odmiana mieszańcowa (Limagrain)
- **LG Auckland** – odmiana mieszańcowa (Limagrain)
- **Manhattan** – odmiana mieszańcowa (Monsanto Polska)

- **Nairobi** – odmiana mieszańcowa (DSV Polska)
- **Pirol** – odmiana mieszańcowa (DSV Polska)
- **PT303** – odmiana mieszańcowa (Pioneer)
- **Tom** – odmiana populacyjna (Cluser Breeding)
- **Tuba** – odmiana mieszańcowa (DSV Polska)
- **Uniwersum** – odmiana populacyjna (Hodowla Roślin Strzelce)
- **Zeus** – odmiana mieszańcowa (Monsanto Polska)

RZEPAK JARY

- **Laur** – odmiana populacyjna (Hodowla Roslin Strzelce)
- **Lava** – odmiana mieszańcowa (Saaten-Union)

GORCZYCA BIAŁA

- **Wanda** – odmiana populacyjna (Agro Pomerania Rafał Markiewicz)

KONICZYNA ŁĄKOWA (KONICZYNA CZERWONA)

- **MHR Nela** – odmiana pastewna, diploidalna (Małopolska Hodowla Roślin)

SERADELA PASTEWNA

- **Igela** – odmiana pastewna (Poznańska Hodowla Roślin)

RZODKIEW OLEISTA

- **Giewont** – odmiana pastewna, przeznaczona do uprawy w międzyplonie ścierniskowym (Pietrzak)
- **Rolterra** – odmiana pastewna, przeznaczona do uprawy w międzyplonie ścierniskowym (Przedsiębiorstwo Nasienne Rolnas)
- **Wiktor** – odmiana pastewna, przeznaczona do uprawy w międzyplonie ścierniskowym (Pietrzak)

wny.

Źródło: COBORU

RED.

eprasa.pl ddd411c448

STANISŁAW ZARZYCKI, ZODR w Barzkowicach

Opóźnienie terminów siewu ze względu na brak opadów czy zwłoka z podjęciem decyzji o wysokości nawożenia mineralnego nie jest dobre dla rozwoju roślin jarych. Jednak im wcześniejszy siew, tym lepiej. W terminach lekko opóźnionych na początku kwietnia można zasiać pszenżyto, jęczmień, pszenicę czy mieszanki zbożowe.

Ze względu na wcześniejsze susze w glebie może znajdować się więcej niewykorzystanego azotu. Ile jest azotu w glebie, to znaczy jaka jest zawartość N_{min}, może nam tylko powiedzieć badanie gleby.

W zbożach ozimych i rzepaku ozimym, jeżeli jeszcze nie zastosowano pierwszej wiosennej dawki nawożenia azotowego, należy uczynić to jak najszybciej. Saletra amonowa jest nawozem zalecanym do pierwszej dawki nawożenia ze względu na jej dobre działanie w niskich temperaturach. Azot dostępny dla rzepaku od pierwszej chwili wiosennej wegetacji wykorzystywany jest przez rośliny przede wszystkim do odbudowy aparatu asymilacyjnego. Od tego, w jakim stopniu uda im się odbudować rozetę liściową, zależy wykorzystanie kolejnej porcji składników pokarmowych podawanych zwykle dwa tygodnie później. W przypadku pszenicy ozimej stosowanie małych (30-40 kg N/ha) dawek w krótkich, około 14-dniowych odstępach czasu, począwszy od wiosennego ruszenia wegetacji, gwarantuje prawidłowy wzrost roślin i maksymalne wykorzystanie azotu z nawozów, co ogranicza straty składnika.

Na plantacjach pszenicy ozimej, gdzie dawka azotu przekroczy 120 kg/ha, należy w fazie końca krzewienia do końca fazy grubienia pochwy liściowej liścia flagowego (faza BBCH od 29 do 49) zastosować odpowiedni regulator wzrostu.

Rzepak pozostawiony na polu na 10 miesięcy jest atakowany przez wiele groźnych szkodników, w tym pchełkę rzepakową, śmietkę kapuścianą, słodyszka rzepakowego, chowacze: brukwiaczka i czterozębnego. Pomocne przy wyznaczeniu prawidłowego terminu zabiegu zwalczania szkodników są żółte naczynia. Należy je wystawić co najmniej 25 m od brzegu pola, zgodnie z kierunkiem spodziewanego nalotu insektów na plantację. Pozwoli to nam na monitorowanie ilości chowacza, brukwiaczka czy czterozębnego. I tak dla chowacza brukwiaczka, jeżeli w marcu w ciągu trzech dni w naczynku stwierdziliśmy 10 szt. owadów to znaczy, że ekonomiczny próg szkodliwości został przekroczony i należy wykonać oprysk. Dla chowacza czterozębnego w marcu i kwietniu – jeżeli stwierdzimy w żółtym naczyniu 20 szt. owadów – to ekonomiczny próg szkodliwości został przekroczony.

Gdy temperatura gleby na głębokości 10 cm osiągnie 5-6°C – można zacząć sadzić podkiełkowane ziemniaki na wczesny zbiór. Najczęściej gleba ogrzewa się do takiej temperatury w pierwszej dekadzie kwietnia. Gdy gleba osiągnie 7-8°C można rozpocząć sadzenie pozostałych ziemniaków.

Ziemniaki przeznaczone na najwcześniejszy zbiór powinny być w miarę możliwości uprawiane bez stosowania środków chemicznych. Do ochrony takich plantacji przed chwastami zalecane są zabiegi mechaniczne wykonywane obsypnikiem i broną chwastownikiem. Skuteczne zniszczenie chwastów wymaga (do wschodów) stosowania tych zabiegów co 7 dni. Po wschodach należy ograniczyć się do stosowania obsypnika, aby nie zniszczyć korzeni młodych ziemniaków.

Siew kukurydzy wykonujemy, gdy temperatura gleby osiągnie 8°C. Fenologiczny termin siewu kukurydzy czy tak jak czyni to wielu rolników w przypadku ziemniaków, nakłada się z kwitnieniem mniszka lekarskiego. Wczesny siew niesie ze sobą wiele korzyści. Po pierwsze, pozwala na optymalne wykorzystanie wilgoci, która zgromadziła się w glebie w okresie zimowym czy po dość obfitych opadach w lutym. Po drugie – przyspiesza kwitnienie i wiechowanie kukurydzy, co w konsekwencji daje możliwość wcześniejszego zbioru.

Odmiany wczesne, przeznaczone na wczesny zbiór, wysiewamy w pierwszej kolejności. Następnie odmiany średnio późne, które wymagają odpowiednio wyższej sumy temperatur dla osiągnięcia dojrzałości. Z kolei do siewów opóźnionych dobrze jest wykorzystać odmiany wczesne, ponieważ wówczas mają one większą szansę osiągnąć dojrzałość przed wystąpieniem jesiennych przymrozków. Siew kukurydzy na glebach ciężkich wykonujemy na głębokość 3-4 cm, na glebach lżejszych jest ona większa i wynosi 5-6 cm.

Wiosną zadbajmy również o łąki i pastwiska. Prawidłowa pielęgnacja wpływa na ilość oraz jakość pozyskiwanej dla przeżuwaczy paszy w całym sezonie wegetacyjnym. Wiosną należy rozgarnąć kretowiska, kopce i inne nierówności na powierzchni łąk, za pomocą włóki. Momentem, w którym można ten zabieg rozpocząć, jest początek obsychania kretowisk i kontynuowanie do chwili, gdy ruń osiągnie 10 cm wysokości. Najczęściej stosuje się włóki z metalowych obręczy, odwróconych bron lub starych opon.

Zabiegiem wiosennym, niezbędnym w pielęgnacji użytków zielonych na glebach organicznych i silnie próchnicznych, a także mineralnych lekkich, jest wałowanie. Zabieg ten ma na celu usunięcie z gleby zbędnego powietrza, a przede wszystkim dociśnięcie darni do podłoża, umożliwiające podsiąkanie wody i regenerację systemów korzeniowych wartościowych gatunków, zwłaszcza traw. Wałowanie należy wykonać w momencie, gdy darń ugina się pod naciskiem stopy, a w powstałych śladach brak jest oznak wilgoci. Wałowanie można też powtórzyć po zbiorze pierwszego pokosu.

Do zabiegów pielęgnacyjnych na łąkach i pastwiskach w szerszym znaczeniu, które sprzyjają rozwojowi zwartej darni oraz zapobiegają występowaniu chwastów, zalicza się racjonalne ich nawożenie i prawidłowe użytkowanie. Wczesną wiosną wskazane jest nawożenie fosforowo-potasowe. Największy efekt plonotwórczy uzyskuje się poprzez nawożenie azotowe. W momencie ruszenia wegetacji należy zaaplikować azot w dawce nieprzekraczającej 60 kg/ha. W przypadku runi z dużym udziałem roślin motylkowatych wysokość nawożenia azotowego należy zmniejszyć o połowę.

eprasa.pl ddd411c448

dr inż. JAROMIR PALUSIŃSKI, ZODR w Barzkowicach

ZAPOBIEGANIE ASF

Afrykański Pomór Świń (ASF) jest śmiertelną chorobą dla świń, powoduje duże straty ekonomiczne, gdyż między innymi znacznie ogranicza handel wieprzowiną – bo państwa nie importują wieprzowiny z kraju, w który pojawiła się ta choroba. Dlatego obowiązują przepisy zaostrzające zasady bioasekuracji w celu zapobieżenia szerzenia się afrykańskiego pomoru świń. W związku z tym:

✓ hodowca świń, który nie spełni wymogów bioasekuracji, może pozbyć się ich i otrzyma rekompensatę;

✓ dostosowanie gospodarstwa utrzymującego świnie do wymogów bioasekuracji będzie kontrolowane przez organy Inspekcji Weterynaryjnej;

✓ w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w zakresie wymagań zaleconych przez PLW, będzie wydana decyzja administracyjna, nakazująca usunięcie uchybień lub będzie wydany nakaz uboju lub zabicia świń i zakaz ich utrzymywania;

✓ producenci świń, którzy otrzymają decyzję PLW o zakazie chowu świń z powodu niemożliwości spełnienia wymogów bioasekuracji będą mogli starać się o pomoc finansową z ARiMR w związku z utraconymi dochodami z ww. powodu;

✓ prowadzenie rejestracji środków transportu do przewozu świń wjeżdżających na teren gospodarstwa oraz rejestru wejść osób do pomieszczeń, w których trzymane są świnie;

✓ należy zabezpieczyć gospodarstwo w maty dezynfekcyjne przed wejściem do pomieszczeń, w których utrzymywane są świnie i wyjściami z tych pomieszczeń (szerokość mat powinna być nie mniejsza niż szerokość wejścia, a długość nie mniejsza niż 1 metr, z obowiązkiem bieżącego nasączanie ich środkiem dezynfekcyjnym);

✓ gdy rolnik prowadzi chow świń w cyklu otartym konieczne będzie zabezpieczenie terenu z wybiegiem, podwójnym ogrodzeniem o wysokości co najmniej 1,5 m.

ZAPOBIEGANIE GRYPIE PTAKÓW

Przypominamy o przestrzeganiu zasad dotyczących zabezpieczenia stada drobiu przed zjadliwym wirusem ptasiej grypy w związku z przelotami dzikiego ptactwa i ich gromadzeniem się w akwenach wodnych. Należy:

✓ zgłaszać podejrzenie wystąpienia choroby zakaźnej drobiu do odpowiednich instytucji (powiatowy lekarza weterynarii lub lekarzy weterynarii prowadzących prywatną praktykę lub wójt/ burmistrz/ prezydent miasta);

✓ zachować ostrożność i unikać kontaktu z dzikimi ptakami;

✓ nie dotykać znalezionych padłych ptaków;

✓ zabezpieczyć paszę dla drobiu przed dostępem dzikich zwierząt;

✓ nie karmić drobiu na zewnątrz budynków, w których jest utrzymywany;

✓ stosować w gospodarstwie odzież i obuwie ochronne;

✓ ograniczyć dostęp osób postronnych do gospodarstwa.

ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE

W 2022 r. dla rolników hodujących krowy, świnie i owce utrzymana jest dodatkowa płatność dobrostanowa. Aby to wsparcie otrzymać od 15 marca do 15 maja mogą składać wnioski drogą elektroniczna w ramach formularza eWniosekPlus.

Powoli rozpoczyna się okres wypasu bydła, w związku z tym należy przejrzeć i przygotować urządzenia pastwiskowe (paliki i przewody elektryczne, ogniwa). Należy więc:

✓ przeprowadzić korekcję racic (sprawdzić i staranie oczyścić racice krów oraz obciąć nieprawidłowy i nadmiernie wyrośnięty róg racic;

✓ prowadzić codziennie przegląd stada zwierząt gospodarskich celem wychwycenia wszelkich zmian, które mogłyby być sygnałem rozpoczynających się procesów chorobotwórczych;

✓ w żywieniu zwierząt stosować tylko pasze pochodzące wyłącznie z zakładów zarejestrowanych lub zatwierdzonych.

Pomieszczenia do składowania mleka i siary powinny być zabezpieczone przed szkodnikami, odpowiednio oddzielone od pomieszczeń, w których przetrzymywane są zwierzęta, a także wyposażone w odpowiednie urządzenia do schładzania mleka i siary, zapewniające jego temperaturę nie wyższą niż 8°C w przypadku codziennego odbioru, lub nie wyższą niż 6°C, jeżeli mleko nie jest odbierane codziennie.

W siedzibie stada wszystkie sztuki bydła powinny być oznakowane poprzez umieszczenie na obu uszach kolczyków w terminie 7 dni od dnia urodzenia lub dnia kontroli granicznej w przypadku bydła przywożonego z państwa trzeciego. Zwierzęta pochodzące z innego państwa członkowskiego UE zachowują swoje oryginalne kolczyki.

Posiadacze bydła powinni zgłaszać fakt urodzenia, śmierci oraz przewozu bydła do i z siedziby stada wraz z datami tych zdarzeń, kierownikowi biura powiatowego ARiMR w terminie do 7 dni od dnia wystąpienia tego zdarzenia.

Należy przestrzegać przepisów BHP przy obsłudze zwierząt gospodarskich.

TRZODA CHLEWNA

Hodowca świń, jeżeli jest to konieczne, powinien poddać prośne lochy i loszki umieszczone w kojcach porodowych, zabiegom przeciwko zewnętrznym i wewnętrznym pasożytom.

W przypadku grupowego utrzymywania świń hodowca zobowiązany jest do podjęcia działań minimalizujących agresję i izolować świnie chore, zranione, agresywne oraz zapewnić im stały dostęp do przedmiotów absorbujących ich uwagę (słomę, siano, drewno, trociny, o jakości niewywierającej szkodliwego wpływu na ich zdrowie).

Zakazane są wszelkie zabiegi w celach innych niż lecznicze, diagnostyczne i identyfikacji świń.

Hodowca jest obowiązany zapewnić, by prosięta co najmniej do 28. dnia od dnia urodzenia przebywały z lochą. Jeżeli wystąpiłoby zagrożenia zdrowia prosiąt mogą być odsadzone nie wcześniej jednak niż w 21. dniu od urodzenia i umieszczone w pomieszczeniach uprzednio oczyszczonych, odkażonych i odizolowanych od pomieszczeń, w których utrzymuje się lochy.

Hodowca jest obowiązany utrzymywać świnie w pomieszczeniach oświetlonych co najmniej przez 8 godzin dziennie światłem naturalnym lub sztucznym o natężeniu co najmniej 40 Lx.

Należy zapewnić właściwe parametry podłóg szczelinowych świniom utrzymywanym grupowo, tj. odpowiednią szerokość beleczek i otworów w tych podłogach.

Przy grupowym utrzymaniu świń należy zapewnić im dostęp do paszy w tym samym czasie.

eprasa.pl ddd411c448

Groch na nasiona w perfekcyjnej uprawie

Groch siewny to uniwersalna roślina wysokobiałkowa, której uprawa pod względem areału uprawy w Polsce w 2021 roku zajmowała 96,5 tys. ha.

PATRYK HARA, PZDR w Koszalinie

Groch jako roślina jadalna odgrywa istotną rolę w świecie. Według danych FAO z 2017 roku, powierzchnia uprawy grochu wynosiła około 8,1 mln ha, a średni plon nasion nie przekraczał 2 t/ha. Największe plony nasion uzyskuje się w Europie, średnio 2,59 t/ha, na powierzchni 2,74 mln ha. W Polsce w 2021 roku jego uprawa zajmowała powierzchnię 95,6 tys ha. Groch siewny jadalny cechuje się średnią wiernością plonowania i wysokim potencjałem plonotwórczym.

Zgodnie z danymi FAOSTAT plon nasion grochu siewnego w Polsce w 2017 r. wynosił 2,75 t/ha. Plony grochu pastewnego zwykle są o 25% niższe w stosunku do grochu jadalnego.

Warunki glebowe, przedplony

Groch jadalny najlepiej uprawiać na glebach o dużej zawartości związków organicznych, zasobnych w wapń, o pH mieszczącym się w przedziale od 6,5 do 7,2. Gatunek ten zaleca się uprawiać na glebach kompleksu: pszennego bardzo dobrego (1.), pszennego dobrego (2.), żytniego bardzo dobrego (4.), zbożowo-pastewnego mocnego (8.), klasy bonitacyjnej I-IIIa.

Zalecanym przedplonem pod groch są zboża, w trzecim lub czwartym roku po zastosowaniu obornika. Nie poleca się natomiast uprawy grochu po roślinach okopowych i warzywach uprawianych na oborniku oraz na polach, gdzie uprawiano trawy i inne rośliny wieloletnie. Nie należy również uprawiać grochu po sobie oraz po innych bobowatych.

Przerwa w uprawie grochu na tym samym polu powinna wynosić od 4 do 5 lat, gdyż bakteriofagi mogą w znaczny sposób ograniczyć rozwój bakterii brodawkowych. Dodatkowo wschodzące rośliny są mocniej porażone przez zgorzel siewek i uszkodzone przez oprzędziki. Groch w uprawie po sobie może również reagować spadkiem plonu, choć nie zawsze jest to widoczne w pierwszych latach monokultury.

Ze względu na krótki okres wegetacji stanowisko po grochu na glebach zwięzłych może być użyte do uprawy pszenicy ozimej, a na lżejszych glebach uprawiać można rzepak ozimy, jęczmień ozimy czy pszenżyto ozime.

Uprawa roli

Przed siewem grochu należy wykonać w pełnym zakresie zabiegi uprawowe, których zadaniem jest:

- ✓ zapewnienie czystości pola od chwastów;
- ✓ stworzenie optymalnych warunków wilgotnościowych gleby;
- ✓ stworzenie odpowiedniego stanu strukturalnego wierzchniej warstwy roli, spulchnienia jej na głębokości, która odpowiada głębokości siewu nasion tego gatunku.

Po zbiorze przedplonu powinno zastosować się bronę talerzową z bronowaniem niszczącym wschodzące

eprasa.pl ddd411c448

chwasty. Zabiegiem poprzedzającym bronowanie może być podorywka po przedplonie zbożowym. Ostatnim zabiegiem jesiennym jest orka przedzimowa, która powinna być wykonana możliwie późno i pozostawiona w ostrej skibie. Kierunek orki zaleca się zaplanować w taki sposób, aby był on prostopadły do kierunku siewu. Wiosną przed siewem zastosować należy agregat uprawowy na głębokość nie większą niż 2-3 cm od głębokości siewu (8-11 cm), by maksymalnie ograniczyć straty wody oraz stworzyć warunki do umieszczenia nasion na właściwej głębokości. W przypadku zbytniego uwilgotnienia gleby i/lub braku agregatu uprawowego w gospodarstwie, przed siewem należy wykonać zabieg osuszający wierzchnią jej warstwę. Dobrze w tym przypadku sprawdzi się bronowanie. Wszystkie te zabiegi przyczyniają się do szybkich i równomiernych wschodów oraz głębokiego ukorzeniania się rośliny co skutkuje zwiększeniem tolerancji roślin grochu na okresowe susze.

Nawożenie

Nawozy fosforowe należy wysiewać przed orką przedzimową. Wyjątek w tej kwestii stanowią gleby zakwaszone, na których to wysiew należy wykonać wiosną z powodu możliwości powstawania fosforanów glinu i żelaza. Nawozy potasowe na glebach zwięzłych i średnich można wysiać jesienią, z kolei na lżejszych zaleca się ich stosowanie wiosną z powodu możliwości szybkiego wypłukiwania potasu z tych gleb.

Pomimo że groch współżyje z bakteriami brodawkowymi, które wiążą azot atmosferyczny, to we wczesnych fazach rozwojowych rośliny należy zaopatrzyć ją w azot pochodzący z nawozów mineralnych. Zalecaną dawką startową azotu jest 25-30 kg/ha. Dla odmian wczesnych optymalna dawka wynosi 60 kg/ha, a dla odmian późnych 30 kg/ha. Niezależnie od dawki nawóz należy wysiać wiosną, przed siewem.

Groch należy także zaopatrzyć w mikroelementy, takie jak molibden, kobalt, mangan, cynk i bor. Brak boru skutkują hamowaniem kiełkowania pyłku na znamionach słupka, co powoduje zmniejszenie strąków na roślinie.

Siew

Termin siewu grochu, podobnie jak innych roślin uprawnych, uzależniony jest od rejonu krajów. W północnej części Polski siew grochu wykonuje się na początku kwietnia. Im cieplejszy rejon, tym szybciej można wykonać ten zabieg. Przykładowo w Wielkopolsce, Polsce centralnej i południowej siew przypada od połowy marca do końca tego miesiąca.

Ilość wysiewu w kg/ha należy ustalić oddzielnie dla każdej odmiany na podstawie zalecanej obsady roślin na 1m^2, masy tysiąca nasion oraz zdolności kiełkowania zgodnie ze wzorem podanym poniżej.

$$W = \frac{L \; x \; MTN}{ZK} \text{ (kg/ha)} \qquad (1)$$

Gdzie:
W – *ilość wysiewu (kg/ha);*
L – *zalecana obsada roślin na 1 m^2;*
MTZ – *masa tysiąca nasion (g);*
ZK – *zdolność kiełkowania (%).*

Docelowa obsada skiełkowanych roślin powinna kształtować się na poziomie 110-120 roślin/m^2 dla form wąskolistnych i 110 roślin/m^2 dla form parzystopierzastych (liściastych). Optymalna głębokość siewu grochu na glebach cięższych wynosi 6 cm, a na glebach lżejszych 8 cm. Spowodowane jest to podziemnym (hipogenicznym) sposobem kiełkowania. Aby ograniczyć zachwaszczenie przez wczesne zacienienie miedzyrzędzi, groch sieje się siewnikiem zbożowym w gęstych rzędach np. co 12-12,5 cm.

Zbiór

Groch siewny stwarza wiele trudności w czasie zbioru. Spowodowane jest to właściwościami biologicznymi i fizykochemicznymi tego gatunku. Wiotka łodyga sprzyja wyleganiu, co utrudnia zbiór i powoduje straty ilościowe i jakościowe plonu nasion.

Do zbioru jednoetapowego zaleca się przystąpić w chwili, gdy 90% nasion osiągnie pełną dojrzałość żniwną. Najlepiej go zbierać, gdy nasiona cechują się wilgotnością na poziomie 15-16%. Mniejsze wartości wilgotności nasion (11-14%) powodować mogą wzrost ich uszkodzeń. Kombajn należy tak wyregulować, aby zapewnić dobrą omłacalność i zbiór bez strat. Gdy nasiona są przesuszone, pojawia się niebezpieczeństwo ich pękania w czasie omłotu. Zaleca się wówczas przystąpienie do omłotu wczesnym rankiem zmniejszając jednocześnie obroty bębna do nawet 450 na minutę.

Bibliografia: Metodyka badania wartości gospodarczej odmian (WGO) roślin uprawnych. Rośliny strączkowe. Wydanie I, Słupia Wielka, 1998; Stażyński P., Mrówczyński M., (red.) (2016). Metodyka integrowanej ochrony i produkcji grochu dla doradców. Instytut Ochrony Roślin – PIB, Poznań; A., Kotecki (red.) (2020). Uprawa roślin. Rośliny bobowate grubonasienne (strączkowe).

Zalecane dawki fosforu (P_2O_5 w kg/ha) w zależności od zasobności kompleksu glebowego

Kompleks glebowy	Zasobność gleby w dostępny fosfor				
	Bardzo niska	Niska	Średnia	Wysoka	Bardzo wysoka
Pszenny bardzo dobry Pszenny górski	80	55	35	20	15
Pszenny dobry Żytni bardzo dobry Żytni dobry Żytni słaby	70	45	30	20	15
Zbożowo-pastewny mocny	65	40	20	15	15

Źródło: Stażyński i Mrówczyński, 2016

Zalecane dawki potasu (K_2O w kg/ha) w zależności od zasobności kompleksu glebowego

Kompleks glebowy	Zasobność gleby w dostępny potas				
	Bardzo niska	Niska	Średnia	Wysoka	Bardzo wysoka
Pszenny bardzo dobry Pszenny górski	135	110	90	80	25
Żytni bardzo dobry	115	95	80	65	20
Pszenny dobry Żytni dobry Żytni słaby	100	90	85	70	20
Zbożowo-pastewny mocny	95	75	65	60	20

Źródło: Stażyński i Mrówczyński, 2016

eprasa.pl ddd411c448

Jak kupować ule, aby służyły nam długie lata? ULE DREWNIANE (2)

Precyzja wykonania i jakość użytych materiałów w wyposażeniu technicznym pasieki może i bardzo często się tak dzieje, skutkować tempem rozwoju gospodarstwa pasiecznego. Dlatego warto poświęcić nieco uwagi tym zagadnieniom u progu nowego sezonu letniego i realizacji zamówień u producentów.

DAREK KARWAN

Korpusy

Sercem każdego ula są korpusy gniazdowe i przeznaczone na miodnię. W zależności od preferencji pszczelarzy, niektórzy z nas stosują wyłącznie pełnowymiarowe korpusy gniazdowe, a inni wolą używać półkorpusów. Oba rozwiązania mają swoje dobre i złe strony, które uwidaczniają się podczas pracy z pszczołami. Niezależnie jednak od konfiguracji ula, trwałość i funkcjonalność korpusów winna być na pierwszym miejscu.

Obecnie większość producentów sprzętu pszczelarskiego oferuje pełną gamę korpusów. Mamy do wyboru korpusy ocieplane lub jednościenne, wykonane w całości z drewna lub częściowo z materiałów drewnopochodnych. Od zasobności naszego portfela, upodobań i sposobu hodowli pszczół zależy, które rozwiązanie wybierzemy.

Zacznijmy od materiału użytego do budowy korpusów – drewna. Winno ono być najwyższej jakości, bez pęknięć i sęków, a same deski lub klepki powinny być dobrze wysuszone. Niestety, suszenie drewna odbywa się obecnie w specjalnych komorach, które bardzo szybko pozbawiają drewno wody, jednak nie zamykają kapilar (naczynia włosowate w drewnie), które w naturalnych warunkach potrafią odwrócić ten proces i chłonąć wodę w znacznie większej ilości niż drewno sezonowane i suszone przez lata.

W większości korpusów ocieplonych stosuje się dwie warstwy desek (klepek)

eprasa.pl ddd411c448

wewnętrzną i zewnętrzną, rozdzielone materiałem ocieplającym włożonym pomiędzy te warstwy. Między innymi od materiału ocieplającego zależeć będzie masa naszych korpusów. Dla przykładu, jeśli producent używa do ocieplenia waty szklanej, to korpus ten będzie znacznie cięższy niż korpus ocieplony styropianem. Różnice w masie są niezwykle istotne podczas miodobrań oraz przewozu uli na inne miejsce pożytkowe. Im większa masa korpusów, tym trudniej jest nimi manewrować i elaboracja nimi zaczyna być bardzo pracochłonna. Dlatego warto na ten element zwrócić szczególną uwagę, zanim wybierzemy konkretnego producenta.

Dopowiem również, iż wśród pszczelarzy jest wielu przeciwników ocieplania uli styropianem. Wynika to z dwóch zasadniczych aspektów. Po pierwsze chodzi o ochronę środowiska, które jest zaśmiecane zużytym styropianem. Po drugie sądzi się, że styropian, a w zasadzie poprawna nazwa tego tworzywa brzmi polistyren ekspandowany EPS, po pewnym czasie ulega procesom starzenia („utlenia się") i przez to przestaje spełniać swoje zadanie, czyli traci właściwości izolacyjne. Jeśli chodzi o pierwszy punkt widzenia, to zgadzam się z nim całkowicie i stoję na stanowisku, że im mniej tworzyw sztucznych w pszczelarstwie tym lepiej. Z drugim poglądem jest mi trudno się zgodzić, ponieważ jeśli taflę styropianu zamkniemy szczelnie pomiędzy dwoma warstwami drewna, to potocznie nazywany proces „utleniania się" praktycznie nie zachodzi lub zachodzi bardzo powoli i szybciej będziemy musieli wycofać dany korpus z użycia ze względu na zmiany w drewnie niż styropian przestanie spełniać swoją funkcję. Osobiście użytkuję korpusy ocieplane styropianem grubości 3 cm i klepkami 2 x 1 cm ponad 20 lat i nie zauważyłem żadnych negatywnych zmian, pod warunkiem właściwej konserwacji elementów drewnianych.

I tutaj przechodzimy do następnego ważnego elementu, jakim są użyte deski, a w zasadzie ich grubość i wykończenie. Większość producentów stosuje deski (klepki) grubości około 1 cm. Pozwala to z jednej strony na oszczędność materiału, a z drugiej znaczne zmniejsza masą samych konstrukcji. Przy ocenie wykonania powłok drewnianych należy zwrócić uwagę na spasowanie poszczególnych elementów i mocowanie ich do drewnianych ram korpusu. Idealnym rozwiązaniem byłoby mocowanie każdej z desek za pomocą wkrętów do drewna. Jednak ze względu na pracochłonności, deski mocuje się przy pomocy zszywek. Jeśli tak, należy zwrócić uwagę na to, czy podczas mocowania desek zszywki nie wbiły się za głęboko w strukturę drewna. Jeśli tak, to należy poprosić o wymianę korpusu, ponieważ zamalowanie takich wgłębień jest rzeczą bardzo kłopotliwą, a poza tym od takich uszkodzonych miejsc zaczyna się proces dekapitalizacji drewna. Poza tym zszywki winny być wbite równo z każdej strony korpusu, ponieważ nawet po pomalowaniu są one widoczne. Oprócz funkcjonalności bowiem, ważnym aspektem jest również estetyka – ponieważ konsumenci kupując nasze produkty w pierwszej kolejności oceniają wygląd pasieki.

Wewnętrzna warstwa desek może być ułożona poziomo lub pionowo. Przy zastosowaniu desek w poziomie wręg na plastry powstaje niejako samoczynnie i jest nim bok pierwszej deski. Rozwiązanie takie jest ze wszech miar właściwe, przede wszystkim dlatego, że wszystkie plastry zawieszone są na jednym poziomie. Innym rozwiązaniem jest zastosowanie desek w pionie i wówczas czoło użytych desek tworzy wręg na plastry. To rozwiązanie jest również właściwe pod dwoma warunkami. Po pierwsze wykonany wręg musi być równy, czyli wszystkie deski powinny być bardzo

eprasa.pl ddd411c448

starannie dopasowane. Czasami jednak z niechlujstwa niektórych producentów, stosowane są paski cienkiej sklejki nabijane od góry na owe deski. Paski te mają za zadanie ukrycie niestarannie przyciętych desek stanowiących ściany wewnętrzne. Takie rozwiązanie jest niewłaściwe i przynosi więcej szkody niż korzyści, przynajmniej pszczelarzowi. Niektórzy producenci forsują pogląd, że takie nakładki na wręgi można szybko wymienić w razie potrzeby, natomiast wymiana całej przymocowanej pionowo deski już nastręcza dużo kłopotów. Przez ponad dwie dekady użytkowania korpusów z deskami w układzie pionowym (bez dodatkowego paska sklejki) nie zdarzyło się, abym musiał wymieniać jedną lub więcej desek wewnątrz korpusu! Natomiast moi znajomi użytkujący korpusy z nakładkami ze sklejki dokonują ich częściowej wymiany średnio co 4-5 lat. Wniosek jest jeden – „niepotrzebne nikomu ulepszenia" nie powinny być stosowane w pszczelarstwie, a za takimi podnoszą ręce przede wszystkim producenci, którym zależy na szybkości i wielkości produkcji, a nie komforcie pracy pszczelarza.

Dennica

Kolejnym elementem ula jest oczywiście dennica, która obecnie może pełnić bardzo wiele różnych funkcji – od poławiania pyłku kwiatowego, a na monitoringu stanu zdrowia rodziny pszczelej skończywszy. Producenci sprzętu pszczelarskiego wręcz prześcigają się w różnego rodzaju modyfikacjach i rozwiązaniach technicznych dennic. Jest to zrozumiałe, ponieważ wymagania współczesnego pszczelarstwa są nieco inne jak dekadę czy dwie temu, a poza tym dennica to jeden z nielicznych elementów ula, który można modyfikować w zależności od rodzaju gospodarki pasiecznej.

Współcześnie rzadko używa się dennic drewnianych bez dodatkowych funkcji. W większości pasiek używane są dennice osiatkowane, tzw. higieniczne, które w dobie tak wielkiej inwazji *Varroa destructor* stają się jednym z bardzo ważnych narzędzi do walki z tym pasożytem. Przy wyborze dennicy powinniśmy zwrócić uwagę przede wszystkim na użyte materiały. Jeżeli jest to drewno, winno ono być najwyższej jakości, a wszystkie elementy połączone ze sobą klejem wodoodpornym i wkrętami do drewna. Dennica bowiem z jednej strony narażona jest na oddziaływanie bardzo ciężkich warunków atmosferycznych, z drugiej zaś to właśnie na niej lądują wszelkie nieczystości. Jeśli do budowy dennicy używamy sklejki, to tylko wodoodpornej, a wszystkie łączenia powinny być wykonane z użyciem wielowypustów i dodatkowo sklejone oraz skręcone wkrętami do drewna. Zainstalowane siatki metalowe lub plastikowe należy tak umocować, aby nie tworzyły się fałdy, a jednocześnie umożliwiały swobodne przemieszczania nieczystości do szuflady. Ta z kolei w dobrze wykonanej dennicy, mocowana jest na wręgach lub w specjalnych podłużnych wyżłobieniach. Do tego celu, niestety, nie nadaje się drewno miękkie takie jak daglezja, sosna czy świerk. Najlepiej do tego celu użyć litewek wykonanych z dębu, buku lub wiązu. Jest to spowodowane tym, iż wszechobecna para wodna może spowodować zaczopowanie szuflady w dennicy, w której użyto drewna miękkiego.

Czasami szuflady wykonuje się ze spienionego PCV lub innego sztucznego tworzywa. Jeśli kupujemy ul drewniany, to raczej szuflada winna być wykonana ze sklejki, czyli materiału drewnopochodnego. Ułatwi nam to w przyszłości dezynfekcję poprzez opalenie takiej dennicy i szuflady. Użycie materiałów sztucznych zmusi nas do używania środków chemicznych. Dodam, iż wykonanie całej dennicy z drewna twardego z jednej stron zwiększyłoby jej cenę, a z drugiej masę. Dlatego stosuje się raczej listewki jako wstawki w miejscach szczególnie newralgicznych.

Stojak

Ostatnim elementem kompletnego ula jest oczywiście stojak, na którym całą konstrukcję możemy ustawić. W sprzedaży oferowane są przeróżne rozwiązania od stojaków, na których możemy ustawić tylko jeden ul, po konstrukcje trzy- lub nawet pięcioulowe. Najtrwalsze konstrukcje wykonywane są zazwyczaj z drewna twardego, ale do ich produkcji używane są również gatunki miękkie, co wpływa na ich czas użytkowania.

Należy zwrócić uwagę na dwa aspekty przy wyborze stojaka pod ul. Po pierwsze boki stojaka nie powinny licować ze ścianami ula, po których podczas deszczu spływa woda i zalewa stojak. Lepszym rozwiązaniem jest wykonanie stojaków nieco mniejszych w stosunku do wymiarów zewnętrznych ula. Zapobiegnie to podciekaniu wody i z całą pewnością przedłuży żywotność konstrukcji. Drugim aspektem jest technika połączeń elementów stojaka. Wszystkie listewki poziome winny być połączone z nogami za pomocą wkrętów do drewna. Użycie w tym przypadku zszywek metalowych znacznie osłabia konstrukcje i w skrajnych przypadkach może doprowadzić po latach użytkowania do przewrócenia się ula. ■

Artykuł ten jest dedykowany przede wszystkim mniej doświadczonym pszczelarzom, którzy chcą stworzyć optymalne warunki swoim podopiecznym, a nie posiadają wiedzy fachowej i doświadczenia, stojąc przed trudnym wyborem typu ula, w którym będą gospodarować. Część pierwszą (ZMR – numer marcowy i kwietniowy) poświęcono konstrukcjom wykonanym z drewna jako najpopularniejszego materiału używanego od lat w pszczelarstwie. Cześć druga (ZMR maj i czerwiec) będzie traktować o ulach wykonanych z poliureatu i styropianu, a także pozostałych, coraz bardziej wyszukanych materiałów, używanych w produkcji uli pszczelich.

Darek Karwan, kaczor33@op.pl

eprasa.pl ddd411c448

Istnieją liczne działania krajowe, lokalne, inicjatywy prywatnych przedsiębiorstw na rzecz ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju. Niektóre z nich realizują wyjątkowo innowacyjne podejścia. Europejskie Centrum Konsumenckie, działające przy UOKiK, przedstawia praktyki w zakresie zrównoważonego rozwoju z całego kontynentu – począwszy od duńskiej aplikacji „Too Good To Go" po darmowy transport publiczny w Luksemburgu.

19 zrównoważonych praktyk Europy

Stać się pierwszym kontynentem neutralnym dla klimatu – taki cel postawiła sobie Europa i chce go osiągnąć do 2050 roku z pomocą Europejskiego Zielonego Ładu. Ambicje te znajdują odzwierciedlenie w konkretnych inicjatywach krajów Europy.

AUSTRIA

Kraj ten walczy z tonami odpadów elektronicznych za pomocą bonów naprawczych. Bony te pokrywają połowę kosztów naprawy dla konsumentów do maksymalnej kwoty 200 euro, zachęcając obywateli do inwestowania pieniędzy w naprawy zamiast wyrzucania zepsutych urządzeń elektronicznych i kupowania nowych. Program odniósł wielki sukces w Wiedniu, dlatego w 2022 roku został rozszerzony na cały kraj.

BELGIA

W Belgii można znaleźć sklepy z używaną odzieżą zwane „De Kringwinkel" lub „Les Petits Riens", które znajdują się w całym kraju. Każdy może oddać do nich meble, przybory kuchenne i inne przedmioty, których już nie potrzebuje. Można je później nabyć po okazyjnej cenie.

BUŁGARIA

Międzynarodowa firma odzieżowa działająca w Bułgarii zachęca konsumentów do oddawania zużytych ubrań do swoich sklepów. Ubrania są przyjmowane na miejscu, a przedsiębiorca dba o to, by zostały ponownie wykorzystane lub poddane recyklingowi. Oddając stare ubrania w sklepie, klienci otrzymują kupon, który mogą zrealizować przy następnych zakupach.

CHORWACJA

Chorwacka platforma internetowa „Burza otpada" (wymiana odpadów) promuje wymianę informacji na temat podaży i popytu na surowce wtórne powstające w procesach produkcyjnych lub w wyniku procesów gospodarowania odpadami. Projekt ten został uruchomiony w 2017 r. i ma pośredni wpływ na konsumentów, ponieważ jego celem jest ograniczenie składowania odpadów i zrównoważone podejście do zarządzania zasobami pierwotnymi.

eprasa.pl ddd411c448

CYPR
Cypr promuje sponsoring motywacyjny na zakup nowego roweru oraz dotację na naprawę i konserwację roweru.

CZECHY
W ostatnich latach w Czechach jest coraz więcej sklepów spożywczych, w których konsumenci mogą kupić np. ryż, makaron, kawę czy herbatę i poprosić o zapakowanie towaru do przyniesionych przez siebie pojemników.

DANIA
„Too Good To Go" to aplikacja mobilna opracowana w Danii w 2015 r. w celu walki z marnowaniem żywności. Restauracje lub sklepy zamieszczają w niej niesprzedane resztki jedzenia lub posiłki, które w przeciwnym razie by wyrzuciły. Klienci mogą sprawdzić w aplikacji, co jest dostępne w ich okolicy i odebrać jedzenie w przeważnie bardzo przystępnych cenach. Jest to sytuacja, w której zyskują zarówno konsumenci, restauracje, jak i środowisko.

FRANCJA
Francja zachęca konsumentów do wyboru naprawy zamiast wymiany na nowy produkt. Na przykład poprzez zawieszenie rękojmi na czas naprawy produktu. Albo poprzez przyznanie sześciomiesięcznego przedłużenia rękojmi, jeśli konsument zwróci się do przedsiębiorcy o naprawę produktu.

NIEMCY
Dzięki nowelizacji niemieckiej ustawy o gospodarce cyrkularnej kraj ten chce położyć kres nadprodukcji, niszczeniu nowych towarów i niepotrzebnym zwrotom. Do tej pory, zwłaszcza sprzęt elektroniczny i odzież, często trafiały do kosza na śmieci, mimo że były jak nowe. W przyszłości producenci i sprzedawcy detaliczni będą ponosić większą odpowiedzialność. Będą musieli dokumentować co robią z niesprzedanymi towarami, np. czy oddają je w formie darowizny lub odsprzedają po niższej cenie.

WŁOCHY
Włoska platforma NeXt-Nuova Economia per tutti zapewnia przegląd najlepszych praktyk zrównoważonego rozwoju w całym kraju. Niezależnie od tego czy są one realizowane przez firmy, szkoły, gminy czy start-upy. Za pomocą narzędzia „Głosuj na swój portfel" zachęcają konsumentów do wzięcia odpowiedzialności i dokonywania świadomych wyborów przy zakupie.

ŁOTWA
Kilka łotewskich stacji benzynowych zachęca konsumentów do przynoszenia własnych kubków do kawy wielokrotnego użytku. Jedna z największych sieci detalicznych, posiadająca setki punktów sprzedaży, również stosuje tę praktykę. Klienci, którzy przynoszą swój kubek, otrzymują od 10 do 15% zniżki na kawę. Ma to na celu zmniejszenie ilości zużytych kubków w kraju.

LUKSEMBURG
Luksemburg jest pierwszym krajem na świecie, który oferuje bezpłatny transport publiczny. Od 2020 roku zarówno mieszkańcy, jak i turyści mogą po prostu wskoczyć do pociągu, tramwaju lub autobusu bez konieczności kupowania biletu. Celem jest zwiększenie świadomości w zakresie mobilności przyjaznej dla środowiska.

MALTA
Tak zwany program refundacji opakowań po napojach zachęca do zwrotu jednorazowych opakowań poprzez stosowanie zwrotnej kaucji w wysokości 0,10 euro. System refundacji zostanie wdrożony na Malcie od 1 kwietnia 2022 roku. Ponadto na całej Malcie i w Gozo konsumenci będą mieli do dyspozycji sieć automatów zwrotnych, w których będzie można zwracać opakowania po napojach.

HOLANDIA
Pieter Pot z siedzibą w Rotterdamie to pierwszy w Holandii okrężny supermarket internetowy bez opakowań. Konsumenci kupują produkty luzem i otrzymują je w szklanych słoikach za kaucją. Zużyte słoiki można zwrócić kierowcy, aby je umył i ponownie napełnił. Forbes podaje, że supermarkety bez opakowań mogą zaoszczędzić do 20 kg plastiku na osobę rocznie.

NORWEGIA
W Norwegii istnieje system kaucji za butelki i puszki nadające się do recyklingu. Urządzenia do recyklingu znajdują się przy wejściu do wszystkich supermarketów w Norwegii, a użytkownik otrzymuje zwrot kaucji, którą zapłacił przy zakupie butelki lub puszki. W ubiegłym roku ponad 92% wszystkich butelek i puszek w Norwegii zostało poddanych recyklingowi.

POLSKA
Pracownia architektoniczna z Wrocławia stworzyła projekt mobilnego hotelu zbudowanego z izotermicznej ciężarówki chłodni. W projekcie wykorzystano naczepy ciężarówek, które zwykle widujemy na drogach i które do tej pory służyły do transportu żywności, dzięki czemu mają odpowiednie właściwości pozwalające na utrzymanie określonej temperatury wewnątrz. Projekt zakłada upcykling, czyli zwiększenie wartości materiału i przekształcenie ciężarówek chłodni w pokoje hotelowe.

PORTUGALIA
Rząd Portugalii uruchomił program walki z ubóstwem energetycznym. W ramach programu dofinansowywane są prace przy domach, dzięki którym stają się one bardziej energooszczędne. Na przykład izolacja budynku, zrównoważone ogrzewanie lub poprawa jakości okien i drzwi.

SŁOWENIA
W Słowenii Centrum Ponownego Wykorzystania, organizacja non-profit, prowadzi działania na rzecz zrównoważonej konsumpcji w myśl zasady: redukuj, naprawiaj, ponownie wykorzystuj. Przykładowo konsumenci biorą udział w naprawie produktu i otrzymują informacje nt. ich prawidłowej konserwacji.

SZWECJA
Szwecja obniżyła stawkę VAT z 25% do 12%, jeśli chodzi o usługi naprawy rowerów, butów, wyrobów skórzanych, odzieży i bielizny domowej. Rzemieślnicy mogą oferować naprawy dużych urządzeń elektrycznych po cenach do 50% niższych od rzeczywistych kosztów - różnicę pokrywa państwo. ■

Dodatkowe informacje: Europejskie Centrum Konsumenckie, konsument.gov.pl, Twitter: @ECCPoland, Facebook: @Europejskiecentrumkonsumenckie

Fot. pixabay, TooGoodToGo
Źródło: Europejskie Centrum Konsumenckie Polska

RED.

eprasa.pl ddd411c448

Czy to koniec opłacalności fotowoltaiki?

Opłacalność fotowoltaiki kończy się z dniem 1 kwietnia 2022 r. ze względu na mniej korzystny system rozliczeń z dostawcami prądu. Chodzi o tzw. net-billing, polegający na rozliczeniu energii w oparciu o jej wartość ustaloną według ceny z Rynku Dnia Następnego (RDN).

JOANNA SKOCZYLAS-GROMEK, ZODR w Barzkowicach

16 lutego Sejm przyjął nowelizację ustawy o OZE. Nowe regulacjelikwidują system opustów na rzecz systemu net-billing. Eksperci twierdzą, że kiedy zacznie obowiązywać nowy system rozliczeń prosumentów, chętnych na mikroinstalacje będzie ubywać.

Aktualnie prosumenci, czyli właściciele instalacji fotowoltaicznych, rozliczają się w ramach systemu opustów, czyli inaczej net-meteringu. W momencie nadprodukcji energii elektrycznej (przede wszystkim latem) prosument może odprowadzić nadwyżki do sieci. Następnie, na przykład w sezonie zimowym, czyli wtedy, kiedy fotowoltaika nie produkuje wystarczającej ilości prądu, odbiera 70-80% uprzednio wprowadzonej energii. Te 20-30% to właśnie opust, swego rodzaju opłata za magazynowanie prądu w sieci.

Osoby, które zdążyły złożyć do Operatora Systemu Dystrybucyjnego wniosek o przyłączenie instalacji fotowoltaicznej do sieci przed 1 kwietnia, będą mogły rozliczać się według dotychczasowego modeluopustów (net-metering) przez najbliższych 15 lat. Tych, którzy to zrobią po 31 marca będzie obowiązywał system sprzedażowy (tzw. net-billing).

Net-billing oznacza, że energia elektryczna wprowadzona przez prosumenta do sieci będzie traktowana zupełnie inaczej niż ta, którą on sam pobiera. Zamiast magazynować nadwyżki energii w sieci energetycznej, prosument będzie mógł je sprzedawać firmom zajmującym się handlem energią, a następnie je odkupywać po wyższej cenie, powiększonej m.in. o opłatę dystrybucyjną oraz podatki. Wartość energii przekazanej do sieci będzie ustalana na podstawie aktualnych stawek rynkowych za samą energię – bez uwzględnienia opłat za przesył (dystrybucję). Natomiast za energię elektryczną pobraną z sieci prosument będzie płacił według stawek operatora – po naliczeniu opłat zarówno za samą energię, jak i jej dystrybucję. W praktyce więc za sprzedaną (przekazaną) do sieci energię prosument otrzyma znacznie mniej niż sam płaci za energię pobraną.

Proces wdrażania net-billingu odbędzie się stopniowo:
- do 30 czerwca nowi prosumenci będą rozliczani na dotychczasowych zasadach;
- od 30 czerwca prosumenci będą rozliczani według zasad net-bilingu,
- prosumenci, którzy przyłączyli instalację fotowoltaiczną od 1 kwietnia przejdą na net-billing automatycznie.

System net-meteringu był w zasadzie „samoobsługowy", net-billing będzie zaś wymagał naszej ingerencji, współpracy z agregatorami negocjującymi ceny lub z obywatelskimi społecznościami energetycznymi. Czy zatem po wprowadzeniu zmian fotowoltaika nadal będzie opłacalna? Jak najbardziej. Będziemy musieli się jednak nauczyć czerpać z niej korzyści na nowych warunkach. ■

eprasa.pl ddd411c448

Wielkanocne świętowanie

Wielkanocne świętowanie zaczyna się od śniadania, ale jest to dzień, gdy rodzina siedzi przy stole przez wiele godzin, spożywając wielkanocne specjały.

GRAŻYNA FALANDYSZ, ZODR w Barzkowicach

Wielkanoc w Polsce przypada w okresie wiosennym, gdy przyroda budzi się z długiego zimowego snu. W czasach pogańskich symbolem odradzania się natury, życia i rozmnażania było jajko. Religia chrześcijańska przyjęła je jako symbol zmartwychwstania Chrystusa. Już wtedy jajka były ozdabiane symbolami magicznymi i wiosennymi oraz przybierane kwiatami. Chrześcijanie zapożyczyli ten zwyczaj i stąd na stołach wielkanocnych można znaleźć bogactwo jajek w misternych kolorach i wzorach.

Zgodnie z tradycją po Rezurekcji w niedzielę Wielkanocną rodzina zasiada do stołu przykrytego śnieżnobiałym obrusem, ozdobionego kompozycjami z rzeżuchy, wiosennymi kwiatami, baziami, a przede wszystkim wielkanocnym barankiem zrobionym z ciasta lub cukru, z opartą na nim karmazynową chorągiewką. Cały stół, mieniący się bogatą gamą barw i kuszący uwodzicielskimi zapachami, ozdobiony kolorowymi pisankami, jest szczodrze zastawiony szynkami, kiełbasami, pasztetami, roladami, pieczonym schabem, różnego rodzaju daniami z drobiu, jajami, wielkanocnymi babami, mazurkami, sernikami itp. Na gorąco podaje się żur na białej kiełbasie lub boczku wędzonym – zupę z chrzanem, jajem na twardo i białą kiełbasą. Tradycyjnie najpierw spożywana jest święconka. Członkowie rodziny zaczynają od dzielenia się poświęconym jajkiem, ugotowanym na twardo, życząc sobie nawzajem zdrowia i pomyślności.

Śniadanie to uroczysty moment, którym według tradycji rozpoczynamy Święta Wielkanocne. Będzie bardziej uroczyste i tradycyjne, jeśli najpierw podamy zupę. Zaostrzy nam apetyt i sprawi, że rodzina ze smakiem zje przygotowane przez nas zakąski.

BIAŁY BARSZCZ

Wywar z białej kiełbasy, 4 suszone grzyby, 2 ząbki czosnku, łyżka usmażonego i pokrojonego w drobną kostkę boczku, kilka łyżek gęstej śmietany, liść laurowy, 5 ziaren pieprzu, ukwaszony żur żytni, 4 jajka na twardo

Grzyby myjemy, moczymy przez noc w zimnej wodzie. W następnym dniu gotujemy, wyjmujemy z wywaru, siekamy. Wywar z grzybów łączymy z wywarem z kiełbasy i żurem, dodajemy przyprawy, posiekane grzyby, chwilę razem gotujemy, zabielamy śmietaną. Na talerzach układamy ćwiartki jajek, zalewamy gorącym barszczem. Do barszczu możemy podać ziemniaki okraszone wędzonką lub grzanki usmażone z czosnkiem, względnie pieczywo.

ZAKWAS NA ŻUREK

2 szklanki razowej mąki żytniej, 2 ząbki czosnku, 8 ziarenek pieprzu, 8 ziarenek ziela angielskiego, 3 listki laurowe, skórka razowego chleba

Mąkę zaparzamy wrzącą wodą, wlewamy jej tyle, aby uzyskać rzadkie ciasto. Gdy ostygnie, dolewamy 1 litr letniej wody, dokładnie mieszamy, przelewamy do szklanego lub kamionkowego naczynia. Dodajemy pozostałe składniki, ponownie mieszamy, przykrywamy gazą i odstawiamy na 3 dni w ciepłe miejsce. Mieszamy raz dziennie. Zakiszony żur po tym czasie będzie gotowy, a wówczas możemy przelać do słoików, przecedzając przez sito. Jeśli nie zużyjemy całego zakwasu od razu, możemy szczelnie zamknąć w słoju lub w butelce i przechować w lodówce.

ŻUR Z KIEŁBASĄ

Włoszczyzna (marchew, pietruszka, seler, por), 1 litr zakwasu, 5 suszonych grzybów, biała kiełbasa, 20 dag chudego boczku, przyprawy: listek laurowy, 4 ziarenka pieprzu, 5 ziarenek ziela angielskiego, 2 ząbki czosnku, majeranek, sól i pieprz do smaku, jajka ugotowane na twardo (1 jajko na osobę)

Gotujemy 1 litr wywaru z włoszczyzny z suszonymi grzybami, przyprawami (bez majeranku) Dokładamy boczek z kiełbasę,

eprasa.pl ddd411c448

którą przed podaniem wyjmujemy, kroimy na cienkie plasterki i ponownie wkładamy do zupy. Z wywaru wyjmujemy również boczek oraz warzywa, wlewamy zakwas. Doprawiamy przeciśniętym przez praskę czosnkiem ponownie gotujemy około 10 minut. Doprawiamy majerankiem, solą i pieprzem. Gdyby żur jest za mało kwaśny, dolewamy zakwasu. Boczek kroimy w kostkę lub plasterki i podsmażamy. Ugotowane jajka na twardo obieramy, kroimy na ćwiartki i układamy w głębokich talerzach zalewamy gorącą zupą. Posypujemy grubo posiekaną natką pietruszki.

ZUPA CHRZANOWA

2 l wywaru z szynki, 0,5 l zakwasu, 300 g wędliny (przesmażone na tłuszczu z cebulką), 3 ziarna ziela angielskiego, 2 listki laurowy, pieprz w ziarnach, 3 ząbki czosnku, 200 g świeżo tartego chrzanu, 100 ml kwaśnej śmietany, 4 jajka

Gotujemy zakwas z wywarem z szynki, dodajemy liście laurowe, ziele angielskie oraz pieprz w ziarnach. Gotujemy około 30 minut. Pod koniec gotowania dodajemy chrzan i roztarty czosnek, doprawiamy do smaku. Całość gotujemy na małym ogniu przez około 10 minut. Zupę zaprawiamy śmietaną (stopniowo, uprzednio rozcieńczając śmietanę kilkoma łyżkami zupy). Przysmażoną z cebulą wędlinę układamy na talerza z ćwiartkami jajek, zalewamy zupą. Posypujemy świeżymi ziołami, np. szczypiorkiem.

JAJKA FASZEROWANE AWOKADO

6 jajek, 2 łyżki majonezu, awokado, 10 plastrów kiełbasy chorizo, mały kawałek papryczka chili, limonka, 1/2 pęczka świeżej kolendry

Jajka gotujemy na twardo, studzimy. Następnie obieramy ze skorupek, przekrajamy na połówki i wydrążamy żółtka, następnie rozcieramy widelcem na miazgę. Chili siekamy w drobną kosteczkę. Chorizo kroimy w cienkie paseczki, po czym na rozgrzanej patelni smażymy na chrupko. Po usmażeniu odsączamy z nadmiaru tłuszczu na ręczniku papierowym. Awokado przy użyciu ostrego noża przekrajamy na dwie połówki. Nóż wbijamy w pestkę owocu, przekręcamy lekko i wyjmujemy ją. Miąższ wydrążamy łyżką i kroimy w drobną kostkę, skrapiamy sokiem z limonki. Majonez przekładamy do miseczki, mieszamy z roztartymi żółtkami, chili, awokado i z pokrojoną drobno kolendrą (kilka listków pozostawiamy do dekoracji). Farsz wkładamy do połówek wydrążonych jajek. Wierzch jajek posypujemy paseczkami chrupiącego chorizo, dekorujemy pozostałymi listkami kolendry. Podajemy schłodzone.

WIELKANOCNA JAJECZNA ZAPIEKANKA

8 jajek, 200 g szynki gotowanej, 250 g żółtego sera, 50 ml wody, 200 ml śmietany 36%, pęczek natki pietruszki, łyżeczka masła, 4 łyżki bułki tartej, przyprawy: (wg uznania) sól, pieprz, zioła prowansalskie, gałka muszkatołowa

Jajka gotujemy na twardo, obieramy ze skorupek i kroimy w plastry. Kilka plasterków odkładamy do dekoracji. Ser ucieramy na tarce, a szynkę kroimy na cienkie paseczki, kilka z nich odkładamy. Przyprawy mieszamy z wodą oraz śmietaną. Dodajemy część posiekanej natki. Gotujemy, następnie zestawiamy z ognia. W przygotowanym żaroodpornym naczyniu wysmarowanym tłuszczem układamy na przemiennie jajka, szynkę oraz ser. Każdą warstwę polewamy przygotowanym sosem serowo-śmietanowym. Wierzch zapiekanki posypujemy bułką tartą, dekorujemy pozostałymi plasterkami jajek i paseczkami szynki. Naczynie wstawiamy na 25 minut do nagrzanego do 175°C piekarnika. Podajemy na ciepło posypane posiekaną natką pietruszki.

JAJKA Z SOSEM CHRZANOWYM

6 jajek, 15 dag szynki, 1/2 pęczka szczypiorku, 200 g tartego chrzanu, 100 g majonezu, sól, liście sałaty, świeży koperek

Ugotowane jajka studzimy, obieramy i kroimy wzdłuż, wyjmujemy żółtka. Szynkę drobno kroimy, dodajemy do żółtek, mieszamy, lekko rozgniatając. Szczypiorek siekamy, łączymy z masą jajeczną. Doprawiamy do smaku chrzan, majonez doprawiamy solą oraz świeżo mielonym pieprzem. Dokładnie mieszamy. Farszem napełniamy połówki jajek, układamy na liściach sałaty, dekorujemy majonezem i świeżym koperkiem.

ŚWIĄTECZNA KARKÓWKA

1 kg karkówki bez kości, 5 ząbków czosnku, 3 łyżki oliwy, przyprawa do mięsa wieprzowego, przyprawa do karkówki (wg uznania), czerwona papryka w proszku, sól, pieprz

Karkówkę myjemy, osuszamy ręcznikiem papierowym. Obieramy czosnek, kroimy w słupki. W mięsku robimy dziurki nożem, a następnie wkładamy w nie czosnek. W miseczce z oliwą dokładnie mieszamy wszystkie przyprawy. Następnie w mięso porządnie wklepujemy marynatę, zawijamy w sreberko, wstawiamy do lodówki na około 24 godz. Po tym czasie przyprawioną karkówkę wyjmujemy, przekładamy do naczynia żaroodpornego (na spód rozsmarowujemy 1 łyżkę oleju). Wstawiamy do piekarnika rozgrzanego do 190°C, pieczemy karkówkę na środkowej półce, bez przykrycia, 1 godzinę, od czasu do czasu przekręcając oraz polewając sosem z pieczonej karkówki.

PIECZEŃ MIĘSNA

1,2 kg mięsa mielonego z łopatki wieprzowej i wołowiny, 25 dag boczku wędzonego, 1/3 szklanki płatków owsianych, 1/4 szklanki wody, 3 łyżki sosu sojowego, 1/2 łyżki octu balsamicznego, 2 cebule, 2 ząbki czosnku, 4 jajka, 3/4 szklanki bułki tartej, łyżeczka imbiru w proszku, łyżka czerwonej papryki słodkiej w proszku, łyżeczka pieprzu ziołowego, płaska łyżka soli, 1/2 łyżeczka świeżo utartej gałki muszkatołowej

Cebule i czosnek siekamy, przekładamy do miseczki z płatkami owsianymi, zalewamy 1/4 szklanki wody, dodajemy sos sojowy oraz ocet balsamiczny, mieszamy i odstawiamy na kilka minut, co jakiś czas zamieszamy. Mięso mielone łączymy z jajkami, masą cebulową, dodajemy wszystkie przyprawy oraz bułkę tartą. Masę dobrze wyrabiamy (jeśli mięso jest maziste, dosypujemy bułki tartej – nie za dużo, aby pieczeń nie była sucha). Formę smarujemy tłuszczem, posypujemy bułką tartą, następnie wkładamy wyrobioną masę mięsną. Boczek wędzony kroimy w cienkie plasterki i pionowo wciskamy w pieczeń, wyrównujemy wierzch. Pieczemy około 50 minut w temperaturze 190°C.

PASZTET Z INDYKA

1,5 kg mięsa z indyka, 20 dag cielęciny, 20 dag wieprzowiny, 10 dag słoniny, 40 dag pieczarek, 100 ml śmietany, 3 jajka, łyżka masła, 50 ml brandy, sól, pieprz, ziele angielskie, olej

Mięsa, słoninę gotujemy z dodatkiem ziela angielskiego, listka laurowego, pieprzu oraz soli. Po 30 minutach wyjmujemy słoninę, a pozostałe mięsa gotujemy jeszcze około jednej godziny. Pieczarki myjemy, oczyszczamy, osuszamy. Całe przysmażamy na maśle, a następnie przez kilka minut podduszamy. Mięsa i słoninę studzimy, dwukrotnie mielimy. Śmietanę, jajka, brandy mieszamy. Dodajemy pieczarki, doprawiamy do smaku solą oraz pieprzem. Formę smarujemy olejem. Przekładamy do niej wymieszaną mięsną masę. Pieczemy 2 godz. w piekarniku rozgrzanym do temperatury 180°C.

eprasa.pl ddd411c448

SOSY I DODATKI

SOS DO MIĘSA

4 ugotowane jajka na twardo, 3 cytryny, 250 ml gęstej, lekko kwaśnej śmietany, 3 pęczki szczypiorku, cebula, pęczek natki pietruszki, 1/2 łyżki chrzanu, odrobina cukru pudru

Ugotowane na twardo żółtka ucieramy na jednolitą masę ze świeżo wyciśniętym sokiem z cytryny. Masę rozprowadzamy w gęstej, lekko kwaśnej śmietanie. Dodajemy drobno pokrojony szczypiorek, utartą na miazgę cebulę, pokrojoną natkę pietruszki oraz świeżo utartego chrzanu, solimy, dodajemy cukru pudru. Na koniec dodajemy trzy drobniutko posiekane białka. Śmietanę możemy zastąpić majonezem. Sos podajemy do wszystkich zimnych mięsiw, do szynki, jaj na twardo i do „sztuki mięsa".

CHRZAN PO LITEWSKU

25 dag korzenia chrzanu, 5 dag masła, gęsta śmietana, sok z cytryny, sól, cukier

Ucieramy na tarce o drobnych oczkach dużą laskę chrzanu. Utarty chrzan przelewamy wrzątkiem na sitku. W rondelku roztapiamy masło, dodajemy chrzan i chwilkę przesmażamy. Dodajemy tyle gęstej śmietany, by powstał gęsty krem. Mocno podgrzewamy, ale nie gotujemy. Dodajemy sok z całej cytryny, sól i cukier do smaku.

CHRZAN Z JABŁKIEM

10 dag korzenia chrzanu, jabłko, 200 ml śmietany, sok z cytryny, cukier, zmielony biały pieprz

Korzeń chrzanu obieramy, ucieramy na tarce z małymi oczkami, mieszamy ze śmietaną. Jabłko obieramy, ucieramy na tarce, łączymy z chrzanem, doprawiamy solą, cukrem i sokiem z cytryny doprawiamy pieprzem oraz szczyptą soli.

ĆWIKŁA

5 buraków ćwikłowych, 5 łyżek chrzanu, ocet winny, sok z cytryny, sól, pieprz

Buraki ćwikłowe, nie obierając, pieczemy na blasze w piekarniku. Można je również ugotować, ale pieczone są smaczniejsze. Ochłodzone buraki obieramy, ucieramy na tarce. Zalewamy octem winnym, dodajemy świeżo utartego chrzanu oraz soku z wyciśniętej cytryny. Przyprawiamy solą, cukrem oraz świeżo mielonym pieprzem do smaku.

8 sposobów parzenia kawy

Bez względu na to jaki smak kawy preferujemy bardzo ważne jest, aby odpowiednio ją zaparzyć. Poza ekspresem ciśnieniowym warto zwrócić uwagę na alternatywne metody parzenia, aby cieszyć się wspaniałym aromatem i pełnią smaku kawy w zaciszu domowym.

KAROLINA KIEWLICZ, ZODR w Barzkowicach

1. DRIPPER

Jest to stożkowe naczynie z rączką i podstawką, w której znajdują się otworki. Pozwala w wyjątkowo prosty sposób uzyskać smaczny, aromatyczny napar. Wystarczy wewnątrz drippera umieścić papierowy filtr, przelać go gorącą wodą (aby uniknąć papierowego posmaku), a następnie wsypać do filtra średnio zmieloną kawę. Całość umieścić na filiżance, zalać niewielką ilością gorącej wody, tak aby przykryła kawę, i pozostawić na 30 sekund. Drobiny kawy otworzą się i uwolnią delikatny aromat. Po tym czasie powoli, stopniowo wlewać resztę wody nie lejąc po ściankach filtra. Całkowity czas parzenia powinien zamknąć się w 3-4 minutach. Wyjściowe proporcje to 6 g kawy na 100 ml wody.

2. TYGIEL

Metalowe naczynie w kształcie stożka, z długą rączką. Jest niezbędny do parzenia kawy po turecku. Proces przygotowania wymaga odrobiny cierpliwości. Polega na wsypaniu drobno zmielonej kawy, cukru i wlaniu zimnej wody. Całość podgrzewa się na małym ogniu do momentu pojawienia się piany na powierzchni płynu. Następnie odstawiamy, czekamy aż piana opadnie (nie mieszamy!) i ponownie stawiamy tygielek na ogniu. Cały rytuał należy powtórzyć jeszcze 2 razy. Ważne jest, aby nie doprowadzić do zagotowania kawy. Przyjmuje się, że jedna czubata łyżka zmielonej kawy przypada na jedną filiżankę wody. Natomiast na 2 łyżeczki kawy przypada 1 łyżeczka cukru. Nie powinno się słodzić kawy już zaparzonej, ponieważ zupełnie zmieni jej smak.

3. EKSPRES PRZELEWOWY

Urządzenie elektryczne pozwalające przygotować większą ilość kawy w dość krótkim czasie (ok. 10-15 minut). Do przygotowania aromatycznego naparu potrzeba tylko wody, filtra oraz zmielonego ziarna kawy. Świeżą, zimną wodę wlewamy do specjalnego pojemnika w ekspresie. Następnie kawę umieszczamy w filtrze (papierowym lub wielokrotnego użytku). Kawę najlepiej zmielić tuż przed parzeniem. Ze względu na dłuższy kontakt ziaren z gorącą wodą najlepiej, żeby były one grubo zmielone. Dalsza praca wykonywana jest przez urządzenie: po osiągnięciu odpowiedniej temperatury gorąca woda przelewa się przez filtr z kawą. Powstały napar przesącza się do dzbanka żaroodpornego, umieszczonego na podgrzanej płycie chroniącej przed szybką utratą cie-

eprasa.pl ddd411c448

pła. Przyjmuje się, że odpowiednimi proporcjami pomiędzy ilością wody i kawy to dwie łyżeczki kawy na jedną filiżankę. Jednak każdy może dobrać proporcje według własnych upodobań.

4. KAWIARKA

Inaczej zwana kafetierką, moką, makinetką. Jest to bardzo popularny dwuczęściowy czajniczek. Górną część z sitkiem napełnia się średnio zmieloną kawą nieco poniżej krawędzi sitka. Do dolnej części wlewa się gorącą wodę do wyznaczonej linii lub jeśli takowej nie ma – to do wysokości zaworu ciśnieniowego. Zakręconą kawiarkę umieszcza się na palniku, tak aby ogień nie wychodził poza jej brzegi. Powstające ciśnienie wypycha wodę przez sitko z kawą do górnej części. Przy pierwszych, charakterystycznych odgłosach bulgotania kawiarkę należy zdjąć z ognia i od razu przelać kawę do filiżanek, aby uniknąć zagotowania naparu. Uzyskana kawa jest mocna, ma intensywny, wyrazisty smak.

5. CHEMEX

Szklany dzbanuszek w kształcie zbliżonym do klepsydry. W górnej części naczynia umieszcza się papierowy filtr, który należy przelać gorącą wodą, aby uniknąć papierowego posmaku kawy. Do przygotowanego filtra wsypuje się grubo zmieloną kawę. Dalej postępować należy podobnie jak w przypadku drippera. Najpierw wlać tylko tyle gorącej wody, by zakryć kawę i pozostawić na 30 sekund. Po tym czasie okrężnymi ruchami, powoli, dolać resztę wody, tak aby uzyskać stały przepływ wody przez zmielone ziarna. Kawa tak uzyskana jest subtelna i o delikatnym smaku. Proporcje kawy w stosunku do wody powinny wynosić 6-7 g/100 ml, a czas ekstrakcji nie powinien być dłuższy niż 4 minuty.

6. SYFON

Wyglądem przypomina sprzęt rodem z laboratorium. Składa się z dwóch szklanych komór (kulistej i walcowatej) połączonych ze sobą filtrem ze szklaną rurką, sięgającą dna dolnej komory, oraz palnika umieszczonego pod dolną komorą. Jednak mimo skomplikowanego wyglądu zaparzanie kawy jest dosyć proste. Działanie przedstawia się następująco: do dolnej komory wlewa się wodę i podgrzewa palnikiem. Wraz ze wzrostem ciśnienia woda kieruje się przez rurkę do górnej komory, z drobno lub średnio zmieloną kawą. Po przelaniu całości następuje zaparzenie naparu. Zaleca się, aby czas parzenia kawy wynosił od 1 do 2 minut. Po tym czasie wyłącza się palnik i wraz ze spadkiem temperatury kawa spływa do dolnej komory. Uzyskany napar jest klarowny, o pełnym smaku. Standardowe proporcje to 8 g kawy na 120 ml wody.

7. FRENCH PRESS

Inaczej praska francuska. Jest to szklane naczynie, najczęściej w metalowym statywie z rączką. W przykrywce umieszczony jest tłok zakończony metalową siateczką, która działa jak filtr. Pozwala na szybki i wyjątkowo prosty sposób na dobrą kawę. Ziarna kawy, dość grubo zmielone, zalewa się gorącą wodą, tak aby przykryć drobinki. Po odczekaniu 30 sekund wlewa się pozostałą część wody, miesza i zakrywa pokrywką. Proces zaparzania powinien trwać od 3 do 5 minut. Po tym czasie powoli docisnąć tłok do samego dna, powodując oddzielenie kawy od fusów. Kawa tak uzyskana jest mocna i esencjonalna, jednak nie ma tak intensywnego smaku jak ta z kawiarki czy ekspresu. Przyjmuje się, że na 1 litr wody przypada 60 g kawy.

8. AEROPRESS

Ze względu na swój wygląd potocznie zwane jest też strzykawką. Jest to plastikowe naczynie składające się z dwóch cylindrycznych komór, przy czym jedna stanowi tłok dla drugiej. Na kubku stawia się większy cylinder, który zakończony jest sitkiem. W nim umieszcza się papierowy filtr, który warto przelać wodą w celu zneutralizowania papierowego posmaku. Do filtra wsypać dość drobno zmieloną kawę, zalać gorącą wodą do przykrycia i odczekać 30 sekund. Następnie wlać resztę wody i odczekać kolejne 1-2 minuty w celu zaparzenia naparu. Po tym czasie całość dociska się drugim cylindrem do usłyszenia charakterystycznego syku. Wyjściowe proporcje to 16-22 g kawy na 250/270 ml wody.

No i oczywiście nie można nie wspomnieć o chyba najbardziej popularnej metodzie parzenia kawy, a mianowicie o tzw. „zalewajce", co oznacza nic innego jak zalanie zmielonych ziaren kawy gorącą wodą. Jedyną wadą parzenia kawy bezpośrednio w filiżance są fusy, które z każdym łykiem unoszą się w naparze. ■

Fot. unsplash.com, pixabay.com

eprasa.pl ddd411c448

KWIECIEŃ W OGRODZIE

ROŚLINY OZDOBNE

☛ W kwietniu siejemy aksamitki, astry chińskie, cynie, chabry, dimorfoteki, eszolcje, godecje, groszek pachnący, nachyłki, nagietki, rezedy, smagliczki, szarłaty, złocienie, powoje, wilce.

☛ Sadzimy na miejsce stałe rozsady kwiatów dwuletnich takich jak bratki, stokrotki, dzwonki i niezapominajki.

☛ Pielęgnujemy rozsadę roślin jednorocznych z wysiewów przeprowadzonych w lutym i marcu. Siewki pikujemy do świeżego podłoża oraz zapewniamy im odpowiednią wilgotność i temperaturę.

☛ Przez cały miesiąc można sadzić krzewy róż – sadzenie wiosenne jest najbardziej optymalne dla tych pięknych roślin.

☛ W kwietniu cieszymy już nasze oczy kwitnącymi tulipanami oraz hiacyntami.

☛ Zabiegom pielęgnacyjnym należy natomiast poddać rozsady kwiatów jednorocznych, które wysialiśmy w poprzednim miesiącu. Bardzo ważne jest, by pikować siewki i przesadzić je do nowego podłoża, zapewniając odpowiednią dla rozwoju temperaturę i wilgotność.

☛ Przesadzamy i dzielimy byliny kwitnące latem i jesienią. Przed posadzeniem suche karpy zanurzamy w wodzie. Kwiecień jest też dobrym miesiącem na sadzenie traw ozdobnych.

☛ Ściółkujemy glebę pod krzewami, zwłaszcza tymi o płytkim systemie korzeniowym (azalie, oczary, różaneczniki, wrzosy). Ściółka pomoże utrzymać w glebie wilgoć i zabezpieczy korzenie przed wysychaniem.

☛ Cięcie róż należy przeprowadzić tak, by najwyższe oko pędu było skierowane na zewnątrz.

DRZEWA I KRZEWY

☛ Początek kwietnia to ostateczny termin, aby przyciąć winorośl (opóźnienie cięcia do kwietnia ma pozytywny wpływ w miejscach szczególnie narażonych na przymrozki). Tnąc winorośl pamiętajmy, iż owocuje ona na pędach jednorocznych, wyrastających z pąków położonych na dwuletnich pędach zdrewniałych. Zwlekanie z przycięciem do końca kwietnia lub początku maja spowoduje silny wyciek soków z ran po cięciu, tzw. płacz winorośli, i osłabi krzewy, zatem ten zabieg przeprowadźmy jak najszybciej.

☛ Wysadzamy zdrewniałe sadzonki porzeczek i winorośli. Umieszczamy je w glebie na takiej głębokości, aby na powierzchni znajdował się tylko jeden pąk.

☛ Początek kwietnia to ostateczny termin przygotowywania drzew do przeszczepienia. Gałęzie przeznaczone do przeszczepiania skracamy, w zależności od ich grubości, na długość 30 do 60 cm, licząc od miejsca rozgałęzienia. Gałęzie dolne pozostawiamy dłuższe, zaś górne – krótsze. Przewodnik skracamy do przeszczepienia na około 30 cm od ostatniego rozgałęzienia. Miejsce do przeszczepienia wybieramy tak, aby było bez rozgałęzień, a kora gładka, wolna od uszkodzeń mechanicznych.

☛ Kontynuujemy sadzenie drzew oraz krzewów owocowych, których właśnie teraz jest najbogatsza oferta w sklepach. Drzewa i krzewy owocowe z tzw. odkrytym korzeniem (kopane z gruntu) możemy sadzić dopóki są w stanie bezlistnym, czyli nie rozpoczęły jeszcze wegetacji. Warto też wiedzieć, że hodowcy czasem wydłużają okres uśpienia drzew owocowych przeznaczonych do sadzenia, przetrzymując je w chłodniach. Takie sadzonki drzew można sadzić nawet do początku maja.

☛ Drzewka posadzone wiosną przycinamy po posadzeniu nieco silniej niż te sadzone jesienią. Podczas sadzenia warto zastosować szczepionkę mikoryzową dla drzew owocowych. Zastosowanie szczepionki wzmocni system korzeniowy drzewek i ułatwi roślinom pobieranie składników pokarmowych z gleby (pozwala znacznie zmniejszyć ilość podawanych nawozów). W efekcie rośliny będą silniejsze, zdrowsze, a plon bardziej obfity.

☛ Przeglądamy pędy porzeczki czarnej i usuwamy nienaturalnie nabrzmiałe pąki, które zostały zaatakowane przez wielkopąkowca porzeczkowego. Jeżeli na pędzie jest zdeformowana większość pąków, to taki pęd usuwamy w całości.

☛ Sadzimy liściaste drzewa i krzewy ozdobne (możemy sadzić dopóki nie zaczną wypuszczać pierwszych liści). Po posadzeniu silnie je przycinamy, a dookoła pnia formujemy w ziemi zagłębienia w kształcie mis, dzięki którym możliwe będzie zatrzymanie wody. Sadzimy również iglaki i gatunki zimozielone.

☛ W kwietniu przeprowadza się również cięcia pielęgna-

eprasa.pl ddd411c448

cyjne i prześwietlające innych krzewów i drzew. Przycinamy takie drzewa owocowe jak śliwy, morele, brzoskwinie, nektaryny oraz jeżyny.

☛ Można jeszcze prześwietlać krzewy jagodowe takie jak porzeczki, agrest i maliny. Usuwamy stare pędy malin, najlepiej wyciąć je i spalić, gdyż często są miejscem zimowania szkodników oraz źródłem chorób. Usuwamy także część najsłabszych pędów rocznych.

☛ Przycinamy żywopłoty, pnącza i krzewy ozdobne kwitnące latem, takie jak budleja, tawuła japońska, hortensje powojniki.

WARZYWNIK

☛ Na miejsce stałe sadzimy rozsadę cebuli i pora, a na początku miesiąca – wczesnych odmian kalarepy i sałaty. Odmiany późniejsze wysadzimy pod koniec miesiąca.

☛ Do połowy kwietnia kończymy siew grochu i szpinaku.

☛ Siejemy warzywa: bób, brokuły, brukiew, buraki ćwikłowe,

cebulę, groch, kalarepę, koper, kukurydzę cukrową, marchew, pasternak, pietruszkę korzeniową i naciową, pora, rzodkiew, rzodkiewkę, sałatę.

☛ Już od początku kwietnia wprost do gruntu może być wysiewana roszponka.

☛ W celu wyprodukowania rozsady, na rozsadniku wysiewamy nasiona brokułów na zbiór sierpniowy, wczesne odmiany kalarepy na zbiór w ciągu lata, średnio późne odmiany kapusty i brukiew. Na rozsadniku wysiewamy również średnio późne i późne odmiany sałaty.

☛ Pikujemy siewki pomidora i papryki.

☛ Nasiona buraków ćwikłowych wysiewamy wprost do gruntu w rzędach oddalonych od siebie o 20 cm. Najlepiej siać je w bruzdę o głębokości 2 cm. Młode rośliny przerywamy, pozostawiając je w odstępach 10-15-centymetrowych.

TRAWNIK

☛ W kwietniu dokonujemy wielu prac pielęgnacyjnych trawnika. Jeśli nie zakładaliśmy jeszcze trawnika, to właśnie kwiecień jest odpowiednim miesiącem na dokonanie tej czynności. Aby trawa dobrze się rozwijała, należy ją, szczególnie w okresach suchszych, obficie podlewać oraz nawozić. W miejscach, gdzie brakuje trawy, należy wysiać regeneracyjną mieszankę traw.

☛ Dokonujemy też pierwszego koszenia trawnika, gdy kwiecień jest ciepły i mokry. Należy pamiętać, aby nie przycinać trawnika krócej niż na wysokość 4 cm. W miejscach zacienionych, do których nie docierają promienie słoneczne, trawę należy pozostawić jeszcze wyższą.

☛ Pod koniec kwietnia rozpoczynamy walkę z chwastami. O ile to możliwe, najlepiej pielić ręcznie. Jeżeli jednak nie dajemy rady, możemy zastosować herbicydy.

RED.

Źródło: poradnikogrodniczy.pl; ogrodnik-amator.pl; twojogrodek.pl

RYBY I INNE WODNE STWORY NA NASZYCH STOŁACH

Pieczony halibut z sosem szpinakowo-serowym

W tym numerze Magazynu Rolniczego dam Państwu odpocząć od wodnych stworów, a zaproponuję bardzo smaczną rybę – halibuta. Z zaledwie kilku składników wyczarujemy przepyszne danie.

TOMASZ ZAGÓRSKI, PZDR w Szczecinie

Halibut – 1 dzwonko na osobę, szpinak – 150-200 g, ser gorgonzola lub inny pleśniowy – 150 g, czosnek – 1 ząbek, masło – 1 łyżka, sól, pieprz, papryka słodka

Dzwonka halibuta myjemy i osuszamy papierowym ręcznikiem. Solimy, pieprzymy, posypujemy papryką i odkładamy na 15 minut do lodówki. Po tym czasie na blachę wykładamy papier do pieczenia, układamy na nim dzwonka i pieczemy w temperaturze 180 stopni przez około 20-30 minut. W trakcie pieczenia przygotowujemy sos. Na rozgrzaną patelnię dajemy masło i lekko szklimy pokrojony w plasterki czosnek, góra 1 minuta, zbyt długa obróbka cieplna czosnku spowoduje, że będzie gorzki. Następnie dodajemy ser gorgonzola i czekamy aż się rozpuści. Gdy to już nastąpi dodajemy liście szpinaku i kilka minut dusimy aż

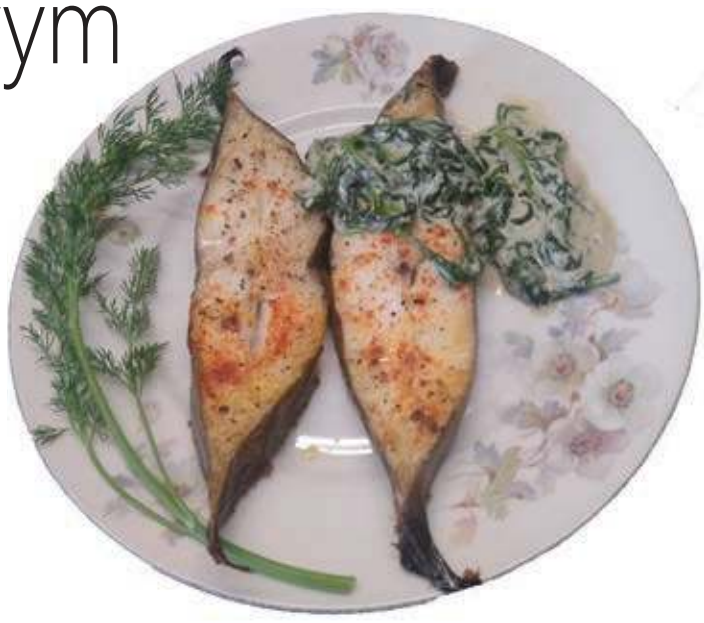

liście zmiękną. Na talerz wykładamy halibuta, sos szpinakowo-serowy i życzę smacznego... Sosu w trakcie przygotowywania nie solimy, gdyż ser jest wystarczająco słony. ■

eprasa.pl ddd411c448

Kalendarz biodynamiczny

Kwiecień 2022

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
				1 OG ● NÓW	00-19 2 OG/ZI 19-24	3 ZI ☼ 6.06-19.14
4 ZI Od 9.00 do 21.00	00-05 5 ZI/PO 05-24	6 PO	00-18 7 PO/WO 18-24 Od 15.00	8 WO Do 3.00	9 WO ◖ I Kwadra	00-06 10 WO/OG 06-24 ☼ 5.50-19.26
11 OG	00-16 12 OG/ZI 16-24	13 ZI	00-23 14 ZI/PO 23-24	15 PO	16 PO ○ PEŁNIA	00-02 17 PO/WO 02-24 ☼ 5.34-19.38
18 WO Od 10.00 do 22.00	00-04 19 WO/OG 04-24 Od 11.00 do 23.00	20 OG	00-06 21 OG/ZI 06-24	22 ZI	00-08 23 ZI/PO 08-24 ◗ III Kwadra	24 PO ☼ 5.19-19.50
25 PO	00-12 26 PO/WO 12-24	27 WO	00-18 28 WO/OG 18-24	29 OG	00-02 30 OG/ZI 02-24 ● NÓW	

Maj 2022

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
						1 ZI Od 16.00 ☼ 5.05-20.02
00-13 2 ZI/PO 13-24 Do 4.00	3 PO	4 PO	00-02 5 PO/WO 02-24 ☺	6 WO	00-14 7 WO/OG 14-24	8 OG ☼ 4.53-20.13
9 OG ◖ I Kwadra	00-01 10 OG/ZI 01-24	11 ZI	00-09 12 ZI/PO 09-24	13 PO	00-13 14 PO/WO 13-24	15 WO Od 20.00 ☼ 4.31-20.25
00-14 16 WO/OG 14-24 Do 8.00 ○ PEŁNIA	17 OG Od11.00 do 23.00	00-14 18 OG/ZI 14-24 ◆	19 ZI	00-15 20 ZI/PO 15-24	21 PO	00-18 22 PO/WO 18-24 ◗ III Kwadra ☼ 4.31-20.25
23 WO	24 WO/OG	00-00 25 WO/OG 00-24	26 OG	00-08 27 OG/ZI 08-24	28 ZI Od 23.00	00-19 29 ZI/PO 19-24 Do 11.00 ☼ 4.23-20.44
30 PO ● NÓW	31 PO					

FAZY KSIĘŻYCA: ● NÓW ◖ I KWADRA ○ PEŁNIA ◗ III KWADRA

Godziny sprzyjające rozwojowi roślin, której plonem ma być:

owoc, korzeń, kwiat, liść

Rośliny owocowe: bób, cukinia, dynia, fasola, groch, ogórek, pomidor, papryka, kukurydza, soja, truskawka, poziomka i wszystkie rośliny sadownicze.

Rośliny korzeniowe: burak, chrzan, cykoria, marchew, pietruszka korzeniowa, rzepa, rzodkiewka, seler korzeniowy, skorzonera, pasternak. Także dobre efekty osiąga się zaliczając do tej grupy: ziemniaka, cebulę, czosnek, pora i szparaga.

Rośliny kwiatowe: wszystkie kwiatowe rośliny ozdobne, a z roślin jadalnych słonecznik.

Rośliny liściowe: kapusta, kalarepa, jarmuż, pietruszka naciowa, seler naciowy, boćwina, szczypiorek, sałata, szpinak, szczaw oraz mimo że częścią użytkową jest kwiat - brokuł i kalafior.

00-07 - przykładowy przydział czasu sprzyjający uprawie określonych roślin

Żywioły: (ogień **OG**) (ziemia **ZI**) (powietrze **PO**) (woda **WO**)

CZAS SADZENIA - okres wspomagający wzrost roślin

☺ - Początek sadzenia

◆ - Koniec sadzenia

Godziny: „od - do" prac ogrodniczych nie wykonujemy

DOROTA TOLKO, PZDR w Szczecinie
Źródło: Kalendarz biodynamiczny 2022, działkowiec

eprasa.pl ddd411c448

Dopłaty bezpośrednie i obszarowe z PROW za 2022 rok

15 marca ARiMR rozpoczęła przyjmowanie wniosków o płatności bezpośrednie i obszarowe z PROW za 2022 rok. Od ubiegłego roku dokumenty można składać wyłącznie drogą elektroniczną. Główną zmianą w tegorocznym naborze jest wprowadzenie uzupełniającej płatności podstawowej (UPP).

W ubiegłym roku wnioski o dopłaty bezpośrednie złożyło ok. 1,3 mln rolników. Trwa realizacja wypłat – dotychczas do rolników trafiło ok. 14,62 mld zł z tytułu dopłat bezpośrednich i ok. 2,87 mld zł w ramach płatności obszarowych z PROW za 2021 r.

Terminy

Wnioski o dopłaty można składać od 15 marca do 16 maja 2022 r. Kto złoży wniosek po tym terminie – jednak nie później niż do 10 czerwca 2022 r. – będzie miał pomniejszone należne płatności o 1 proc. za każdy roboczy dzień opóźnienia. Natomiast zmiany do już złożonych wniosków będzie można wprowadzać bez żadnych konsekwencji do 31 maja 2022 r. Poprawki złożone po tym terminie, lecz nie później niż do 10 czerwca 2022 r., będą wiązały się z pomniejszeniem należnych płatności o 1 proc. za każdy dzień zwłoki.

Uzupełniająca płatność podstawowa

W tegorocznej kampanii ponownie wprowadzona została uzupełniająca płatność podstawowa do wybranych upraw, a także gruntów ornych, na których nie jest prowadzona uprawa roślin.

Uzupełniająca płatność podstawowa przysługuje rolnikowi do powierzchni:
1. upraw niektórych rodzajów roślin,
2. gruntów ornych, na których nie jest prowadzona uprawa roślin
- do których została przyznana jednolita płatność obszarowa.

Uzupełniająca płatność podstawowa do powierzchni gruntów ornych, na których nie jest prowadzona uprawa roślin, przysługuje, jeżeli na gruntach tych:
1. rolnik dokonał zasiewu w celu podniesienia żyzności gleby przez wprowadzenie do niej świeżej masy roślinnej (zielony nawóz);
2. roślinność została przyorana lub wprowadzona do gleby na skutek zastosowania innego zabiegu mechanicznego w terminie do dnia 31 sierpnia roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie tej płatności;
3. uprawa nie jest prowadzona nie dłużej niż rok.

Uzupełniająca płatność podstawowa do działki rolnej będącej własnością Skarbu Państwa, państwowej osoby prawnej, jednostki samorządu terytorialnego lub samorządowej osoby prawnej przysługuje rolnikowi, który na dzień 31 maja danego roku ma do tej działki tytuł prawny.

Uzupełniająca płatność podstawowa podlega zmniejszeniom z tytułu dostarczenia etykiet lub dokumentów równoważnych do etykiet dotyczących konopi włóknistych po terminie 30 czerwca 2022 r. W przypadku, gdy siew konopi przypada po ostatecznym terminie złożenia wniosku o przyznanie płatności, etykiety lub inne dokumenty, będące równoważne do etykiet należy dostarczyć do dnia 30 czerwca 2022 r. Dostarczenie etykiet lub innych dokumentów, będących równoważnymi do etykiet w terminie od dnia 1 lipca 2022 r. do dnia 25 lipca 2022 r. skutkuje zmniejszeniem jednolitej płatności obszarowej, płatności za zazielenienie, uzupełniającej płatności podstawowej, płatności do powierzchni konopi włóknistych o 1% za każdy dzień roboczy, kwot przypadających na powierzchnię uprawy konopi, do której rolnik byłby uprawniony, jeżeli etykiety lub inne dokumenty równoważne dla etykiet zostałyby złożone w terminie.

Wykaz roślin, do których przysługuje uzupełniająca płatność podstawowa obejmuje aż 13 kategorii. Uzupełniającą płatnością podstawową jest objęta powierzchnia upraw następujących rodzajów roślin uprawianych w plonie głównym:
1. zboża;
2. rośliny oleiste – rzepak, rzepik, słonecznik i soja;
3. rośliny wysokobiałkowe – bób, bobik, łubin słodki i groch siewny;
4. rośliny strączkowe – wyka siewna, soczewica jadalna i ciecierzyca pospolita;
5. rośliny strączkowe pastewne;
6. len włóknisty i oleisty;
7. konopie włókniste;
8. rośliny przeznaczone na materiał siewny kategorii elitarny lub kwalifikowany, których gatunki są określone w załączniku nr 4 do rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania płatności bezpośrednich i przejściowego wsparcia krajowego, jeżeli uprawy tych roślin zostały objęte oceną polową, o której mowa w przepisach o nasiennictwie;
9. rośliny motylkowate drobnonasienne;
10. rośliny okopowe pastewne, z wyłączeniem ziemniaków pastewnych;
11. trawy na trwałych użytkach zielonych przeznaczone na susz paszowy;

eprasa.pl ddd411c448

12. mieszanki roślin motylkowatych drobnonasiennych z trawami na gruntach rolnych innych niż trwałe użytki zielone;
13. mieszanki między następującymi rodzajami roślin: zbożami, roślinami oleistymi, roślinami wysokobiałkowymi, roślinami strączkowymi, roślinami motylkowatymi drobnonasiennymi.

Dwa nowe pakiety

Kolejna istotna zmiana dotyczy rolników zainteresowanych płatnościami w ramach działania rolno-środowiskowo-klimatycznego. W tym roku liczba pakietów wchodząca w skład tych płatności została poszerzona o dwa nowe:
- Pakiet 8. Ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk;
- Pakiet 9. Retencjonowanie wody.

Wnioski za pośrednictwem PUE

W tegorocznym naborze, tak samo jak w ubiegłym roku, wnioski o płatności bezpośrednie i obszarowe z PROW składa się wyłącznie elektronicznie, lecz wprowadzona został pewna techniczna zmiana. W zeszłym roku można było zalogować się bezpośrednio do aplikacji eWniosekPlus, wypełnić formularz i wysłać go do ARiMR, natomiast w tym roku dostać się do tej aplikacji będzie można jedynie za pośrednictwem Platformy Usług Elektronicznych (PUE), która została udostępniona na portalu ARiMR. Wszystkie dane dostępu – login i hasło – z których dotychczas korzystał rolnik ubiegający się o płatności bezpośrednie oraz płatności obszarowe PROW pozostają bez zmian.

Rolnik ubiegający się o płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, płatności ONW, płatność rolno-środowiskowo-klimatyczną (PROW 2014-2020), płatność ekologiczną (PROW 2014-2020) musi posiadać prawo do użytkowania gruntów wskazanych we wniosku. Może to być uregulowane w formie np. aktu własności, umowy dzierżawy czy umowy ustnej. ■

Źródło: ARiMR

RED.

150 tys. zł premii dla młodych rolników

O 150 tys. zł na rozpoczęcie samodzielnego gospodarowania będzie się można starać w ARiMR od 31 marca do 29 maja.

Z premii dla młodych rolników mogą skorzystać osoby, które m.in. w dniu złożenia wniosku mają nie więcej niż 40 lat, posiadają odpowiednie kwalifikacje zawodowe lub zobowiążą się do ich uzupełnienia w ciągu 36 miesięcy od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy. Starający się o to wsparcie powinni być właścicielami gospodarstwa o powierzchni co najmniej 1 hektara, ale nie mogą wejść w jego posiadanie wcześniej niż 24 miesiące przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy. Młody rolnik musi również posiadać lub utworzyć, najpóźniej w ciągu 9 miesięcy od otrzymania decyzji o przyznaniu pomocy, gospodarstwo o wielkości ekonomicznej mieszczącej się w przedziale od 13 tys. euro do 150 tys. euro. Jego powierzchnia powinna być równa co najmniej średniej powierzchni gospodarstwa w kraju, a w województwach o średniej niższej od krajowej, powierzchnia nowo utworzonego gospodarstwa powinna osiągnąć wielkość średniej wojewódzkiej.

W ramach wsparcia młodzi rolnicy mogą otrzymać 150 tys. zł premii. Jest ona wypłacana w dwóch ratach. Pierwszą w wysokości 120 tys. zł otrzymuje się po spełnieniu warunków do przyznania pomocy, a druga rata płatności – 30 tys. zł – trafia do młodych rolników po realizacji biznesplanu. Otrzymane środki powinny być przeznaczone na prowadzenie gospodarstwa lub przygotowanie do sprzedaży wytwarzanych w nim produktów rolnych. Minimum 70 proc. otrzymanej kwoty należy zainwestować w środki trwałe. Przyznane przez ARiMR wsparcie można wykorzystać np. na zakup gruntów, maszyn, stada podstawowego zwierząt bądź prace budowlane.

Tegoroczny nabór będzie już 8. prowadzonym w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020. Dotychczas w ramach wszystkich przeprowadzonych naborów finansowanych z budżetu PROW 2014-2020 podpisanych zostało prawie 26 tys. umów o przyznaniu pomocy na kwotę ponad 3,27 mld zł.

Źródło: ARiMR

RED.

Rośliny przeznaczone na materiał siewny kategorii elitarny lub kwalifikowany, do których przysługuje uzupełniająca płatność podstawowa

NAZWA (GATUNEK) ROŚLINY
1. ZBOŻA
pszenica orkisz
2. OLEISTE I WŁÓKNISTE
len zwyczajny
konopie (odmiany o zawartości THC nieprzekraczającej 0,2 %)
3. TRAWY
mietlica psia
mietlica biała wa
mietlica rozłogowa
mietlica pospolita
rajgras wyniosły (rajgras francuski)
kupkówka pospolita
kostrzewa trzcinowa
kostrzewa owcza
kostrzewa łąkowa
kostrzewa czerwona
festulolium
życica wielokwiatowa (rajgras włoski i rajgras holenderski)
życica trwała (rajgras angielski)
życica mieszańcowa (rajgras oldenburski)
tymotka kolankowata
tymotka łąkowa
wiechlina gajowa
wiechlina łąkowa
wiechlina błotna i wiechlina zwyczajna
4. MOTYLKOWATE
siekiernica włoska
lucerna chmielowa
lucerna siewna (ekotypy)
lucerna siewna (odmiany)
esparceta siewna
koniczyna egipska (koniczyna aleksandryjska)
koniczyna białoróżowa (koniczyna szwedzka)
koniczyna krwistoczerwona (inkarnatka)
koniczyna łąkowa (koniczyna czerwona)
koniczyna biała
koniczyna biała odm. giganteum
koniczyna perska
wyka siewna
wyka kosmata

eprasa.pl ddd411c448

Szansa na dopłaty do nawozów

Rząd podjął decyzję o uruchomieniu programu dopłat do nawozów. Uchwała Rady Ministrów została zgłoszona do Komisji Europejskiej z prośbą o notyfikację.

Zgodnie z założeniami, pomoc dotyczy nawozów zakupionych od 1 września 2021 r. do 15 maja 2022 r. i będzie przysługiwała producentom rolnym, którym zagraża utrata płynności finansowej w związku z COVID–19.

Wysokość pomocy będzie ustalana jako iloczyn ilości ton zakupionych nawozów mineralnych (z wyłączeniem wapna nawozowego) i różnicy ceny wynikającej z faktur zakupu w okresie od 1 września 2021 r. do 15 maja 2022 w porównaniu do ceny z faktur z okresu 1 września 2020 r. do dnia 15 maja 2021 r. Jeśli rolnik nie posiada faktur sprzed roku – średnia cena będzie ogłoszona przez ministra właściwego do spraw rolnictwa w Biuletynie Informacji Publicznej.

Maksymalny limit pomocy będzie wynosił:

• 500 zł na 1 ha powierzchni upraw rolnych z wyłączeniem łąk i pastwisk oraz traw na gruntach ornych,

• 250 zł na 1 ha powierzchni łąk, pastwisk i traw na gruntach ornych z wyłączeniem powierzchni wspieranych w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 w zakresie działania rolno-środowiskowo-klimatycznego.

Dofinansowaniem może być objęte maksymalnie 50 ha.

Pomoc będzie przyznawana na wniosek producenta rolnego złożony do 16 maja 2022 r. do ARiMR. Do wniosku producent rolny będzie zobowiązany dołączyć faktury lub ich duplikaty bądź imienne dokumenty księgowe o równoznacznej wartości dowodowej dokumentujące zakup nawozów mineralnych, innych niż wapno nawozowe i wapno nawozowe zawierające magnez.

Budżet programu przewiduje pomoc w wysokości około 3,9 mld złotych.

Pomoc na zakup nawozów będzie mogła być udzielana od dnia ogłoszenia pozytywnej decyzji Komisji Europejskiej o jej zgodności ze wspólnym rynkiem.

Źródło: MRiRW

RED.

W 2022 r. można produkować na ugorach

Rolnicy będą mogli w roku 2022 prowadzić na ugorach produkcję w ramach zazielenienia. Na wniosek Polski i innych państw członkowskich Komisja Europejska przygotowała projekt decyzji umożliwiającej rolnikom w Polsce skorzystanie z odstępstwa od zakazu.

Zgodnie z projektem ugory te będzie można wykorzystać do produkcji żywności i pasz. Powodem odstępstwa jest potrzeba zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego w UE w obliczu konfliktu zbrojnego na Ukrainie. Decyzja umożliwi uznanie gruntów ugorowanych za odrębne uprawy w ramach dywersyfikacji upraw lub za obszary proekologiczne EFA, nawet jeśli na takich gruntach będzie miał miejsce wypas, zbiór w celu produkcyjnym lub uprawa. Na ugorach objętych odstępstwem w ramach obszarów EFA będzie można stosować środki ochrony roślin.

Odstępstwo nie obejmuje ugorów z roślinami miododajnymi uznawanymi za EFA. W MRiRW trwają prace mające na celu wdrożenie decyzji do przepisów krajowych.

Źródło: MRiRW

RED.

eprasa.pl ddd411c448

Okienko dla rolnika

Na portalu Gov.pl uruchomiona została osobna podstrona poświęcona działaniom na rzecz rolników w ramach tzw. „Okienka dla rolnika".

Jakie funkcjonalności oferuje „Okienko dla rolnika" w początkowym okresie swojego funkcjonowania?

W pierwszej odsłonie „Okienka dla rolnika" dostępne są trzy e-usługi:

- złóż wniosek o oszacowanie spowodowanych przez suszę strat w uprawach rolnych,
- złóż wniosek o przyznanie płatności obszarowych i PROW,
- korzystaj z portalu IRZplus.

Wyżej wymienione sprawy można załatwić przez internet, bez wychodzenia z domu.

Dodatkowo, w zakładce „Dla Rolnika" udostępniono 12 innych usług w postaci kart informacyjno-formularzowych, które mówią o sposobie załatwienia danej sprawy, wymaganych dokumentach, a także zawierają odniesienia do formularzy, w przypadku jeśli są wymagane. Udostępnione usługi, w formie kart informacyjno-formularzowych, dotyczą:

1. Złożenia wniosku do KRUS o emeryturę rolniczą,
2. Złożenia wniosku do KRUS o rentę rodzinną,
3. Złożenia wniosku do KRUS o zasiłek macierzyński,
4. Złożenia wniosku do KRUS o zasiłek pogrzebowy,
5. Zgłoszenia pomocnika do ubezpieczenia w KRUS,
6. Zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego rolników,
7. Zgłoszenia do ubezpieczenia zdrowotnego,
8. Złożenia wniosku o wydanie świadectwa fitosanitarnego,
9. Uzyskania wpisu do urzędowego rejestru podmiotów profesjonalnych
10. Zgłoszenia ekologicznego materiału siewnego, nasion i wegetatywnego materiału nasadzeniowego do Wykazu ekologicznego materiału siewnego,
11. Uzyskania pozwolenia na zastosowanie konwencjonalnego materiału siewnego w rolnictwie ekologicznym,
12. Skorzystania z portalu ogłoszeń na platformie eRolnik.

Udostępniona zakładka „Dla Rolnika" jest pierwszym krokiem mającym na celu zebranie usług dedykowanych rolnikom w jednym miejscu. Strona będzie sukcesywnie uzupełniana o nowe e-usługi.

Link do strony: www.gov.pl/web/gov/uslugi-dla-rolnika ■

Źródło: MRiRW

RED.

Wymiar składki na ubezpieczenie zdrowotne za domowników z działów specjalnych produkcji rolnej i pomocników rolnika od 1 kwietnia 2022 r.

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego informuje, że przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw, włącznie z wypłatami z zysku, w czwartym kwartale 2021 r. wynosiło 6 221,04 zł (M.P z 2022 r. poz. 82). W związku z powyższym od 1 kwietnia wymiar składki na ubezpieczenie zdrowotne za: domowników w gospodarstwach rolnych stanowiących samoistne działy specjalne produkcji rolnej oraz pomocników rolnika stanowić będzie 187 zł miesięcznie (tj. 9% od kwoty podstawy wymiaru stanowiącej 33,4% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku). ■

Źródło: KRUS

RED.

eprasa.pl ddd411c448

Modernizacja gospodarstw: ruszyły dwa nabory

Od 29 marca do 27 maja można ubiegać się o wsparcie finansowe na „Modernizację gospodarstw rolnych" w dwóch obszarach – rozwój produkcji prosiąt oraz nawadniania w gospodarstwie.

Dofinansowanie inwestycji w produkcję prosiąt

O dofinansowanie inwestycji w produkcję prosiąt (obszar A) mogą się ubiegać rolnicy m.in. posiadający gospodarstwo rolne o powierzchni od 1 ha do 300 ha, którego wielkość ekonomiczna wynosi od 13 tys. euro do 250 tys. euro lub prowadzący dział specjalny produkcji rolnej. Wyjątek stanowią gospodarstwa osób wspólnie składających wniosek. W takim przypadku wielkość ekonomiczna pojedynczego gospodarstwa może być mniejsza niż 13 tys. euro, przy czym suma wielkości ekonomicznej wszystkich gospodarstw musi wynosić co najmniej 15 tys. euro, a po zrealizowaniu inwestycji w każdym gospodarstwie powinna osiągnąć co najmniej 13 tys. euro. Rolnik musi udokumentować osiągnięcie przychodu z działalności rolniczej w wysokości co najmniej 5 tys. zł. Warunek ten nie dotyczy prowadzących działalność rolniczą przez okres krótszy niż 12 miesięcy, które poprzedzają miesiąc złożenia wniosku o przyznanie pomocy.

Inwestycja zrealizowana w tym obszarze wsparcia musi doprowadzić do osiągnięcia wzrostu wartości dodanej brutto w gospodarstwie (GVA) co najmniej o 10 proc.

Refundacji w ramach inwestycji w obszarze rozwoju produkcji prosiąt podlegają m.in. koszty budowy, przebudowy, remontu połączonego z modernizacją budynków lub budowli wykorzystywanych do produkcji rolnej; koszty zakupu lub leasingu, zakończonego przeniesieniem prawa własności, nowych maszyn, urządzeń, wyposażenia do produkcji rolnej, w tym przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie, do wartości rynkowej majątku; koszty budowy albo zakupu elementów infrastruktury technicznej wpływających bezpośrednio na warunki prowadzenia działalności rolniczej. Oprócz tego refundacją są objęte tzw. koszty ogólne, czyli te związane z przygotowaniem i realizacją inwestycji. Mogą to być np. koszty przygotowania dokumentacji technicznej – kosztorysów, projektów architektonicznych lub budowlanych, ocen lub raportów oddziaływania na środowisko, dokumentacji geologicznej i tym podobnych. Są to również koszty sprawowania nadzoru inwestorskiego lub autorskiego oraz związane z kierowaniem robotami budowlanymi, ale również opłaty za konsultacje, doradztwo na temat zrównoważenia środowiskowego i gospodarczego. Koszty ogólne nie mogą jednak przekroczyć 10 proc. pozostałych kosztów kwalifikowalnych.

Limit wsparcia, jakie można otrzymać w całym okresie realizacji PROW 2014-2020 w obszarze rozwój produkcji prosiąt, to 900 tys. zł., lecz w przypadku inwestycji niezwiązanych bezpośrednio z budową, modernizacją budynków inwentarskich, w tym ich wyposażeniem, maksymalna wysokość pomocy wynosi 200 tys. zł. Wsparcie jest, co do zasady, przyznawane w postaci refundacji części kosztów kwalifikowanych. Standardowo wynosi 50 proc., a w przypadku, gdy ubiega się o nie młody rolnik lub gdy robi to wspólnie kilku gospodarzy, poziom dofinansowania jest wyższy i sięga 60 proc.

Wsparcie inwestycji w nawadnianie

Z kolei wsparcie inwestycji w nawadnianie skierowane jest do rolników, którzy posiadają gospodarstwo rolne o powierzchni od 1 ha do 300 ha lub prowadzą produkcję w zakresie działów specjalnych produkcji rolnej. Przyznanie pomocy nie jest natomiast uzależnione od wielkości ekonomicznej gospodarstwa oraz wykazania wzrostu GVA. Starający się o to wsparcie musi udokumentować osiągnięcie przychodu z działalności rolniczej w wysokości co najmniej 5 tys. zł. Podobnie jak miało to miejsce w przypadku obszaru A, wymóg ten dotyczy prowadzących działalność rolniczą przez okres krótszy niż 12 miesięcy, które poprzedzają miesiąc złożenia wniosku o przyznanie pomocy.

Wsparcie można otrzymać na wykonanie nowego nawodnienia, ulepszenie istniejącej instalacji nawadniającej oraz ulepszenie instalacji nawadniającej wraz z powiększeniem nawadnianego obszaru. Poza tym dofinansowanie obejmuje koszty wykonanie ujęć wody, zakup nowych maszyn i urządzeń wykorzystywanych do nawadniania w gospodarstwie, budowy albo zakupu elementów infrastruktury technicznej niezbędnych do nawadniania.

Maksymalna kwota pomocy, jaką można otrzymać w całym okresie realizacji PROW 2014-2020 w tym obszarze, to 100 tys. zł. Wsparcie przyznawane jest w postaci refundacji części kosztów kwalifikowanych. Standardowo wynosi 50 proc., a w przypadku gdy o środki finansowe ubiega się młody rolnik, poziom dofinansowania sięga 60 proc. ■

Źródło: ARiMR

RED.

eprasa.pl ddd411c448

Wsparcie na tworzenie zadrzewień śródpolnych

O pomoc na tworzenie zadrzewień śródpolnych będzie można ubiegać się od 1 czerwca do 31 lipca w Biurach Powiatowych ARiMR.

18 lutego opublikowane zostało rozporządzenie ministra rolnictwa określające szczegółowe warunki przyznania wsparcia na zadrzewienie w ramach PROW 2014-2020. Wsparcie przyznawane będzie rolnikom oraz jednostkom samorządu terytorialnego na założenie zadrzewień o powierzchni 0,1-0,5 ha i szerokości nie większej niż 20 m. Zadrzewienia takie możliwe będą do wprowadzenia na gruntach ornych. W składzie gatunkowym nasadzeń preferowane będą gatunki liściaste (co najmniej 90% udziału). Pomoc na założenie zadrzewienia, w zależności od nachylenia terenu, wyniesie od 10 892 zł/ha do 13 664 zł/ha. Dodatkowo przyznawane będzie wsparcie na ochronę drzew i krzewów przed zniszczeniami od zwierzyny.

Zadrzewienia założone w ramach PROW 2014-2020 uprawnione będą do płatności bezpośrednich. Ponadto planowane jest wprowadzenie wsparcia (w ramach ekoschematów, tj. przyszłych płatności I filara WPR związanych z praktykami podejmowanymi na rzecz ochrony środowiska i klimatu) na utrzymanie tych zadrzewień.

Dzięki wsparciu z PROW 2014-2020 nowe zadrzewienia śródpolne stanowić będą element krajobrazu istotny dla zachowania bioróżnorodności obszarów rolnych, miejsca bytowania wielu organizmów i bazę pokarmową m.in. dla ptaków i owadów zapylających, wspomagając tym samym utrzymanie równowagi ekologicznej w systemach rolniczych. Zadrzewienia będą odgrywać ważną rolę dla produkcji rolnej poprzez m.in. zwiększanie retencji krajobrazowej, poprawę jakości wód, ograniczenie skutków suszy oraz zapobieganie erozji glebowej. ■

Źródło: gov.pl/web/rolnictwo

RED.

35,5 mln zł pomocy dla pszczelarzy

Od 1 kwietnia do 31 maja o dodatkowe środki finansowe będą się mogli ubiegać hodowcy pszczół.

To już kolejny rok, gdy Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oferuje takie wsparcie. Ma ono charakter pomocy de minimis w rolnictwie. O dofinansowanie, podobnie jak w ubiegłym roku, będą się mogli starać pszczelarze prowadzący działalność nadzorowaną w zakresie utrzymywania pszczół wpisanych do rejestru prowadzonego przez Powiatowego Lekarza Weterynarii oraz posiadający numer ewidencji producentów nadany przez Agencję. Jeżeli hodowca pszczół chce otrzymać pomoc, a nie jest zarejestrowany w ARiMR, musi wystąpić o nadanie numeru ewidencyjnego najpóźniej w dniu składania wniosku o wsparcie. Wsparcie wynosi 20 zł do każdej przezimowanej rodziny pszczelej. Wnioski będą przyjmować biura powiatowe ARiMR. Wzory dokumentów zostaną udostępnione na stronie Agencji w dniu rozpoczęcia naboru czyli 1 kwietnia 2022 r. ■

Źródło: ARiMR

RED.

eprasa.pl ddd411c448

Przewaga kontraktowa – nowe przepisy

W grudniu ub.r. weszła w życie nowa ustawa o przewadze kontraktowej. Wprowadzone zmiany poprawią sytuację rolników i dostawców produktów w kontaktach z największymi podmiotami na rynku rolno-spożywczym.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) może interweniować w przypadku nieuczciwego wykorzystywania przewagi kontraktowej na rynku rolno-spożywczym od 2017 r. Obecna zmiana przepisów wynika z implementacji unijnej dyrektywy 2019/633 w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych w relacjach między przedsiębiorcami w łańcuchu dostaw produktów rolnych i spożywczych. Głównym celem nowej ustawy, podobnie jak obowiązujących przepisów, jest eliminowanie nieuczciwych praktyk handlowych wymierzonych np. w rolników czy dostawców produktów do dużych sieci handlowych.

Czym jest przewaga kontraktowa? Czy samo posiadanie takiej przewagi jest zakazane?

Przewaga kontraktowa związana jest z występowaniem znaczącej dysproporcji w potencjale ekonomicznym między kontrahentami. W ustawie zostało zawarte domniemanie, zgodnie z którym ta dysproporcja występuje w przypadku przekroczenia przez jedną ze stron umowy określonego progu rocznych obrotów, zależnego od wysokości obrotu uzyskiwanego przez słabszego ekonomicznie kontrahenta.

Przykładowo jeśli roczny obrót dostawcy nie przekracza równowartości 2 mln euro, to przewagę nad nim będzie posiadał nabywca, którego roczny obrót przekracza tę kwotę.

Na czym polegają praktyki bezwzględnie zakazane (tzw. praktyki „czarne")?

Do praktyk bezwzględnie zakazanych zalicza się m.in.:

• anulowanie przez nabywcę zamówienia w czasie krótszym niż 30 dni przed przewidywanym terminem dostarczenia łatwo psujących się produktów rolnych lub spożywczych;

• żądanie przez nabywcę od dostawcy zapłaty za pogorszenie się stanu lub utratę produktów rolnych lub spożywczych, do których doszło w obiektach nabywcy lub po przejściu własności tych produktów na nabywcę z przyczyn niezawinionych przez dostawcę;

• grożenie podjęciem handlowych działań odwetowych lub ich podejmowanie przeciwko dostawcy, jeżeli ten korzysta z praw przysługujących mu na mocy umowy lub przepisów prawa;

• nieuzasadnione obniżanie należności z tytułu dostarczenia produktów rolnych lub spożywczych po ich przyjęciu przez nabywcę w całości albo w umówionej części, w szczególności na skutek żądania udzielenia rabatu.

Na czym polegają praktyki dozwolone pod określonymi w ustawie warunkami (tzw. praktyki „szare")?

Zgodnie z ustawą stosowanie praktyk „szarych" jest dozwolone pod warunkiem, że zostały one uprzednio jasno i jednoznacznie uzgodnione w umowie między nabywcą a dostawcą. Wskazane praktyki polegają m.in. na:

• zwrocie przez nabywcę dostawcy niesprzedanych produktów, bez zapłaty za te produkty lub za ich unieszkodliwianie;

• pobieraniu od dostawcy opłaty stanowiącej warunek przechowywania, prezentowania lub oferowania do sprzedaży jego produktów lub udostępniania takich produktów na rynku;

• żądaniu przez nabywcę od dostawcy ponoszenia całości lub części kosztów obniżek cen produktów sprzedawanych przez nabywcę w ramach organizowanej przez nabywcę promocji.

UOKiK uruchomił specjalny formularz, który ułatwi zgłoszenie nieprawidłowości: ankieta.uokik.gov.pl/formularz-przewaga-kontraktowa

Źródło: UOKiK

RED.

eprasa.pl ddd411c448

INFORMACJA HANDLOWO-RYNKOWA

Na podstawie informacji zebranych w TZD opracowali
Ewa Wenc i Kazimierz Niegowski

Wybrane ceny w dniu 2.03.2022 r.

Produkty rolne - ceny skupu netto

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
Gryka	dt	-	300,00	250,00	-	-	-	275,00	250,00	300,00
Jęczmień konsumpcyjny	dt	103,75	107,00	111,00	115,00	-	113,75	110,10	103,75	115,00
Kukurydza	dt	-	97,50	120,00	-	-	-	108,75	97,50	120,00
Łubin słodki	dt	116,00	120,00	136,67	-	-	-	124,22	116,00	136,67
Owies konsumpcyjny	dt	95,00	86,67	90,00	-	-	-	90,56	86,67	95,00
Owies paszowy	dt	80,00	84,67	-	-	-	-	82,33	80,00	84,67
Peluszka	dt	125,00	120,00	130,00	-	-	-	125,00	120,00	130,00
Pszenica konsumpcyjna	dt	123,30	134,83	132,50	149,00	-	140,83	136,09	123,30	149,00
Pszenica paszowa	dt	112,50	123,67	123,33	145,00	-	130,25	126,95	112,50	145,00
Pszenżyto	dt	102,67	111,83	112,33	117,50	-	112,50	111,37	102,67	117,50
Jałówki opasane (kl. E)	kg	8,75	-	10,00	10,00	-	7,88	9,16	7,88	10,00
Maciory i braki	kg	2,50	-	2,00	-	2,53	2,00	2,26	2,00	2,53
Mleko	l	1,82	1,90	1,80	1,90	1,87	1,89	1,86	1,80	1,90
Młode bydło opasowe (kl. A)	kg	9,50	-	10,75	11,00	-	9,97	10,31	9,50	11,00
Tuczniki kl. I	kg	4,29	4,00	4,50	4,00	3,60	3,75	4,02	3,60	4,50

Pasze - ceny brutto

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
dla bydła										
Koncentrat CJ	dt	-	255,00	217,00	-	260,00	-	244,00	217,00	260,00
Koncentrat KBO	dt	-	-	235,00	266,00	225,00	273,00	249,75	225,00	273,00
Koncentrat KBW	dt	-	-	-	-	296,00	316,00	306,00	296,00	316,00
Mieszanka B	dt	-	-	170,00	-	160,00	-	165,00	160,00	170,00
dla trzody										
Koncentrat L	dt	-	291,50	301,33	284,00	-	318,75	298,90	284,00	318,75
Koncentrat LP	dt	-	280,00	288,00	-	-	-	284,00	280,00	288,00
Koncentrat prosiak	dt	-	300,00	327,00	-	-	316,50	314,50	300,00	327,00
Koncentrat PW	dt	-	261,00	294,30	255,00	240,00	-	262,58	240,00	294,30
Koncentrat T	dt	-	286,00	294,13	292,50	287,00	306,00	293,13	286,00	306,00
Mieszanka L	dt	-	164,00	182,00	169,00	-	-	171,67	164,00	182,00
Mieszanka LK	dt	-	188,00	177,63	154,00	180,00	178,00	175,53	154,00	188,00
Mieszanka PP finiszer	dt	-	166,50	167,00	-	160,00	180,00	168,38	160,00	180,00
Mieszanka PP grower	dt	162,00	184,00	172,50	152,50	168,00	180,00	169,83	152,50	184,00
Mieszanka PP starter	dt	315,00	292,00	264,00	312,00	261,00	287,38	288,56	261,00	315,00
Mieszanka PW	dt	220,00	203,50	206,50	218,50	176,00	216,65	206,86	176,00	220,00
Prowit T	dt	-	245,00	270,40	-	256,00	-	257,13	245,00	270,40
inne										
Otręby pszenne	dt	-	-	114,20	130,00	121,00	116,00	120,30	114,20	130,00
Śruta kukurydziana	dt	-	172,00	160,00	-	151,65	144,00	156,91	144,00	172,00
Śruta sojowa	dt	-	-	-	-	-	252,00	252,00	252,00	252,00

eprasa.pl ddd411c448

Nawozy i środki ochrony roślin - ceny brutto

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
Amofoska 4-16-18	dt	-	195,00	184,00	210,00	-	-	196,33	184,00	210,00
Fosforan amonu/Polidap 18-46	dt	360,00	370,00	340,00	-	350,00	350,63	354,13	340,00	370,00
Inhibitor do mieszania z mocznikiem	l	-	-	-	-	-	18,00	18,00	18,00	18,00
Korn -Kali 40	dt	190,00	-	205,00	-	203,50	201,00	199,88	190,00	205,00
Lubofoska, Tarnogran lub NPK jesienne (4-6 % N)	dt	-	200,00	165,00	-	205,00	170,00	185,00	165,00	205,00
Mocznik bez dodatków 46	dt	387,50	390,00	360,00	-	400,00	391,00	385,70	360,00	400,00
Mocznik otoczkowany 46	dt	-	-	-	-	375,00	378,00	376,50	375,00	378,00
Mocznik z inhibitorem ureazy	dt	395,00	-	397,00	-	-	384,00	392,00	384,00	397,00
Polifoska 6-20-30	dt	294,95	280,50	284,00	283,00	290,67	274,16	284,55	274,16	294,95
Polifoska 8-24-24	dt	-	279,00	288,00	285,00	274,00	285,53	282,31	274,00	288,00
RSM - wodny roztwór saletrzano-mocznikowy 32	l	2,65	2,70	2,55	2,80	3,59	2,82	2,85	2,55	3,59
Saletra amonowa 32	dt	295,00	310,00	289,50	300,00	291,00	302,00	297,92	289,50	310,00
Saletra amonowa 34	dt	305,00	298,50	295,00	305,33	299,30	306,25	301,56	295,00	306,25
Saletra CAN 27	dt	265,00	290,00	-	-	-	250,00	268,33	250,00	290,00
Saletrzak/Salmag 28	dt	280,00	290,00	279,00	260,00	295,00	277,58	280,26	260,00	295,00
Saletrzak/Yara Bela 27	dt	267,50	275,00	250,00	280,00	263,00	267,00	267,08	250,00	280,00
Sól potasowa 60	dt	245,00	275,00	277,00	265,40	265,50	274,00	266,98	245,00	277,00
Agil-S 100 EC	l	-	105,00	-	-	-	125,30	115,15	105,00	125,30
Betanal MaxxPro 209 OD	l	-	-	-	-	119,75	-	119,75	119,75	119,75
Boogie Xpro 400 EC	l	-	201,00	-	-	-	192,80	196,90	192,80	201,00
Bulldock 025 EC	l	-	53,00	-	-	-	53,89	53,44	53,00	53,89
Butisan 400 SC	l	-	-	-	-	108,40	99,57	103,99	99,57	108,40
Caramba 60 SL/Sirena 60 EC	l	98,00	-	-	-	-	-	98,00	98,00	98,00
Caryx 240 SL	l	136,00	129,50	-	-	138,85	-	134,78	129,50	138,85
CCC 720 SL	l	12,23	12,00	-	11,60	10,50	13,77	12,02	10,50	13,77
Chwastox Turbo 340 SL	l	35,80	31,50	39,50	33,18	34,22	38,35	35,42	31,50	39,50
Coragen 200 SC	l	1 500,00	1 130,00	-	-	1 345,00	1 477,13	1 363,03	1 130,00	1 500,00
Cyperkill Max 500 EC	l	-	200,00	-	-	195,00	-	197,50	195,00	200,00
Decis Mega 50 EW	l	-	153,50	168,00	-	138,25	150,00	152,44	138,25	168,00
Delan 700 WG	kg	-	258,00	-	-	-	-	258,00	258,00	258,00
Delmetros 100 SC	l	-	182,00	-	176,39	179,00	180,00	179,35	176,39	182,00
Glean 75 WG	100 g	-	70,00	-	-	-	-	70,00	70,00	70,00
Goal 480 SC	l	-	278,00	-	-	250,00	281,20	269,73	250,00	281,20
Karate Zeon 050 CS	l	-	123,00	-	130,00	128,50	129,25	127,69	123,00	130,00

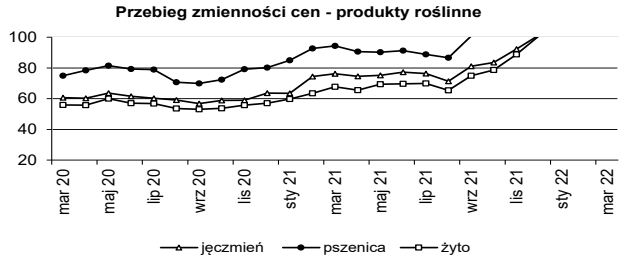

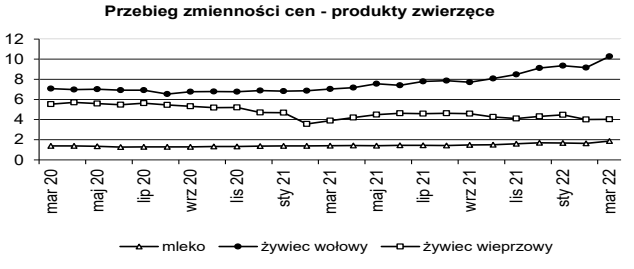

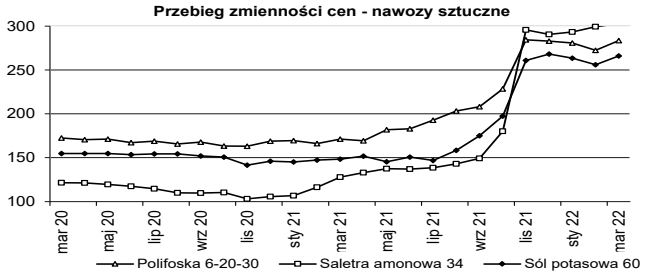

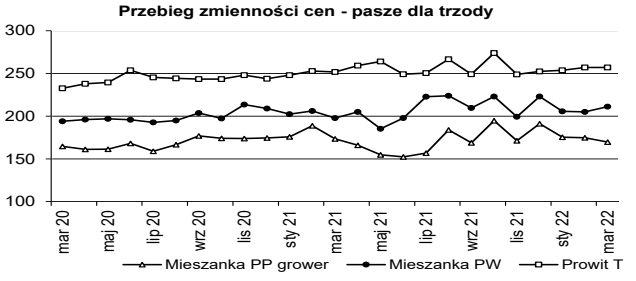

eprasa.pl ddd411c448

Produkty rolne - ceny sprzedaży u rolników i na targowiskach

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
Cielę (40-45 kg)	szt.	-	1 000,00	730,00	860,00	700,00	700,00	798,00	700,00	1 000,00
Jaja kurze średnie (50-60 g)	szt.	0,93	1,03	0,97	0,85	1,00	1,01	0,97	0,85	1,03
Jałówka cielna powyżej 1,5 r.	szt.	-	4 200	-	5 150	5 500	4 000	4 713	4 000	5 500
Jęczmień	dt	-	100,00	-	110,00	125,00	120,00	113,75	100,00	125,00
Krowa mleczna 3-5 lat	szt.	-	4 500	4 600	5 000	5 000	4 600	4 740	4 500	5 000
Mieszanka zbożowa	dt	-	110,00	100,00	100,00	100,00	-	102,50	100,00	110,00
Miód	l	39,17	41,67	37,67	40,83	40,50	38,50	39,72	37,67	41,67
Mleko krowie	l	2,25	2,33	2,60	2,50	3,00	2,13	2,47	2,13	3,00
Obornik	t	-	110,00	-	100,00	100,00	-	103,33	100,00	110,00
Owies	dt	-	100,00	-	100,00	110,00	110,00	105,00	100,00	110,00
Prosię (15 - 20 kg)	szt.	-	180,00	170,00	140,00	150,00	-	160,00	140,00	180,00
Pszenica	dt	120,00	130,00	130,00	130,00	140,00	160,00	135,00	120,00	160,00
Pszenżyto	dt	-	100,00	100,00	110,00	130,00	130,00	114,00	100,00	130,00
Siano łąkowe prasowane	t	-	330,00	300,00	250,00	250,00	-	282,50	250,00	330,00
Słoma zbożowa prasowana	t	-	200,00	-	180,00	200,00	-	193,33	180,00	200,00
Ziemniaki jadalne min. 50 kg	dt	130,00	160,00	120,00	155,00	135,00	145,00	140,83	120,00	160,00

Usługi rolnicze i olej napędowy - ceny brutto

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
Bronowanie	ha	140,00	110,00	135,00	106,67	112,50	100,00	117,36	100,00	140,00
Foliowanie bel sianokiszonki	szt.	-	35,00	-	-	-	-	35,00	35,00	35,00
Koszenie traw	ha	170,00	150,00	145,00	150,00	145,50	173,16	155,61	145,00	173,16
Najem pracownika - prace dorywcze	h	20,00	20,00	20,00	23,00	23,33	20,00	21,06	20,00	23,33
Olej napędowy	l	5,89	5,88	5,84	6,20	6,16	6,02	6,00	5,84	6,20
Oprysk roślin	ha	90,00	85,00	75,00	86,67	80,00	76,67	82,22	75,00	90,00
Orka głęboka	ha	270,00	325,00	295,00	270,00	275,00	273,33	284,72	270,00	325,00
Prasa rolująca sł./siano (bele od Ø 1,5 m)	szt.	25,00	30,00	-	-	-	-	27,50	25,00	30,00
Prasa rolująca sł./siano (bele ok. Ø 1,2 m)	szt.	25,00	15,00	15,00	20,00	-	30,00	21,00	15,00	30,00
Roztrząsanie obornika z załadunkiem	t	80,00	40,00	80,00	60,00	72,50	-	66,50	40,00	80,00
Sadzenie ziemniaków	ha	-	200,00	-	220,00	-	-	210,00	200,00	220,00
Siew zbóż agregatem uprawowo siewnym	ha	217,50	240,00	233,33	225,00	265,00	216,67	232,92	216,67	265,00
Siew zbóż siewnikiem	ha	240,00	155,00	186,67	183,33	200,00	150,00	185,83	150,00	240,00
Talerzowanie	ha	190,00	185,00	190,00	166,67	162,50	153,20	174,56	153,20	190,00
Transport ciągnik z przyczepą do 12 t	h	140,00	115,00	120,00	110,00	126,50	147,90	126,57	110,00	147,90
Transport ciągnik z przyczepą powyżej 12 t	h	180,00	120,00	170,00	136,67	180,00	200,00	164,44	120,00	200,00
Uprawa agregatem uprawowym	ha	225,00	190,00	155,00	176,67	250,00	174,00	195,11	155,00	250,00
Włókowanie	ha	-	85,00	140,00	105,00	-	130,20	115,05	85,00	140,00
Wynajem ciągnika do 80 KM	h	-	130,00	-	110,00	100,00	118,00	114,50	100,00	130,00
Wynajem ciągnika powyżej 80 KM	h	-	150,00	200,00	150,00	120,00	200,00	164,00	120,00	200,00
Zbiór buraków kombajnem	ha	-	-	-	875,00	-	-	875,00	875,00	875,00
Zbiór kombajnem z rozdrobn. słomy	ha	395,00	370,00	375,00	400,00	350,00	432,00	387,00	350,00	432,00
Zbiór kombajnem zbożowym	ha	335,00	345,00	350,00	360,00	389,75	378,00	359,63	335,00	389,75
Zbiór kukurydzy sieczkarnią polową	ha	-	-	-	400,00	-	-	400,00	400,00	400,00
Zbiór traw przyczepą samozbierającą	ha	-	150,00	-	160,00	-	-	155,00	150,00	160,00

Uwaga: Opracowano na podstwie informacji zebranych w PZDR, szersze informacje cenowo-rynkowe na naszej stronie internetowej www.zodr.pl

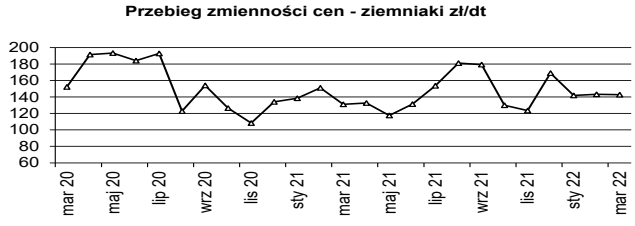

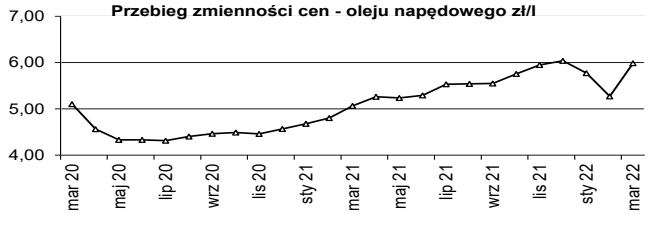

eprasa.pl ddd411c448

RYNKI ROLNE

Wszystkie przedstawione poniżej dane są zbierane i udostępniane przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w ramach Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej, i udostępniane w formie tygodniowych biuletynów na stronie www.minrol.gov.pl

1. Średnie ceny w przedsiębiorstwach prowadzących zakupy zboża (zł/tonę, bez VAT)

Regiony: Centralno-wschodni - województwa: lubelskie, łódzkie, mazowieckie, podlaskie, warmińsko-mazurskie; Południowy: dolnośląskie, małopolskie, opolskie, podkarpackie, śląskie, świętokrzyskie; Północno-zachodni: kujawsko-pomorskie, lubuskie, pomorskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie. nld - niewystarczająca liczba danych do prezentacji

Towar		Polska			REGIONY								
					Centralno-Wschodni			Południowy			Północno-Zachodni		
		13.03	6.03	zmiana [%]	13.03	6.03	zmiana [%]	13.03	6.03	zmiana [%]	13.03	6.03	zmiana [%]
Pszenica	kons.	1558	1464	6,4	1593	1579	0,8	1412	1317	7,2	1647	1384	19,0
	pasz.	1476	1331	10,9	1511	1363	10,9	1425	1323	7,7	1467	1321	11,0
Żyto	kons.	1214	1132	7,2	1171	1110	5,4	nld	nld	--	1276	1177	8,4
	pasz.	1146	1194	-4,0	1171	1102	6,2	nld	nld	--	1123	1207	-6,9
Jęczmień	kons.	1215	1179	3,1	nld	nld	--	nld	nld	--	nld	nld	--
	pasz.	1224	1197	2,3	1194	1174	1,6	1106	1118	-1,0	1243	1218	2,1
	browar.	1314	1327	-1,0	nld	nld	--	--	--	--	1335	1395	-4,3
Kukurydza	pasz.	1321	1213	8,9	1427	1299	9,9	1172	nld	--	1268	1156	9,7
Owies	kons.	1158	1090	6,2	--	--	--	nld	--	--	1160	1090	6,5
	pasz.	1009	966	4,5	980	961	2,0	nld	--	--	1024	nld	--
Pszenżyto	pasz.	1294	1195	8,3	1276	1168	9,2	1268	1159	9,5	1307	1222	6,9

2. Średnie miesięczne ceny netto zbóż monitorowanych przez zintegrowany system rolniczej informacji rynkowej

Rodzaj ziarna		luty '21	marzec '21	kwiecień '21	maj '21	czerwiec '21	lipiec '21	sierpień '21	wrzesień '21	październik '21	listopad '21	grudzień '21	styczeń '22	luty '22
Pszenica	kons.	936	954	941	969	960	868	917	1003	1079	1199	1316	1297	1274
	pasz.	940	977	977	983	996	914	913	997	1073	1182	1272	1267	1247
Żyto	kons.	668	709	728	743	775	644	686	805	865	986	1097	1131	1085
	pasz.	694	721	728	746	798	691	711	800	885	963	1041	1068	1018
Jęczmień	kons.	765	786	815	822	837	685	753	834	905	986	1154	1110	1121
	pasz.	776	828	847	863	886	717	754	851	897	963	1106	1155	1119
	browar.	801	831	899	923	961	731	813	819	976	1077	1205	1256	1289
Kukurydza	pasz.	862	888	932	1002	1024	1010	1033	1087	955	1007	1044	1072	1106
Owies	kons.	641	673	656	624	603	567	603	673	761	944	1039	932	1051
	pasz.	608	637	621	619	636	627	595	671	678	776	892	949	934
Pszenżyto	pasz.	795	832	837	855	898	781	796	874	934	1047	1192	1178	1141

3. Ceny zakupu tuczników wg EUROP w kraju i makroregionach (bez VAT)

(masa ciepła poubojowa zł/t)

Regiony: Północny - województwa: kujawsko-pomorskie, pomorskie, warmińsko-mazurskie, Środkowo-wschodni: łódzkie, mazowieckie, podlaskie, Południowo-wschodni: lubelskie, małopolskie, podkarpackie, śląskie, świętokrzyskie, Zachodni: dolnośląskie, lubelskie, opolskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie.

Klasa pół-tusz	Polska			REGIONY											
				Północny			Środkowo-Wsch.			Południowo-Wsch.			Zachodni		
	13.03	6.03	zmiana [%]	13.03	6.03	zmiana [%]	13.03	6.03	zmiana [%]	13.03	6.03	zmiana [%]	13.03	6.03	zmiana [%]
S	7 917	6 646	19,1	7 259	6 485	11,9	8 074	6 924	16,6	8 082	6 672	21,1	8 091	6 448	25,5
E	7 990	6 662	19,9	7 730	6 631	16,6	8 018	6 863	16,8	8 009	6 617	21,0	8 074	6 497	24,3
U	7 769	6 351	22,3	7 594	6 273	21,1	7 850	6 583	19,3	7 534	6 203	21,5	7 852	6 233	26,0
R	7 426	5 980	24,2	*	*	*	7 544	6 291	19,9	6 961	5 795	20,1	7 600	5 907	28,7
O	6 574	4 461	47,4	*	*	*	*	*	*	*	*	*	6 567	4 157	58,0
P	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
RAZEM	**7 931**	**6 614**	**19,9**	**7 511**	**6 525**	**15,1**	**8 014**	**6 853**	**16,9**	**7 992**	**6 588**	**21,3**	**8 042**	**6 436**	**25,0**

4. Ceny zakupu bydła rzeźnego wg makroregionów

(waga żywca zł/t, tygodniowe zmiany cen oraz struktury zakupu w %)

Regiony: Północny - województwa: podlaskie, pomorskie, warmińsko-mazurskie, zachodniopomorskie, Centralny: kujawsko-pomorskie, mazowieckie, łódzkie, wielkopolskie, lubuskie, Południowy: lubelskie, małopolskie, podkarpackie, świętokrzyskie, dolnośląskie, opolskie, śląskie.

Kategoria bydła	REGIONY											
	Centralny				Południowy				Północny			
	13.03 w.ż.	zmiana [%]	śr. masa tuszy ciepł. [kg]	strukt. zakupu [%]	13.03 w.ż.	zmiana [%]	śr. masa tuszy ciepł. [kg]	strukt. zakupu [%]	13.03 w.ż.	zmiana [%]	śr. masa tuszy ciepł. [kg]	strukt. zakupu [%]
Bydło ogółem	10,20	1,5	322,4	100,0	10,14	1,7	314,5	100,0	9,89	1,0	310,2	100,0
bydło 8-12 m-cy (Z)	10,42	3,8	250,0	0,2	10,53	8,6	246,2	0,2	--	--	--	--
byki 12-24 m-ce (A)	11,03	2,1	351,4	39,3	10,93	1,4	342,8	39,9	10,79	2,3	349,3	23,3
byki > 24 m-cy (B)	10,88	1,5	400,6	8,4	11,00	1,9	396,7	4,4	10,68	-0,2	404,9	3,7
wolce > 12 m-cy (C)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
krowy (D)	8,65	4,2	285,4	30,1	8,73	3,0	289,1	32,6	8,95	-0,1	291,7	54,5
jałówki > 12 m-cy (E)	10,20	-0,9	292,1	22,0	10,23	1,8	286,4	22,9	9,94	3,7	296,8	18,5

* z uwagi na wymóg nieidentyfikowalności danych ceny nie podano

Opracował Andrzej Kamiński

eprasa.pl ddd411c448

Ogłoszenia rolników

SPRZEDAŻ

ROŚLINY

Ziemniaki sadzeniaki jadalne odmian Sokina i Gala (po 3 tony). Odgardowo, gm. Dobrzany. Tel. 512 669 807.
Łubin słodki wąskolistny. Tel. 661 229 253.
Łubin gorzki Karo, wyczyszczony, do siewu. Ińsko, cena do ustalenia. Tel. 667 614 011.
Saradela do siewu lub na poplon. Ińsko. Tel. 667 614 011.

MASZYNY I URZĄDZENIA

Agregat uprawowo-siewny UNIA POLONEZ, 3 m, rok prod. 2008; rozsiewacz nawozu UNIA 1200 l, rok prod. 2008; dmuchawa do zboża niemiecka + rury kultywator 2,3 m niemiecki; żmijka do zboża niemiecka; brony 5 segmentów niemieckie średnie. Tel. 698 249 473.
Ciągnik Ursus 1614, rok prod. 1993; ciągnik Zetor 16245, rok prod. 1997; przyczepa wywrotka, ładowność 10 t; opryskiwacz, poj. 2,5 tys. l, 4 tys. l; agregat uprawowo-siewny Vaderstad Rapid, szer. 4 m, wysiew talerzowy z nawozem; ładowarka teleskopowa Merlo; prasa do słomy Sipma 120x 120, siatka-sznurek, rok prod. 2013; brona talerzowa, szer. 3 m; rozsiewacz do wapna RCW 5. Tel. 500 419 229.
Kombajn ziemniaczany Anna Z646, radełka 5-rzędowe, przyczepa 3 t, sadzarka do ziemniaków, rozsiewacz nawozu, rozrzutnik obornika, kultywator 2,7 m, śrutownik z silnikiem, brony 4-polowe ciężkie, przyczepka samochodowa, wózek do przewozu zwierząt. Tel. 662 295 827.
Opryskiwacz 600 l, 12 m, stan bardzo dobry. Cena 1500 zł. Tel. 609 095 454.
Silos BIN 28 płaskodenny, stan dobry. Tel. 666 729 640.
Wiertarka słupowa uniwersalna. Tel. 501 437 274.

GRUNTY I NIERUCHOMOŚCI

Działki odrolnione i uzbrojone, położone w Łobzie przy ul. Wojcelskiej. Cena 100 zł/m^2. Tel. 501 437 274.

KUPNO

Ciągnik Zetor, przystawkę do kukurydzy, siewnik do kukurydzy, rozsiewacz nawozu. Tel. 728 032 907.
Bizon Rekord, DS, Claas; sortownik do ziemniaków; pług obrotowy Kverneland, Famarol; siewnik lub agregat siewny; opryskiwacz ciągany na kółkach Pilmet. Tel. 511 924 809.
Ciągnik Zetor lub John Deere; przyczepa Pronar; rozsiewacz nawozu Brzeg, Amazone 1600l; sadzarka talerzowa do ziemniaków; kosiarko-rozdrabniacz. Tel. 795 807 728.
Rozsiewacz wapna RCV3 Brzeg; dmuchawa do zboża ssąco-tłocząca. Tel. 790 318 118.
Czyszczalnię do zboża Petkus; suszarnię do zboża przewoźną stan techniczny obojętny; kosiarkę samobieżną pokosówkę Forschritt. Tel. 533 755 977.
Maszyny rolnicze, ciągniki, przyczepy w każdym stanie technicznym. Tel. 533 755 977.

RÓŻNE

Usługi transportowe/przeprowadzki do 3,5 t. Stargard i okolice. Tel. 696 449 143.

Warunki prenumeraty, przyjmowanie reklam

WARUNKI PRENUMERATY
Prenumerata jest prowadzona w 18 PZDR na terenie całego województwa. Roczna cena prenumeraty 1 egz. u doradcy - 30,00 zł, prenumerata pocztowa - 80,00 zł (w przypadku większej ilości egz. prosimy o kontakt z redakcją). Zamówienia na prenumeratę należy przesyłać na adres: redakcja.barzkowice@home.pl lub barzkowice@home.pl, fax 91 561 37 91, albo pocztą: ZODR w Barzkowicach, Redakcja 73-134 Barzkowice 2.
Wpłaty na prenumeratę przyjmujemy na konto: Bank Gospodarstwa Krajowego Oddział w Szczecinie 10 1130 1176 0022 2146 6320 0005

ZAMIESZCZENIE REKLAM (CENY BRUTTO)
▸Reklama w pełnym kolorze:
A4 - pierwsza emisja - 1 130 zł, kolejne - 910 zł
A5 - pierwsza emisja - 590 zł, kolejne - 480 zł
Artykuł reklamowy A4 - 550 zł
Moduły (1 moduł 45x62 mm) - 40 zł/moduł

PRZYJMOWANIE REKLAM I OGŁOSZEŃ

Treść reklamy wraz ze zleceniem i oświadczeniem, że zleceniodawca zapoznał się z treścią Zasad ogólnych przyjmowania ogłoszeń i reklam... należy przesłać (**do 10. dnia w miesiącu poprzedzającym wydanie**, np. do 10 stycznia do nr lutowego) na adres redakcji. Formularz zlecenia, Zasady ogólne dot. reklamy oraz wymogi techniczne dostępne są na stronie www.zodr.pl/wydawnictwo.

Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych reklam i ogłoszeń, zastrzega sobie prawo redagowania i skracania nadesłanych tekstów.

Ogłoszenia drobne od rolników zamieszczamy bezpłatnie.

Wydawca: ZODR w Barzkowicach, www.zodr.pl
Redakcja: ZODR w Barzkowicach
73-134 Barzkowice 2, tel. 91 479 40 73, 479 40 43
fax 91 561 37 91
facebook.com/zodr.barzkowice
e-mail: redakcja.barzkowice@home.pl
Zespół: Sylwia Lenard (redaktor naczelna)
Szyrlina Sobolewska (skład, projekt okładki)
Druk: TOP DRUK Sp. o.o. sp.k., ul. Nowogrodzka 151a, 18-400 Łomża, nakład 1400 egz.

Kontakt z nami

Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach, 73-134 Barzkowice 2
tel. (91) 479 40 10; 15, (91) 561 37 00
fax (91) 561 37 91
e-mail: barzkowice@home.pl, www.zodr.pl

Oddział w Koszalinie, ul. Przemysłowa 8
75-216 Koszalin
tel. (94) 341 87 30, fax (94) 342 79 24
e-mail: koszalin.oddzial@zodr.pl

POWIATOWE ZESPOŁY DORADZTWA ROLNICZEGO

PZDR w Białogardzie, ul. Kisielice Duże 28, 78-200 Białogard
tel. (94) 312 04 10, fax (94) 311 26 88, kom. 513 161 525
e-mail: bialogard.pzdr@zodr.pl

PZDR w Choszcznie, ul. Jagiełły 17c/6, 73-200 Choszczno
tel./fax (95) 765 27 93, kom. 513 164 889
e-mail: choszczno.pzdr@zodr.pl

PZDR w Drawsku Pomorskim
ul. Gdyńska 4, 78-500 Drawsko Pom.
tel./fax (94) 363 22 64, kom. 513 161 531
e-mail: drawsko.pzdr@zodr.pl

PZDR w Gryficach, ul. Wojska Polskiego 57/5, 72-300 Gryfice
tel./fax (91) 384 71 52, kom. 513 161 417
e-mail: gryfice.pzdr@zodr.pl

PZDR w Gryfinie zs. w Baniach, ul. Targowa 19
74-110 Banie, tel./fax (91) 416 80 62
kom. 513 161 505, e-mail: gryfino.pzdr@zodr.pl

PZDR w Goleniowie zs. w Nowogardzie
ul. Wojska Polskiego 67, 72-200 Nowogard
tel./fax (91) 392 71 75, kom. 513 161 437
e-mail: goleniow.pzdr@zodr.pl

PZDR w Kamieniu Pom. zs. w Golczewie
ul. Niepodległości 23, 72-410 Golczewo
tel./fax (91) 382 34 98, kom. 513 161 413
e-mail: kamien.pzdr@zodr.pl

PZDR w Kołobrzegu
ul. 6 Dywizji Piechoty 60, 78-100 Kołobrzeg
tel./fax (94) 352 40 30, kom. 513 161 526
e-mail: kolobrzeg.pzdr@zodr.pl

PZDR w Koszalinie, ul. Przemysłowa 8, 75-216 Koszalin
tel. (94) 342 79 29, kom. 513 164 897
e-mail: koszalin.pzdr@zodr.pl

PZDR w Łobzie, ul. Północna 10, 73-150 Łobez
tel./fax (91) 397 09 21, kom. 513 161 440
e-mail: lobez.pzdr@zodr.pl

PZDR w Myśliborzu, ul. Spokojna 13, 74-300 Myślibórz
tel./fax (95) 747 93 51, kom. 513 161 541
e-mail: mysliborz.pzdr@zodr.pl

PZDR w Pyrzycach, ul. Kościuszki 26, 74-200 Pyrzyce
tel./fax (91) 570 48 75, kom. 513 161 508
e-mail: pyrzyce.pzdr@zodr.pl

PZDR w Sławnie zs. w Darłowie
ul. Tynieckiego 2, 76-150 Darłowo
tel./fax (94) 314 00 00, kom. 513 164 891
e-mail: slawno.pzdr@zodr.pl

PZDR w Stargardzie
Barzkowice 2, 73-134 Barzkowice
tel./fax (91) 573 46 03, kom. 513 161 509
e-mail: stargard.pzdr@zodr.pl

PZDR w Szczecinku
ul. Witolda Pileckiego 8-9, 78-400 Szczecinek
tel./fax (94) 374 00 54, kom. 513 161 538
e-mail: szczecinek.pzdr@zodr.pl

PZDR w Szczecinie
ul. Smolańska 4, 70-026 Szczecin
tel./fax (91) 484 51 55, kom. 513 161 507
e-mail: szczecin.pzdr@zodr.pl

PZDR w Świdwinie, ul. Kołobrzeska 47, 78-300 Świdwin
tel. (94) 365 35 57, fax (94) 365 61 97, kom. 513 161 536
e-mail: swidwin.pzdr@zodr.pl

PZDR w Wałczu, ul. Chopina 53, 78-600 Wałcz
tel./fax (67) 258 97 30, kom. 513 161 411
e-mail: walcz.pzdr@zodr.pl

eprasa.pl ddd411c448

ZACHODNIOPOMORSKI OŚRODEK
DORADZTWA ROLNICZEGO
W BARZKOWICACH

ZAPRASZA NA

Barzkowickie Targi Rolne
– rolnicza stolica Pomorza Zachodniego

BARZKOWICKIE
TARGI ROLNE

XXXIV Barzkowickie Targi Rolne AGRO POMERANIA

9-11.09.2022 r.

Sekretariat: 91 479 40 10, 91 479 40 15, fax: 91 561 37 91
e-mail: targi.barzkowice@zodr.pl, e-mail: barzkowice@home.pl
www.zodr.pl, FB

eprasa.pl ddd411c448

Materiał marketingowy. Sprzedaż premiowa „Wiosenne zakupy na Allegro z Generali Agro" skierowana jest wyłącznie do osób fizycznych, trwa od 14.03.2022 do 30.06.2022 lub do wyczerpania puli kart podarunkowych (20 000). Aby otrzymać kartę podarunkową o wartości 50 zł, konieczny jest zakup i opłacenie ubezpieczenia upraw od min. jednego z dwóch ryzyk (grad, ogień) ze składką co najmniej 100 zł oraz wypełnienie formularza „Wiosenne zakupy na Allegro z Generali Agro" na portalu i-Rolnik do 10.07.2022. Regulamin akcji dostępny na stronie i-Rolnik.pl.